

HELYI TANTERV
A PETŐFI SÁNDOR GIMNÁZIUM
ÖT ÉVFOLYAMOS
KÉTTANÍTÁSI NYELVŰ OKTATÁSA SZÁMÁRA
ANGOL CÉLNYELV
9. NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ –12. ÉVFOLYAMOK

BEVEZETÉS

A célnyelv oktatásának alapvető célja - a KER-rel összhangban - a tanulók célnyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek minden tevékenységhez, így a nyelvi kommunikációhoz is elengedhetetlenek.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik a célnyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, amelyek szintén erősíthetik a motivációt. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk.

A két tanítási nyelvű középiskolai oktatás az idegen nyelvi képzés kiemelten kezelt, speciális területe, ahol a célnyelv tanulása és a célnyelven történő tanulás egyidejűleg történik. Ez a komplex képzési forma az átlagnál nagyobb terhet ró a tanulókra, ezért csak azoknak a tanulóknak javasolt, akik tudják vállalni az ezzel járó extra terhelést.

Ennek a képzési formának a legfőbb célja az, hogy az általános iskolában a nyelvtanulással kapcsolatban kialakult pozitív attitűdöt megerősítse, biztosítsa a célnyelv minél magasabb szintű elsajátítását, és megalapozza a további nyelvek sikeres tanulását. Ehhez szükséges a folyamatos megerősítés, a pozitív tanári visszajelzés, amely fokozza a tanulók önbizalmát, így magabiztosabban vesznek részt a szóbeli és az írásbeli kommunikációban.

A két tanítási nyelvű középiskolai oktatást is a valós kommunikációs helyzeteken alapuló nyelvtanulás jellemzi. A tanulók fejlettségi szintjüknek, életkori sajátosságaiknak megfelelő, ugyanakkor kihívást jelentő, érdekes tevékenységekben vesznek részt. A célnyelvvel minden esetben valamilyen kommunikációs szituációban, kontextusban

találkoznak. A középiskolai nyelvoktatásban a tanár és a tanuló támaszkodhat az általános iskolában elsajátított nyelvtanulási készségekre és stratégiákra, amelyeket közösen fejlesztenek tovább.

A mindennapi nyelvhasználatban, ezért a nyelvtanulásban is, fontos szerepet játszanak a szövegértelmezési és -alkotási stratégiák. A recepció során a nyelvhasználó, illetve a nyelvtanuló észleli az írott vagy hallott szöveget, azonosítja mint számára lényegeset, felfogja mint nyelvi egységet és összefüggésében értelmezi. A produkció során megtervezi és szóban vagy írásban megalkotja mondandóját.

A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak meg kell ismerniük, és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki. Tisztában kell lenniük a mondanivaló szerveződésének, szerkesztésének elveivel, hogy koherens nyelvi egységgé formálhassák közlendőjüket. Ismerniük kell azokat az eszközöket és foratókönyveket, amelyekkel sikeresen megoldhatók a különféle kommunikációs helyzetek. Fel kell ismerniük, hogy minden nyelvi érintkezést szabályok szönek át, amelyek a nemek, korosztályok, társadalmi csoportok között különböző alkalmakkor szabályozzák az érintkezést. Ide tartoznak a nyelvi udvariassági formák, rituálék és a helyzetnek megfelelő hangnem használata is. A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. A két tanítási nyelvű képzésben részt vevő tanulók több közismereti vagy szakmai tantárgyat célnyelven sajátítanak el, és az általános képzésben részesülő tanulóknál lényegesen több autentikus hangzó és írott szöveget dolgoznak fel. A tanulók az intenzíven fejlődő nyelvtudásuknak köszönhetően egyre összetettebb tartalmú és magasabb nyelvi szintű autentikus anyagokat ismernek meg, ami a célnyelv használatát élményszerűvé teszi.

A két tanítási nyelvű oktatásban az anyanyelvi lektornak nagy szerepe van a mindennapi szóhasználat, a kommunikációs készség kialakításában, fejlesztésében. Munkája révén a tanulók nyelvhasználata természetessé válik, gyakorlatot szereznek az anyanyelvi beszélő megértésében és a kizárólag célnyelvi kommunikációban. Az anyanyelvi lektor másik feladata a kultúráközvetítés és az interkulturális kompetencia fejlesztése. Közreműködésével autentikus szituációk alakulnak ki az osztályteremben, a tanulók kommunikációja gördülékenyebbé válik, és folyamatosan érzékelik nyelvi fejlődésüket.

A célnyelvű kommunikáció során meghatározó jelentőségű a nyelvekkel, a nyelvtanulással, az idegen nyelveket beszélő emberekkel és a más kultúrákkal kapcsolatos pozitív attitűd, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, valamint a kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a NAT hangsúlyozza a tantárgyközi integráció kiemelt szerepét. A két tanítási nyelvű oktatás esetében az integráció lehetőségét növeli, hogy a tanulók néhány közismereti vagy szakmai tantárgyat célnyelven dolgoznak fel. Ezáltal nyilvánvalóvá válik számukra a nyelvórán kívüli nyelvhasználat és nyelvtudás fontossága. Lényeges, hogy a tanulók a célnyelv elsajátítása során építsenek meglévő ismereteikre, személyes tapasztalataikra, és fedezzék fel, hogy a célnyelvi és a tantárgyi tudás szoros kölcsönhatásban van egymással, és számos területen alkalmazható.

Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint hogy újabb nyelveket sajátítsanak el.

A két tanítási nyelvű oktatás az anyanyelvi tudás fejlesztése és a magyar kultúra megismerése mellett a tanulók magas szintű idegennyelv-tudását és az idegennyelv-tanulás képességének fejlesztését szolgálja. Ennek érdekében a két tanítási nyelvű oktatás a következő célok megvalósítását szolgálja:

- az anyanyelvi és az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia egyidejű és kiegyensúlyozott fejlesztése,
- a nyelvtanulás és az idegen nyelven történő tanulás stratégiáinak elsajátítása,
- a célnyelvi műveltség intenzív fejlesztése,
- a nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek fokozott kihasználása.

A magyarországi két tanítási nyelvű iskolai oktatás vállalja a célnyelvi műveltség, a kulturális tudatosság intenzív fejlesztését annak érdekében, hogy a tanulók megismerkedjenek a célnyelv országaival, értsék azok kultúráját és empátiával viszonyuljanak hozzá.

A két tanítási nyelvű oktatás során az iskola biztosítja, hogy a célnyelvű országok civilizációjának oktatása önálló tantárgy keretében kerüljön megszervezésre.

A célnyelvi civilizáció oktatása során az iskola biztosítja azt is, hogy a tanulók elsajátítsák a célnyelvi országok földrajzával, gazdaságával, társadalmi viszonyaival, irodalmával, történelmével, kultúrájával kapcsolatos főbb ismereteket.

CÉLKITŰZÉSEK, NYELVI SZINTEK

A Nat minden képzési szakaszra előírja az elérendő minimumszinteket, és kitér az emelt szintű képzésben részesülő tanulókkal szemben támasztott elvárásokra is. A két tanítási nyelvű iskolák követelményeit jogszabály szabályozza.

A helyi tantervünk a KER-ben leírt készségek alapján határozza meg a nyelvtanulás fejlesztési egységeit, ezek a hallott és olvasott szöveg értése, a szóbeli interakció, az összefüggő beszéd és az íráskészség.

A NAT és az Irányelvek általános nevelési és fejlesztési célkitűzése a középiskolai tanulmányok befejezésének idejére a KER szerinti C1 nyelvi szint, az egyes képzési szakaszokra minimumként meghatározott nyelvi szintek pedig a következők.

	A	F	G
1		10. évf.	12. évf.
2	Két tanítási nyelvű képzés	B2*	B2**

* Az elvárt minimális követelmény, melynek teljesítését szintméréssel is vizsgálják az, hogy a tanulók legalább ötven százaléká a tizedik évfolyamon érje el a KER szerinti B2 szintet.

** Az elvárt minimális kimeneteli követelmény, melynek teljesítését szintméréssel is vizsgálják az, hogy a tanulók legalább kilencven százaléká érje el a KER szerinti B2 szintet,- de a kerettanterv általános nevelésifejlesztési célja a középiskolai képzés végére a KER szerinti C1 szint.

A két tanítási nyelvű középiskolai oktatás a 9–12. évfolyamon zajlik. Iskolánkban a két tanítási nyelvű középiskolai oktatásban azok a tanulók vesznek részt, akik a sikeres központi írásbeli felvételi vizsga után a tagozatra felvételt nyertek, a tagozaton való tanulásnak nem előfeltétele az angol nyelv ismerete. A négy évfolyamos képzést megelőzi egy nyelvi előkészítő évfolyam, mivel a tanulók nyelvi szintje eltérő, és nem minden tanuló éri el az A2–B1 szintet, azaz nyelvtudásuk nem teszi lehetővé, hogy célnyelven tanulják az iskola helyi tantervében meghatározott közismereti vagy szakmai tantárgyakat.

Azok a tanulók, akik két tanítási nyelvű általános iskolában tanulták a célnyelvet és/vagy nyelvtudásuk eléri az B1-B2-es nyelvi szintet, a haladó csoportban folytatják tanulmányaikat az előkészítő éven.

A nyelvi előkészítő évfolyamra vonatkozóan a jogszabályban megállapított rendelkezéseket alkalmazzuk. Éves óraszámok négy évfolyamos és az előkészítő évfolyamot tartalmazó ötéves két tanítási nyelvű középiskolai oktatás esetén:

1		Előkészítő évfolyam (9/Kny)	9. évf.	10. évf.	11. évf. (A szabadon tervezhető órakeret terhére.)	12. évf.
2	Célnyelv	648	180	180	216	160

A két tanítási nyelvű középiskola fejlesztési céljait és követelményeit a 10. és a 12. évfolyam végére írja elő jogszabály. A rugalmas felzárkóztatás érdekében, valamint amiatt, hogy az egyes nyelvek alapszintű elsajátítása nem egyforma tempóban történik, az esetleges előkészítő évfolyam kimeneti szintjét nem határozza meg a dokumentum, de a célnyelven tanult tantárgyak elsajátításához szükséges nyelvi szintet el kell érniük a tanulóknak.

A célnyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése szoros kapcsolatban áll a Nat-ban megfogalmazott kulcskompetenciákkal. A kommunikatív nyelvi kompetencia több ponton érintkezik az anyanyelvi kompetenciával. A szövegalkotás, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli kommunikáció számos készségeleme átvihető a célnyelv tanulásába, és fordítva, a

célnyelv tanulása során elsajátított kompetenciák hasznosak az anyanyelvi kommunikáció területén.

Az önálló tanulás képességének kialakításában hasznos segítséget nyújt a modern technika, az interneten található autentikus szövegek, a direkt és indirekt nyelvtanulási lehetőségek sokasága. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogírás élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az önálló tanulás képességének állandó fejlesztéséhez szükség van arra, hogy a tanulók beszélgethessenek magáról a tanulásról, segítséget kapjanak a tanulási stratégiák elsajátításában, és lehetőségük legyen gyakorolni mind az önértékelést, mind a társértékelést. A siker egyik kulcsa a folyamatos, pozitív megerősítés, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerése.

A nyelvtanítás, -tanulás sikeréhez hozzájárul, ha a nyelvtanulók ismereteit, érdeklődését, igényeit, nyelvi és nem nyelvi készségeit sikerül bekapcsolni a tanulási folyamatba. A nyelvtanulás a témák sokféleségének köszönhetően, valamint azért, mert minden más tantárgynál több lehetőséget kínál a beszélgetésre, kiválóan alkalmas a személyiségfejlesztésre.

A későbbiekben táblázatokban megjelenő *fejlesztési egységek* (hallott szöveg értése, szóbeli interakció, összefüggő beszéd, olvasott szöveg értése és íráskészség) a valóságban nem különíthetők el egymástól. A hatékony nyelvtanítás feltétele, hogy a különböző készségek fejlesztése mindig integráltan történjen, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben előfordulnak. Ezért nem szerepelnek óraszámok a fejlesztési egységek mellett.

A *Fejlesztési célok* rovat a nyelvtanítás aktuális életkori szakaszára vonatkozó, az adott kompetenciával kapcsolatos fejlesztés céljait sorolja fel. A *fejlesztés tartalma* olyan tevékenységeket mutat be, amelyek segítségével az adott nyelvi fejlesztés megvalósítható. A nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák szervesen beépülnek a tartalomba.

Külön táblázat ismerteti az ajánlott témaköröket és a kapcsolódási pontokat a közismereti tantárgyakkal. A tanulócsoportban más tantárgyakat tanító tanárokkal való együttműködés elevenebbé, aktuálisabbá és érdekesebbé teszi a nyelvtanulást, mert lehetőséget nyújt a témák, témakörök természetes, életszerű összekapcsolására.

A témakörök koncentrikus bővülése lehetőséget ad arra, hogy a korábban megszerzett ismereteket gazdagítsák, elmélyítsék, új nézőpontokból vizsgálják meg a tanulók. A

témakörök listája kitekintést ad a célnyelvi kultúrákra, és ily módon biztosítja az interkulturális kompetenciák fejlesztését is. Azon túl, hogy a tanulók magas szinten sajátítsák el a célnyelvet, az is fontos feladat, hogy tanulmányaik során a célnyelvi országok civilizációja mellett más kultúrákat is megismerjenek, elfogadjanak, és olyan kommunikációs helyzeteket is kipróbálhassanak, amelyekben a kommunikációs partnernek nem anyanyelve a célnyelv.

ÓRASZÁMOK

9. előkészítő évfolyam	heti 18 óra	évi 648 óra
9. évfolyam	heti 5 óra	évi 180 óra
10. évfolyam	heti 5 óra	évi 180 óra
11. évfolyam	heti 6 óra	évi 216 óra (A szabadon tervezhető órakeret terhére.)
12. évfolyam	heti 5 óra	évi 160 óra

SPECIÁLIS FELADATOK

Rendkívül fontos, hogy a tanulók a megtanulandó idegen nyelvnek ne csak szókészletét, hangtanát, nyelvtanát, hanem teljes eszköztárát birtokba vegyék. A nyelvről való gondolkodást a tanulás során egyre inkább a nyelven való gondolkodásnak kell felváltania. A két tanítási nyelvű osztályokban alapkövetelmény a tanulók állandó idegen nyelvi hatásoknak való kitétele mind iskolai, mind iskolán kívüli tevékenysége során.

Ezt az elvárást alátámasztja az iskola speciális helyzete, hiszen a magyar anyanyelvű diákok oktatásán túl nem magyar anyanyelvűek oktatásáról is gondoskodik, így az angol, mint közvetítő nyelv is kézenfekvő a diákok közti kommunikációban.

Ahhoz, hogy a fenti célkitűzések megvalósulhassanak, figyelni kell a tanuló személyiségére, érdeklődésére, élettapasztalataira. Biztosítani kell számára, hogy a nyelvtanulás során valós problémákkal szembesülhessen, önálló véleményt alkothasson és nyilváníthasson, valós élethelyzetekben próbálhassa ki magát, ill. önálló tanulási és életstratégiákat dolgozhasson ki.

A két tanítási nyelvű osztályban folyó nyelvtanításnak tartalmi és formai tekintetben legalább a következő pontokban különböznie kell a hagyományos nyelvtanítástól:

- magasabb heti óraszám,
- 16 főnél kisebb csoportok,
- rendkívüli intenzitás,
- tanórán kötelező idegennyelv-használat,
- csak autentikus szövegek,
- integrált szaknyelvi szövegek,
- a kéttannyelvűség igényeihez igazított differenciált feladatok,
- folyamatos (mindennapos) nyelvtanulás,
- nagyobb tanulói felelősség,
- több egyéni tanulás,
- az idegen nyelven tanulás módszertanának elsajátítása, a tanulás tanulása,
- önálló tanulási stratégiák kialakítása:
  - a) kognitív, affektív, motorikus készségek fejlesztése
  - b) tanulói alaptípusok meghatározása: vizuális, auditív¹ stb.
  - c) memóriafejlesztési feladatok
  - d) szótanulási technikák közvetítése,
- kommunikációs stratégiák alkalmazása:
  - a) tervezés, kivitelezés, értékelés-javítás
  - b) nyelvi hézagok kitöltésére irányuló stratégiák,
- állandó interkulturális közelítés,
- az anyanyelv és célnyelv szemléletbeli különbségeinek tudatosítása.

ESZKÖZÖK

A két tanítási nyelvű osztályokban folyó nyelvtanítás színvonalának biztosításához nélkülözhetetlen feltételek

- angol anyanyelvű tanár
- hazai követelményeknek megfelelő, célnyelven írt tankönyvek használata
- széleskörű média-használat (pl. folyóirat, CD-k, film, internet, okos tábla)
- célnyelvi országok kulturális intézményeivel való együttműködés

- diákcseré
- tanulói és tanári ösztöndíjak
- angol nyelvet tanító tanárok rendszeres továbbképzése
- órakedvezmény a nagyobb felkészülést igénylő célnyelven tanított órákhoz

ALAPELVEK

A célnyelvtanítás diákközpontú, vagyis a tanulók személyiségéből, kognitív, emocionális és esztétikai tapasztalataiból indul ki, épít előzetes ismereteikre. A tanulás a legkülönbözőbb autentikus szövegfajtákon keresztül történik. Különösen nagy hangsúlyt kell kapniuk az erkölcsi és esztétikai értékeket hordozó irodalmi szövegeknek.

A tanulási folyamatban fontos szerephez jut a tanulói közreműködés és az önálló tanulás. Ezáltal a tanuló maga is felelőssé válik saját előrehaladásáért. A különböző tanulási stratégiák elsajátítása segíti őket abban, hogy számukra fontos egyedi problémákat tanári segédlet nélkül is képesek legyenek megoldani. Természetesen meg kell ismerkedniük az oktatási formák, módszerek, médiumok (újság, magnó, videó, internet stb.) sokszínűségével.

A célnyelvtanításban fontos szerepet játszik a célnyelvhez kapcsolódó kultúra és irodalom felfedezése és megismerése, a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség közel anyanyelvi szintre fejlesztése, valamint a különféle korszakokból és forrásokból származó és eltérő műfajú és stílusú szövegek és szövegrészletek, irodalmi szemelvények részletes, mindenre kiterjedő vizsgálata, elemzése, összehasonlítása és értékelése. A diákok megtanulják, hogy gondolataikat írásban is, szóban is nyelvtanilag helyesen, megfelelő szerkezeteket használva, folyékonyan, összefüggően és érthetően, a megfelelő előadásmódban és stílusban fejezzék ki; érveiket logikai szabályoknak megfelelően, meggyőzően, példákkal alátámasztva fejtsék ki; ill. a megvizsgált szövegek és témakörök közötti összefüggéseket felfedezzék és éretten megfogalmazzák; a célnyelvet második anyanyelvként kreatívan, akár önálló alkotás céljára is felhasználják.

A tanterv a tevékenység orientált nyelvfelfogásból indul ki. A nyelvhasználónak rendelkezésére kell, hogy álljanak azok a készségek és stratégiák, melyek segítségével a külső körülményeknek megfelelő nyelvi tevékenységet végre tudja hajtani.

Kommunikációs alaphelyzetek és a hozzájuk tartozó leggyakoribb szerepek:

- a) családi kapcsolatok: családtag, gyermek, rokon
- b) ismeretség: barát, ismerős, szomszéd
- b) külföld: idegen, cserediák
- c) tanulás, munka: tanuló, szervező
- d) nyilvánosság: - tömegkommunikáció: olvasó, hallgató, néző
- hivatal: polgár, ügyfél
- e) szolgáltatás: vásárló, páciens, igénylő, bérlő
- f) gazdaság (üzem, adóhivatal, bank): érdeklődő, ügyfél, munkatárs
- g) szabadidő: kezdeményező, utazó, vendég

Tevékenységi formák:

- produktív (önálló nyelvi produktum létrehozása írásban és szóban)
- receptív (mások által létrehozott szóbeli vagy írásbeli szöveg értelmezése)
- interaktív (társas megnyilatkozásban való közreműködés: levelezés-társalgás)
- mediatív (vegyes nyelvi közegben való közvetítés: fordítás-tolmácsolás)

A kéttannyelvű oktatás végső célja, hogy a tanuló a 12. évfolyam végére eljusson az Európa Tanács által megfogalmazott C1 szintű nyelvtudáshoz. A kiindulópont a jelen helyzetben a kezdő szint.

Az előkészítő évfolyam végére a B1 szintre, a 11. év végére a B2, a 12. évfolyam végére a C1 szintre kell eljutni.

Az öt év során a kommunikációs szándékok kifejezésének tanítása folyamatos, a szándékok nem változnak, csak ezek szintje, a lehetséges variációk mennyisége növekszik, így az itt felsorolt lista mindegyik évfolyamon érvényes.

Ellenőrzés és értékelés

A tanulók teljesítményét és haladását folyamatosan kell értékelni. Iskolai és házi dolgozatok, kiselőadások, közös „projektek” készítése, csoportos viták, szerepjátékok (különféle interjúk, hétköznapi párbeszéd, fiktív történet, irodalmi művek szereplőinek beszélgetése), ismertetések,

események bemutatása, szövegmagyarázat- és értelmezés, drámai feldolgozás és előadás segítségével adnak számot tudásukról szóban és írásban. Az órai munka során a lejátszóeszköz nemcsak passzív, hallgatható eszközként szerepel, hanem az elhangzottak rögzítésére is szolgál, segítséget nyújtva az önkontrollhoz és az értékeléshez is.

A részterületeket tanító tanárok a tananyagnak megfelelően, változatos feladatokkal egész évben folyamatosan ellenőriznek és értékelnek. Az értékelés alapjaiban készségterületenként történik

Hallott szöveg értése - órai munkában folyamatos ellenőrzéssel, rendszeres méréssel élő és gépi beszéd esetén

Összefüggő beszéd, szóbeli interakció – órai munkában folyamatosan, önálló megnyilatkozással – nyelvhelyességi ill. folyékony beszéd szempontjai alapján.

Olvasott szöveg értése – órai munkában ellenőrző feladatokkal, rendszeresen eredményt mérő feladatlapokkal.

Íráskészség – helyesírás ellenőrzése folyamatosan, részfeladatokra épülő írásművek szöveges és osztályzattal történő értékelése különböző fogalmazási típusokban.

Nyelvhelyesség – a tanult nyelvi elemek ellenőrzése célzott feladatokkal, mérése teszttel.

Szókincs – cloze-teszt, keresztretjtvények, szinonimák, definíciók, témacsoportos ellenőrzés.

Rendszeresen, hetente mérik az anyag elsajátítását. Ezek mellett félévente legalább 3 témazáró jellegű (szóbeli és/vagy írásbeli) számonkérésre is sort kell keríteni, hogy a diákok képet kaphassanak mind általános, mind nyelvi ismereteik gyarapodásáról. Valamennyi alapkészséget mérni kell. Az írásbeli készség mérése egy-egy tanítási egység lezárását követő otthoni vagy iskolai irányított fogalmazás segítségével is történhet. Ennek elkészítéséhez a diákok részletes útmutatót kapnak. Az iskolai és vizsgadolgozatok témája és terjedelme meghatározott: általában 200 - 600 szót tartalmaz.

A teljesítmény alakulását ötfokú értékelő skálán mérjük.

Az osztályzatok és százalékok megfelelése a következő:

100% - 90%	5 (jeles)
89%-79%	4 (jó)
78%-64%	3 (közepes)
63%-51%	2 (elégéses)
50% ----	1 elégtelen

Sajátos kitételek, mérések

A 9. előkészítő tanév végén B1, illetve B2 szint mérése. Ezen az évfolyamon még a kezdő és a haladó csoport nyelvi szintje között számottevő különbség mutatkozik, így a tanév végi házi vizsga követelménye is eltérő.

Szóbeli, illetve írásbeli házizvizsga és/vagy nyelvvizsga.

Bármely közép szintű érettségihez vagy nyelvvizsgálóhoz hasonló feladatsor, illetve tételsor összeállítása, melynek eredménye 1/3 része az év végi jegynek.

Mivel ez komplex módon mutatja az elért eredményt és egyben a jövő sikerességének az esélyét is, 73%-os teljesítmény alatt nem ajánljuk a két tannyelvű oktatásban való előrehaladást.

A 9. tanév végén a receptív és produktív készségek fejlődését egy-egy külső nyelvvizsga (nemzetközi nyelvvizsga, középfokú állami nyelvvizsga) szintjének megfelelő feladatokkal is mérhetjük elsősorban a kezdő csoport esetében.

A 11. tanév végén előrehozott érettségi esetén osztályozó vizsga, vagy házizvizsga kerül megrendezésre. A megállapított tantervi követelmények teljesítése mellett az osztályozó vizsga nyelvi szintje, követelménye az emelt szintű érettséginek megfelelő B2.

A 12. tanév végén cél, hogy a diákok a lehető legkiválóbb eredménnyel teljesítsék az emelt szintű angol érettségét. A megállapított tantervi követelmények teljesítése mellett az osztályozó vizsga nyelvi szintje, követelménye a KER szerinti C1 szintnek megfelelő.

Amennyiben a tanuló középszintű előrehozott érettségi vizsgát tesz, úgy a következő tanév(ek)ben a tanórán való részvételt elvárjuk./ számára kötelező.

Amennyiben a tanuló emelt szintű előrehozott érettségi vizsgát tesz, a tanórákat látogatni nem kötelező. Ezekről a tanulóktól azonban elvárjuk, hogy angol nyelvi tantárgyi versenyeken vegyenek részt, vállalják az ezekre való felkészülést, foglalkozásokon való részvételt.

Tanulási módszerek

A munka indulásakor feltétlenül szükséges a tanulóknak a megfelelő, hatékony tanulási stratégiákat kialakítani. Fontos az órai munkához, feladatmegoldáshoz szükséges nyelvi elemek tévedhetetlen ismeretének, hatékony szövegértésnek megalapozása. Meg kell ismerniük különböző módszereket a szókincs tanulására, hogy ki tudják választani a nekik leginkább megfelelőt. Természetessé kell válnia, hogy az elkövetett hibák javítását a már helyes megoldás bevézésének kell követnie. Felelőssé kell válniuk saját előrehaladásukért, önértékelésük kialakításában nagy az őket oktató tanárok felelőssége. A folyamatos munka során tudniuk kell nyelvtani ismereteiket könyvek segítségével ellenőrizni, problémáikat egyértelműen megfogalmazni. Fontos alapkészségeknek, mint a lényeg kiemelése, információ megtalálása, stílus szintek, szóbeli és írott szövegek szerkesztési elveinek napi munkában való felépítése után válhatnak alkalmassá önálló ismeretszerzésre, beszámolókra. Emellett meg kell tanulniuk az együttműködés alapvető formáit, a projektmunka ismeretszerző, illetve ismeretközlő eszközeit.

NYELVI ESZKÖZTÁR

Ezen nyelvi eszköztár az 5 év során ugyanilyen formában használható, azonban koncentrikus bővülése a diákok fejlődő nyelvtudása következtében lehetőséget ad arra, hogy a korábban megszerzett ismereteket gazdagítsák, elmélyítsék, új nézőpontokból vizsgálják.

Kommunikációs szándékok

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

- egyetértés	- a valószínűség mértékének tisztázása
- véleménykülönbség kifejezése	- bizonytalanság
- az egyetértés és véleménykülönbség tisztázása	- kételkedés
- tájékozottság	- a bizonytalanság mértékének tisztázása
- a tájékozottság tisztázása	- kötelesség
- emlékezés, emlékeztetés	- a kötelesség tisztázása
- a beszélőtárs emlékeinek tisztázása	- szükségyszerűség
- valószínűség	- a szükségyszerűség tisztázása
	- megengedés

- a megengedés tisztázása
- engedélyezés
- az engedély megtagadása
- képesség / képtelenség valaminek a végrehajtására
- a képesség / képtelenség tisztázása
- saját vélemény
- érdeklődés valakinek a véleménye iránt
- óhaj, kívánság
- szükséglet
- az óhaj, a szükséglet tisztázása
- szándék
- a szándék tisztázása
- előnyberészesítés
- az előnyberészesítés tisztázása

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

- öröm, megelégedettség
- elégedetlenség, elkeseredés
- a beszélőtárs elégedettsége, elégedetlensége iránti érdeklődés
- pozitív viszonyulás
- negatív viszonyulás
- a pozitív / negatív viszonyulás tisztázása
- érdeklődés
- az érdeklődés hiánya, közömbösség
- az érdeklődés / érdeklődés hiányának tisztázása
- csodálkozás
- a csodálkozás hiánya
- remény
- kiábrándulás, bosszúság
- zavartság
- nyugtalanság, félelem
- megnyugtató
- a nyugtalanság, félelem iránti érdeklődés
- jóváhagyás, beleegyezés
- az ellentmondás
- bűnösség, beismerés
- a beleegyezés / az ellenvélemény iránti érdeklődés

Ráhatás, meggyőzés, a kölcsönös megértés elérése a kommunikációban

- közös cselekvésre való felkérés
- bizonyos cselekvésre történő felkérés
- a javaslattal való egyetértés
- konkrét dolog kérése
- a javaslat elfogadása / elutasítása iránti érdeklődés
- tanács
- figyelmeztetés (nem számított eseményekre)
- a cselekvésre való felhívás, biztatás
- utasítás, instrukció
- igény
- az igényre adott válasz
- követelés

- a követelésre adott válasz
- elégedettség
- elégedetlenség
- az elégedettség / elégedetlenség tisztázása
- a segítség felajánlása
- válasz a segítség felajánlására
- javaslat, meghívás
- a meghívás elfogadása
- a meghívás, javaslat elutasítása
- kitérő válasz
- tiltás

A társadalmi érintkezés formális elemei

- bemutatkozás
- közlés (leírás, kijelentés)
- korrekció, pontosítás
- az információ tisztázása
- kérdésekre adott válaszok
- a figyelem felkeltése
- megszólítás
- üdvözlés
- válasz az üdvözlésre
- viszontválasz
- ismerkedés, bemutatkozás
- búcsúzás
- bocsánatkérés
- a bocsánatkérés elfogadása
- a köszönet kifejezése, hála
- a hála kifejezésére adott válasz
- bók
- a bókra adott válasz
- figyelmesség
- gratuláció
- a gratulációra adott válasz
- jókívánság
- együttérzés
- részvét
- ajándékozás
- pohárköszöntő
- telefonbeszélgetés

A beszéd felépítése

- kezdet
- a szavak keresése (pauza, hezitálás)
- önkorrekció
- a téma bevezetése
- logikai sorrend jelzése
- kiegészítés
- példa felhozása
- kiemelés
- összegzés, a következtetés levonása
- a partner figyelmének jelzése
- a beszédpartner félbeszakítása
- a beszéd, beszélgetés befejezése
- telefonbeszélgetés
- a levél formái

A kommunikáció helyreállítása

- a meg nem értés jelzése
- az elmondottak megismétlésének kérése
- a szavak, mondat pontosításának kérése
- a pontosításra, megerősítésre irányuló kérdés
- a meg nem értés, pontosításkor feltett kérdés
- kérés valaminek a megmagyarázására
- más szavakkal történő magyarázat
- annak tisztázása, megértette-e önt beszédpartnere
- egy nem értett szó vagy kifejezés kijelentése
- felkérés a kommunikációban való segítségre
- kérés, hogy a beszédpartner beszéljen lassabban

ANGOL
CÉLNYELVI TANTERV
A 9. ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAM SZÁMÁRA

ÓRASZÁM - HETI 18
ÉVI 648 ÓRA

BEVEZETÉS

A nyelvi előkészítő 9. évfolyamára a tanuló különböző nyelvtanulási tapasztalatokkal érkezhetsz.

Kulcsfontosságú, hogy motivációját az angol nyelvtudás iránt felkeltsük és fenntartsuk egy olyan intenzív képzés esetén, amely a normál képzésnél jelentősebb mértékű előrehaladást ír elő.

A négy osztályos középiskolai nevelés-oktatást megelőző nyelvi előkészítő évfolyamra ugyanazok az alapelvek és célok vonatkoznak, mint amelyeket az egyéb nyelvi kerettantervek meghatároznak. Kiemelendő azonban, hogy bár a NYEK megemelt óraszámú gyorsabb haladást biztosít a tanuló számára, az ebben az életkorban sem elsősorban a tananyag mértéktelenül való növelésére, hanem annak tényleges elmélyítésére, valamint a gyakorlásra szánt idő bővítésére szolgál. A NYEK célja az, hogy a tanuló számára az életkorának megfelelő minőségű és mennyiségű, kontextusba ágyazott nyelvi fejlesztést biztosítsa, és nem feltétlenül az, hogy a magasabb nyelvi szintekhez tartozó tartalmakat és szerkezeteket tanítsa előrehozottan vagy szövegekörnyezetükből kiragadva. A nyelvi előkészítő céljai továbbá azok, hogy a nyelvtanulás az idegen nyelvi tartalmakon keresztül ezen az évfolyamon is fejlessze a világ megismerésének és az ismeretek, a tudás átadásának igényét, a kreatív és felelősségteljes gondolkodást, az önkifejezési vágyat, a nemzeti és az interkulturális tudatosságot, valamint a digitális kompetenciákat.

A változatos munkaformák lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanuló együtt dolgozzon társaival, például projekt munkákban, kiselőadásokban, vitafórumokon, és ezek során használja kreativitását, problémamegoldó gondolkodását, illetve, hogy kifejtse véleményét hagyományos és digitális csatornákon is. Érzékenységből, önértékelésből adódóan különösen fontos az irányító tanár támogató visszajelzése, az építő kritika, a többféle értékelési forma, amelyek által segítséget és mintát kap önmaga és társai értékeléséhez. Megtanulja saját és mások hibáit felismerni, illetve azokat helyükön kezelni, s így válik egyre inkább önállóvá a nyelvtanulás és a nyelvhasználat terén is. A nyelvórákba be kell emelni olyan idegen nyelvi tartalmakat, lehetőségeket és eszközöket, amelyekkel a tanuló a nyelvórákon kívül is szívesen foglalkozik, hogy azután az elsajátított nyelvi eszközöket egyre inkább személyes érdeklődéséhez, terveikhez, valamint boldogulásához igazodó, valós kommunikációs helyzetekben használhassa.

A NYEK 9. évfolyam végére a tanuló minden témakörben ismer és tudatosan alkalmaz nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, valamint ezeket más tanulási területeken is felhasználja kompetenciáinak mélyítésére. Készül az aktív nyelvtanulás eszközeivel az egész életen át tartó tanulásra, valamint alkalmazza nyelvtudását és kiaknázza a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket szórakozásra, kommunikációra.

A nyelvi előkészítő évfolyamos képzésnek a 9. évfolyam végére elvárt kimeneti szintje minimum a KER szerinti B1 nyelvi szint a tanulók életkori sajátosságaival összhangban. A korosztálynak és a nyelvi szintnek megfelelően a legnagyobb hangsúlyt a személyes, a környezeti és természeti, valamint az interkulturális és az osztálytermi tartalmak kapják, de már szerephez jutnak többek között az aktuális és a keresztntanervi témák is, melyekre a magasabb óraszám lehetőséget ad, a nyelvtanulás változatossága pedig szükségessé tesz.

A témakörök köré csoportosított tanulási eredményeken, fejlesztési területeken és javasolt tevékenységeken kívül a helyi tanterv az évfolyamra kötelező nyelvi funkciókat és nyelvi elemeket, struktúrákat és általános tanulási eredményeket sorolja fel a következőkben.

Angol nyelvi funkciók a 9. évfolyamos NYEK-re

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hello! Good morning! Good night! Goodbye! Bye-bye! Take care! How are you? Fine, thanks. I'm OK.)
- személyre vonatkozó információkérés, információadás (What's your name? My name is Peter. How old are you? I'm 14. Where are you from? I'm from Budapest. When's your birthday? On 4th July. Have you got a pet? Yes, a cat. No, I haven't. Have you got any brothers or sisters? Yes, a brother. No, I haven't. Can you speak French? Are you able to ride a horse? I can understand French. I am unable to ride a horse. What's your favourite subject? It's maths.)
- egyéb információkérés, információadás (When is the next train? What time does the train arrive? Is the boss here? Yes, he is.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's .../ It's big and comfortable. / It's made of ..., It's used for ..., What's ... in English? What's ... in Hungarian?)
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter!)

- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Dear Peter, ... Best wishes, Love,)
- bemutatkozás megfogalmazása (My name is ..., Hello. Hi! Nice to meet you. Let me introduce myself.)
- howylét iránti érdeklődés (How are you? What's the matter? What's wrong?)
- howylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK. I feel ...)
- telefon felvétele, telefonon való bemutatkozás (XY speaking.)
- személy keresése telefonon (Can I speak to XY?)
- elköszönés telefonon (I'll call you later. Thanks for calling.)
- megszólítás kifejezése és arra reagálás (Excuse me. Can I help you?)
- köszönet kifejezése (Thanks. Thanks a lot. Thank you very much.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (You're welcome. No problem.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I am sorry. I'm very sorry.)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. No problem. Don't worry about it. It doesn't matter.)
- jókívánságok kifejezése, reakció megfogalmazása (Happy birthday! Good luck! Congratulations! Thank you, the same to you.)
- akarat, kívánság kifejezése (I want to see the world. I'd like an ice-cream, please. I would like...)
- ígéret kifejezése (Will you help me? Don't worry, I will. I promise ...)
- szándék, kívánság kifejezése (What would you like to do? Would you like to have a rest? I'd like to see that film, I'd rather not go out tonight.)
- dicséret, kritika kifejezése (It's great. It's a good idea. It's boring.)
- öröm, sajnálkozás, bánat kifejezése (Are you happy about that? How do you feel about that? Great! I'm so glad /very happy. I'm glad to hear that. I'm so pleased that..., Good for you. I feel so happy for ..., I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for ...)
- elégedettség, elégedetlenség, bosszúság kifejezése (What do you think of...? Are you pleased with ...? Are you happy with ...?, Are you satisfied with ...? That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice. I'm quite satisfied with ..., I'm quite happy with ..., I'm quite pleased with ..., It's not good enough. That wasn't very good.)
- csodálkozás kifejezése (How come? Is he? What a surprise!)
- remény kifejezése (I am looking forward to ... I hope ...)

- véleménykérés és arra reagálás, egyetértés, egyet nem értés kifejezése (Do you agree? What do you think? I think ..., What's your opinion? In my opinion ..., How do you like it? How do you feel about it? I agree. I don't agree. I don't think so.)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like ...? What's your opinion about ...? What do you think about ...? I think ...)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Yes, I do. No, I don't.)
- valaki igazának az elismerése és el nem ismerése (You are right. You are wrong.)
- egymást követő események leírása (What happened? First ... then ... finally ...)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. I don't know. I have no idea.)
- alapvető érzések kifejezése (I'm cold. I'm hungry. I'm happy/sad/angry.)
- kérés és arra reagálás (Can you give me a pen? Can I get a pen? Yes, here you are. Sorry, I can't.)
- javaslat és arra reagálás (Let's go to the cinema. Good idea. Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (Can you come to my party? Yes, thanks. Sorry, I can't. I'd like to invite you to my party.)
- kínálás és arra reagálás (Would you like an orange? Here you are. Yes, please. No, thank you. Thank you.)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Come here, please. Read the text.)
- aggodás, félelem kifejezése (I'm worried about it, I'm afraid that...).
- szóbeli üdvözlőküldés (Give my best regards to ....)
- együttérzés kifejezése (I'm so sorry to hear that. Oh, no! What a shame!)
- szemrehányás kifejezése (It's your fault. You shouldn't have said that.)
- segítségkérés és arra reagálás (Will you help me? Sure, no problem. Can you do the washing-up instead of me? Not now, I'm busy.)
- segítség felajánlása (Shall I bring you something from the shop? Yes, please. I'll help you with your homework. Thanks, that sounds great.)
- tanács kérése és adása (What shall I do? I think you should take a rest. Should I see a doctor? That's a good idea.)
- reklamálás (This soup is cold. The driver was rude.)
- feltételezés, kétely kifejezése (I don't think he did it. He might be right. I wonder where he is.)

- ok-okozat kifejezése (Why is that? Because..., How come he didn't turn up? He's ill, that's why.)
- magyarázat kifejezése (What is it good for? It's used for cooking., How does it work? It works with a battery.)
- emlékezés kifejezése (I remember skiing in the Alps last year. I can't remember locking the door.)
- bánat, elkeseredés kifejezése (I'm so sad about it. I feel awful. I am disappointed/devastated.)
- nem értés megfogalmazása (I don't understand.)
- visszakérdezés, ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkerés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- betűzés kérése, betűzés (How do you spell it? Could you spell it? It spells ...)
- felkérés hangosabb, lassúbb beszédre (Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.)
- beszédészándék jelzése beszélgetés közben (I've just got an idea. I'll tell you what. Why don't we...?)
- elemek összekapcsolása szóban (First..., then, after that...finally)
- kiemelés, hangsúlyozás (It's cats that are very active at night. The biggest problem is that the weather is horrible.)
- mondandó összefoglalása (All in all... To sum up..)
- beszélgetés lezárása (Right. OK. It was nice talking to you.)

Angol nyelvi elemek, struktúrák a 9. évfolyamos NYEK-re

- cselekvés, történet, létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige (I'm ... I'm not ... Are you ...? Is he ...? Who is he? What's that?); Present Simple (I eat bread for breakfast. I don't like cheese. Do you play tennis?); Present Continuous (Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.); Present Perfect Simple (Have you done your room? I haven't finished it yet.); Present Perfect Continuous (I've been learning English for 3 years. Have you been waiting for a long time?)
- cselekvés, történet, létezés kifejezése múlt időben: 'to be' létige (I was ... I wasn't ... Were you ...? Was he...? Who was there? What was that?); Past Simple (I ate bread for

- breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?); Past Continuous (I was listening to her. Were they crying?); Past Perfect (I had seen her before.)
- cselekvés, történet, létezés kifejezése jövő időben: 'going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.); Future Simple (When will you be fourteen? I'll help you.); Future Continuous (This time tomorrow I will be skiing in Austria.)
  - múltbeli szokások kifejezése: 'used to' / 'would' (I used to cry a lot when I was a child. My mum would always tell us stories.)
  - felszólító mód (Come here. Don't shout.); E. és T./I. személy (Let me go. Let's go.)
  - mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám (dog-dogs, child-children); számok (one, two, ..., hundred), sorszámok (first, second, third); megszámlálható főnevek (How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs.); megszámlálhatatlan főnevek (How much money have you got? I've got a lot of/little money.); all, both, none, neither, every, each, enough, too, quite (It isn't good enough. The cake tastes quite good.)
  - minőségi viszonyok: rövid melléknevek fokozása (Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl.); rendhagyó melléknevek fokozása (good/bad, better/worse); hosszabb melléknevek fokozása, összehasonlítás (more intelligent, She is the most intelligent of all.) leírás (What's it like? What colour is it? What does it look/sound/taste/feel like?)
  - térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók, képleírás kifejezései (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, outside, inside, indoors, outdoors, upstairs, downstairs, abroad)
  - időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day); dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.); időpont meghatározása (soon, afterwards, later, next, then, the day before yesterday, the day after tomorrow, the other day, during the winter); already, yet, just (I have already read it. He has not finished it, yet. She has just entered the room.); időtartam: How long? (How long were you in Spain? For one month.)
  - modalitás: 'can', 'must' segédige (I can/can't swim.); 'could', 'may' (Can/could/may I join you?) 'should/shouldn't' (You should ask her.) 'mustn't' (You mustn't smoke here.); 'can', 'could', 'be able to' (I could swim when I was 5, I was able to pass the exam); 'must', 'may', 'might', 'can't' (Clara must be at school, she can't be on holiday. she might like you); 'should have /might have' (She should have done it sooner. He might have passed the exam.)

- birtoklás kifejezése: birtokos névmások (mine, yours, his, my, your, his/her/its, our, their); 'have/have got' (Have you got a pen?) múlt időben (I didn't have many friends at school.); jövő időben (At the age of 25 I will have a car.); genitive 's (Joe's brother..., Whose...?)
- feltételesség kifejezése (We'll stay at home if it rains.); (We would buy it if we had money.)
- függő beszéd kifejezése jelen időben (He says he is tired., I don't know where he lives. Tell him to stop it.)
- függő beszéd múlt idejű igével (He said he was tired. She told me not to leave.)
- logikai viszonyok: célhatározás kifejezése (He went to Rome to study Italian)
- szövegösszetartó eszközök: mutató névmások (this, that, these, those); kötőszavak (and, or, but, because); névmások (I, he, they ... me, him, them ...); some/any (There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase., There isn't any juice in my glass.); határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody); további kötőszavak (however)
- szenvedő szerkezet: (The school was renovated during the summer. My car will be repaired tomorrow.)

Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban értelmez nyelvi szintjének megfelelő hallott és írott célnyelvi szövegeket kevésbé ismert témákban és szövegtípusokban is;
- az adott tématarományban szóban és írásban létrehoz szövegeket különböző szövegtípusokban;
- az adott tématarományban életkorának megfelelő interakciót folytat.

További célkitűzések és feladatok

Az előkészítő szakaszban nagyon intenzíven foglalkoznak a tanulók a célnyelvvel. Ez nyújt lehetőséget az célnyelvi, valamint az általános nyelvtanulási készségek és stratégiák gyors és hatékony továbbfejlesztésére.

A két tanítási nyelvű középiskolába különböző nyelvi felkészültséggel érkező tanulók az előkészítő évfolyam végére ideális esetben eljutnak a B1 szintre, hogy ugyanolyan

eredményesek lehessenek a célnyelven tanult tantárgyak elsajátításában, mintha anyanyelvükön tanulnák azokat. Az első, előképzettségtől független egységes kimeneti követelményszintet – akár szerveznek előkészítő évfolyamot, akár nem – a 10. évfolyam végére határozzuk meg.

Az előkészítő évfolyam egy év alatt hozzájuttatja a tanulót az oktatás nyelvéhez, ami egyrészt lehetővé teszi, hogy más ismeretekhez jusson, másrészt eszközt ad a kezébe, amellyel egy speciális képzésben vehet részt, melynek komplexitása messze meghaladja az egyszerű idegennyelvtudást. A cél kettős:

- fejleszteni a nyelvi kompetenciákat avval a tudattal, hogy a végső, csak évek múltán elérhető cél az anyanyelvi beszélő szintjéhez közelítő nyelvtudás.
- ráhangolni a tanulókat az angol nyelv eszközként való felhasználására az adott szaktárgyak tanulásánál

A hatékony, minél inkább tanulóközpontú munka csak kis létszámú csoportokban lehetséges.

A magas óraszám, a heti 18 óra szükségképpen kívánja, hogy több tanár, szoros együttműködésben végezze a munkát. Pedagógiai és gyakorlati szempontból is kívánatos az órák négy tanárra lebontása, hogy a tanulók többféle metódusú, kiejtésű és személyiségű tanárral együttműködve változatosabb, többféle kihívást jelentő módon dolgozhassanak.

A kooperáció folyamatos egyeztetést, azonos értékelési elvek érvényesülését kívánja.

A három magyar tanár által tartott heti 5-5 óra mellett 3 óra az anyanyelvi lektorral zajlik, főként beszédfejlesztéssel, ill. kulturális témák feldolgozásával.

Általános fejlesztési követelmények

Az Európa Tanács idegennyelv-oktatására vonatkozó ajánlás B1 szintjének elérése.

NYELVI ESZKÖZTÁR

1. Kommunikációs szándékok

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

- egyetértés
- véleménykülönbség kifejezése
- az egyetértés és véleménykülönbség tisztázása
- tájékozottság
- a tájékozottság tisztázása
- emlékezés, emlékeztetés
- a beszélőtárs emlékeinek tisztázása
- valószínűség
- a valószínűség mértékének tisztázása
- bizonytalanság
- kételkedés
- a bizonytalanság mértékének tisztázása
- kötelesség
- a kötelesség tisztázása
- szükségszerűség
- a szükségszerűség tisztázása
- megengedés
- a megengedés tisztázása
- engedélyezés
- az engedély megtagadása
- képesség / képtelenség valaminek a végrehajtására
- a képesség / képtelenség tisztázása
- saját vélemény
- érdeklődés valakinek a véleménye iránt
- óhaj, kívánság
- szükséglet
- az óhaj, a szükséglet tisztázása
- szándék
- a szándék tisztázása
- előnybereszesítés
- az előnybereszesítés tisztázása

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

- öröm, meglegedettség
- elégedetlenség, elkeseredés
- a beszélőtárs elégedettsége, elégedetlensége iránti érdeklődés
- pozitív viszonyulás
- negatív viszonyulás
- a pozitív / negatív viszonyulás tisztázása
- érdeklődés
- az érdeklődés hiánya, közömbösség
- az érdeklődés / érdeklődés hiányának tisztázása
- csodálkozás
- a csodálkozás hiánya
- remény
- kiábrándulás, bosszúság
- zavartság
- nyugtalanság, félelem
- megnyugtató
- a nyugtalanság, félelem iránti érdeklődés
- jóváhagyás, beleegyezés
- az ellentmondás
- bűnösség, beismerés
- a beleegyezés / az ellenvélemény iránti érdeklődés

Ráhatás, meggyőzés, a kölcsönös megértés elérése a kommunikációban

- közös cselekvésre való felkérés
- bizonyos cselekvésre történő felkérés
- a javaslattal való egyetértés
- konkrét dolog kérése
- a javaslat elfogadása / elutasítása iránti érdeklődés
- tanács
- figyelmeztetés (nem számított eseményekre)
- a cselekvésre való felhívás, biztatás
- utasítás, instrukció
- igény
- az igényre adott válasz
- követelés
- a követelésre adott válasz
- elégedettség
- elégedetlenség
- az elégedettség / elégedetlenség tisztázása
- a segítség felajánlása
- válasz a segítség felajánlására
- javaslat, meghívás
- a meghívás elfogadása
- a meghívás, javaslat elutasítása
- kitérő válasz
- tiltás

A társadalmi érintkezés formális elemei

- bemutatkozás
- közlés (leírás, kijelentés)
- korrekció, pontosítás
- az információ tisztázása
- kérdésekre adott válaszok
- a figyelem felkeltése
- megszólítás
- üdvözlés
- válasz az üdvözlésre
- viszontválasz
- ismerkedés, bemutatkozás
- búcsúzás
- bocsánatkérés
- a bocsánatkérés elfogadása
- a köszönet kifejezése, hála
- a hála kifejezésére adott válasz
- bók
- a bókra adott válasz
- figyelmesség
- gratuláció
- a gratulációra adott válasz
- jókívánság
- együttérzés
- részvét
- ajándékozás
- pohárköszöntő
- telefonbeszélgetés

A beszéd felépítése

- kezdet
- a szavak keresése (pauza, hezitálás)

- önkorrekción
  - a téma bevezetése
  - logikai sorrend jelzése
  - kiegészítés
  - példa felhozása
  - kiemelés
  - összegzés, a következtetés levonása
  - a partner figyelmének jelzése
- a beszédpartner félbeszakítása
  - a beszéd, beszélgetés befejezése
  - telefonbeszélgetés
  - a levél formái
- A kommunikáció helyreállítása**
- a meg nem értés jelzése
  - az elmondottak megismétlésének kérése
  - a szavak, mondat pontosításának kérése
  - a pontosításra, megerősítésre irányuló kérdés
  - a meg nem értés, pontosításkor feltett kérdés
  - kérés valaminek a megmagyarázására
- más szavakkal történő magyarázat
  - annak tisztázása, megértette-e önt beszédpartnere
  - egy nem értett szó vagy kifejezés kijelentése
  - felkérés a kommunikációban való segítségére
  - kérés, hogy a beszédpartner beszéljen lassabban

Ezeknek elemei a nyelvtanulás minden szintjén jelen vannak, körük koncentrikusan bővül, s mivel a nyelvtanulónak adott szintjén tudnia kell megvalósítani az ismeret szerzését és átadását, ezek a szándékok elemeikre nem tördelhetők, felépülésük folyamatos.

SZÓKINCS

A két tanítási nyelvű osztályokban a szókincs tanítására különös gondot kell fordítani, mert egyrészt olyan témakörök szókincsét is ismerniük kell, amelyeket az általános nyelvtanulás nem érint, másrészt szókincsüket másképp, az anyanyelvi beszélőhöz hasonlóan fogják kezelni. Ez különösen érezhető a passzív szókincs nagyságában, amely passzív szókincs bármikor könnyen aktivizálható. A passzív szókincs nagyságán kívül az is megkülönbözteti a két tanítási nyelvű osztályok tanulóit az általános nyelvtanulótól, hogy szakszókincsük eléri az

anyanyelvi beszélőként. Ugyancsak a célnyelven ismerik a nyelvtani fogalomkörök lexicáját, a nyelvtan terminológiáját.

Az anyanyelvi beszélőhöz hasonlóan, a tanulók meg kell, hogy tudják választani a megfelelő stílust és hangnemet. Ezt befolyásolja a kommunikáció témája, célja és a beszélgető partnerek egymáshoz való viszonya. A megfelelő stílushatást a szókincs odaillő megválasztásával lehet elérni. Igen fontos, hogy az előkészítő évtől kezdve a tanulók hozzászokjanak a szinonimák használatához és ahhoz, hogy a szavakat célnyelven magyarázzák és a célnyelvi magyarázatok alapján értsék meg.

A szókincs tanulásával kapcsolatos követelmények - B1 szint

- Az előkészítő évben a tanuló sajátítson el 2000 lexikai egységet aktív és további 1000 lexikai egységet passzív szókincsként. (Szókincslista Európai Képzési szint dokumentumokban található)
- Legyen birtokában egy olyan szókincs, hogy körülírással a mindennapi élet témaköreivel kapcsolatban (ld. Témaköröknél) ki tudja magát fejezni.
- Az elsajátított szókincsset jól használja, még akkor is, ha bonyolultabb gondolatok kifejezésénél problémákba ütközik.

FOGALOMKÖRÖK

Az elsajátítandó nyelvtani szerkezetek:

- Létezés, cselekvés, történés kifejezése - *There is/are , be, Tenses-Simple Present, Present Continuous, Simple Past, Past Continuous, Present Perfect Simple, Present Perfect Continuous, Past Perfect Simple, Past Perfect Continuous, Simple Future, Future Continuous, Future Perfect, Active and Passive Voice, Use of Tenses*
- Birtoklás kifejezése - *Possessive adjectives, pronouns, of, 's Genitive, have, have got*
- Térbeli viszonyok - *Prepositions of place; distance, size,*
- Időbeli viszonyok - *Points and periods of time ,prepositions, chronological order of events, reference to Present, Past, Future, expressing frequency, change, continuity*
- Függő beszéd - *Reported statements, questions, requests*
- Mennyiségi viszonyok - *Quantity, numbers (ordinal, cardinal), determiners, countable and uncountable nouns*

- Minőségi viszonyok - *Shape, colour, age, material, Comparative & Superlative of Adjectives, Comparative Structures, , too, enough, quite,*
- Esetviszonyok - *Subject, Direct & Indirect Object, Possessive, Causative, Purpose, Time and Place adverbs*
- Logikai viszonyok - *Co-ordinate & Subordinate Clauses, Relative & Adverb Clauses, Zero, First, Second, Third Conditional, Time clauses*
- Kohéziós eszközök - *Articles, Pronouns (Subject, Object, Relative, Reflexive, Indefinite etc.) Reference devices*
- Modalitás kifejezése - *Questions, Imperative, Wish, Exclamation, Request, Promise, Intention, Plan, Prediction, Permission, Prohibition, Probability*

TÉMAKÖRÖK

Témakör neve
Personal topics: family relations, lifestyle, housing, people and society
Environment and nature
School and education
Holidays, travelling, tourism
Public matters, entertainment
English and language learning
Intercultural topics
Cross-curricular topics and activities
Current topics and issues
Science and technology, Communication
Gaining and sharing knowledge

TÉMAKÖR: Personal topics: family relations, lifestyle, people and society

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol saját élményen, tapasztalaton alapuló vagy elképzelt eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő jellemzésével;
- leír összetettebb cselekvéssort, történetet, személyes élményeket;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az adott tématarományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- a társalgásba aktívan, kezdeményezően és egyre magabiztosabban bekapcsolódik az érdeklődési körébe tartozó témák esetén vagy az adott tématarományon belül;
- a társalgást fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt, akár ismeretlen beszélgetőtárs esetében is;
- a mindennapi élet különböző területein, a kommunikációs helyzetek széles körében tesz fel releváns kérdéseket információszerezés céljából, és válaszol megfelelő módon a hozzá intézett célnyelvi kérdésekre;
- az adott tématarományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti saját gondolatait, véleményét és érzéseit is;
- a tanult nyelvi funkciókat és nyelvi eszköztárát életkorának megfelelő élethelyzetekben megfelelően alkalmazza;
- mondanivalóját kifejezi kevésbé ismerős helyzetekben is, nyelvi eszközök széles körének használatával;
- információt vagy véleményt közlő és kérő, összefüggő feljegyzéseket, üzeneteket ír;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- szóban és írásban átad nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
- érthetően tud folyamatosan beszélni, kisebb szünetek beiktatásával;
- megérti és értelmezi az összetettebb, az adott tématarományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- előkészület nélkül részt tud venni személyes jellegű, vagy érdeklődési körének megfelelő ismert témáról folytatott társalgásban,
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: acquaintances, family relations, friends, famous people, role models, healthcare personnel
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: immediate and wider environment, workplace, healthcare facilities, places to spend freetime
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: parts of the house/flat, furnishings, appliances, basic objects used for treating illnesses and keeping fit, clothes and accessories
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: holidays, school and family celebrations, sports, sport events, illnesses
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: daily routine, habits, healthy eating, eating in different places (home, canteen, restaurants) keeping fit, going to the doctor's, household duties, doing chores and taking care of everyday responsibilities
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: extended family, welfare, social relations, clothes and fashion, life stages, relationships, future plans, common illnesses-injuries, healthcare (traditional treatments, home remedies), positive and negative characteristics
- Személyes élethez tartozó összetettebb információk átadása
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- Interakció a személyes tématerületben.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- projekt munka egyénileg, (prezentáció készítése képekkel és annak szóbeli bemutatásával)
  - családfa - tágabb rokon kapcsolatrendszer
  - kedvenc rokonaim - miért?
  - névadási szokások a családon belül
  - érdekes családi történetek a múltból
  - szomszédi kapcsolatok
  - családi ünnepek az angol és magyar családoknál – hasonlóságok és különbségek

- Jövőképem (plakát, prezentáció)
- példaképem, illetve egy híres ember élete
- szóbeli mini-prezentáció:
  - a mai és a régmúlt mindennapi életének összehasonlítása
- internetes kutató munka és csoportos projekt – családok az angol nyelvű országokban
  - különbségek, hasonlóságok
  - 'close/nuclear families', 'one parent families', 'extended families', 'adopted children'
  - szerepek a családon belül
  - a fiatal és az idős családtagok helyzete a különböző országokban
  - a felnőtté válás hivatalos ideje a különböző országokban – miért más-más?
- kérdőívek elkészítése, kitöltése és írásbeli/szóbeli összegzése:
  - családi szokások, hagyományok
  - hobbik, érdeklődési körök
- Szerepjáték:
  - pl. az orvosnál, a fodrásznál, a postán
  - telefonos beszélgetések különböző szakemberekkel
  - interjú kedvenc hősséddel/színészeddel stb.
- Vitafórum
  - tinédzserek helyzete a családban (pl-What is it that teenagers find most irritating in middle aged people? What is it that middle aged people find most irritating in teenagers?)

TÉMAKÖR: Environment and nature

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématarományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;

- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott témartományhoz tartozó és az érettségi témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- értelmezi a számára ismerős, elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az adott témartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: animals, plants, environmental protection personnel
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: nature, home, city/town/village/countryside, geographical places, space, the Earth
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: natural disasters, nature protection campaigns
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: nature protection, animal protection, keeping pets, saving natural resources, volunteering
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: natural phenomena, maintaining the environment, sustainability, weather and climate, seasons, recycling and reusing
- A környezethez és a természethez tartozó összetettebb információk átadása
- Interakció a környezettel és természettel kapcsolatos témartományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- egyéni projekt
  - a lakóhely és környezetének bemutatása
- projektmunka csoportban:
  - üres lakás berendezése és bemutatása
  - környezetvédelem a szűkebb környezetben
  - Mit teszünk környezetünk védelme érdekében? (plakát készítése)

- lakóhelyünkön,
  - otthonunkban
  - az iskolában
  - városunkban
  - okos eszközökkel
- Internetes kutatás:
    - veszélyeztetett állatok
    - eltűnő növények
    - nemzeti parkok a célnyelvi országokban és Magyarországon
    - a tengerek szennyezése -műanyagszigetek a tengerben
  - Kiselőadás/prezentáció készítése:
    - veszélyben a földünk
    - a klímaváltozás jelenlegi és lehetséges hatásai
    - időjárás okozta katasztrófák
    - a nemzeti parkok és állatkertek feladatai
    - Mennyire egészséges lakóhelyem környezete?
  - Vitafórum:
    - Hasznosak-e az állatkertek?
    - Jó-e kutyát tartani lakótelepi lakásban?
  - Egy angol nyelvű természetfilm megtekintése

TÉMAKÖR: School and education

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- értelmezi a szintjének megfelelő célnyelvi, komplexebb tanári magyarázatokat a nyelvórákon;
- az adott tématarományhoz kapcsolódó kép alapján saját gondolatait, véleményét és érzéseit is kifejti;
- aktívan, kezdeményezően és magabiztosan vesz részt a változatos szóbeli interakciót és kognitív kihívást igénylő nyelvórai tevékenységekben;

- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- a megfelelő szövegtípusok jellegzetességeit követi;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- alkalmazza a hangzó szövegből nyert információt feladatok megoldása során;
- alkalmazza az írott szövegből nyert információt feladatok megoldása során;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- visszaad tankönyvi vagy más tanult szöveget, elbeszélést, nagyrészt folyamatos és érthető történetmeséléssel, a cselekményt logikusan összefűzve;
- váratlan, előre nem kiszámítható eseményekre, jelenségekre és történésekre jellemzően célnyelvi eszközökkel is reagál tanórai szituációkban;
- részt vesz a változatos szóbeli interakciót és kognitív kihívást igénylő nyelvórai tevékenységekben;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: school staff
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: educational institutions, parts of school building
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: objects used for studying in and outside school
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: school festivals, school traditions, events, extracurricular opportunities for language learning/use of language
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: learning, extracurricular use of language, social events, keeping traditions
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: school subjects, knowledge, language learning targets, different ways of learning
- Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben

- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő szöveg létrehozása írásban és szóban a nyelvi fejlesztő tevékenységek során.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Egyéni projekt és (képes) beszámoló:
  - o régi és új iskolám összehasonlítása - történetük, híres tanáraik
  - o a magyarországi és az angliai középiskola összehasonlítása, főbb különbségeik
- Csoportmunka / projekt:
  - o 'Az ideális iskola' jellemzői
  - o (fordított tanóra): egy tanóra megtervezése
  - o egy osztályprogram megtervezése
  - o kisfilm készítése: „Our School”
- Internetes kutatómunka- képes beszámolók
  - o iskolai szokások, időbeosztás és szabályok a különböző országokban
  - o különleges iskolák Magyarországon és Angliában
  - o szótanulási stratégiák – a különböző módszerek bemutatása
- Vitafórum:
  - o Hasznos-e az iskolai egyenruha?
  - o Jó dolog-e a bentlakásos iskola?
  - o Milyen a jó tanár?
- Íráskészség fejlesztése:
  - o beszámoló írása egy iskolai eseményről az iskolai újság részére
  - o panaszkozó email írásai angliai barátomnak a sok házi feladatról
- scrapbook/poszter készítése:
  - o mit szeretek a jelenlegi iskolánkban legjobban
  - o iskolai kirándulásaink tervezése
  - o kedvenc iskolai tantermem bemutatása
  - o saját szerepem az osztályban
- kérdőív készítése:
  - o Milyen az ideális nyelvtanár?
- csoportos társasjáték készítése:

- a különböző tantárgyakról
- szókétyákból mondataalkotás – melyik csoport tudja az összes kártyáját felhasználni?
- órai feladatok
  - történetfeldolgozás (pl. igaz/hamis' mondatokkal)
  - történetátalakítás (pl. más személyben, más időben)
  - képleírás, hasonló képeknél a különbség keresése
- évvégi színi előadás: pl. egy ismert musical közös megnézése, közös dramatizálása és előadása
- Iskolai versenyek:
  - olvasási verseny – ki tud egy év alatt 15 000 szót a könnyített olvasmányok segítségével elolvasni?
  - kiejtési verseny – megadott vers előadása
  - 'Use of English' – tanulmányi verseny korosztályi célnyelvi követelményekből

TÉMAKÖR: Holidays, travelling, tourism

TANULÁSI EREDMÉNYEK

[c1] megjegyzést írt:

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématarományhoz tartozó témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, az adott tématarományhoz kapcsolódó összefüggő szövegeket, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban és írásban, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: tourists, tour guides, public service personnel
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: types of accommodation, destinations, sights, places of interests, public service offices
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: monuments, exhibits, travel documents, means of transport, objects used while travelling, forms, brochures
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: holidays in Hungary and abroad
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: preparing, planning, organizing a trip, sightseeing, guided tours
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: self-organized and package holidays, currencies, cultural differences, effect of tourism on people
- Információ átadása a nyaralás, utazás, turizmus tématerületen
- Interakció az utazás és turizmus tématerületen.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Projektmunka egyénileg, párban vagy csoportban:
  - híres helyek, épületek bemutatása a célnyelvi országokban
  - híres helyek, épületek bemutatása Magyarországon
  - Lakóhelyünk turisztikai nevezetességeinek bemutatása célnyelven
  - 'Álomnyaralásom' részletes megtervezése
  - felkészülés egy külföldi utazásra – Checklist készítése
- Játék: Találd ki, melyik nevezetességről beszélek!
- Internetes kutatás
  - Érdekes, szokatlan szállások,
  - Különleges utazási módok, járművek a nagyvilágban
- Felmérés készítése az osztályban:
  - Ki melyik országot szeretné megismerni? - Melyik a legnépszerűbb célpont?
  - Ki hol szeretne nyaralni? (Balaton? hegyvidék? stb.)
- Vitafórum

- egyéni vagy társasutazás?
- üdülés vagy aktív nyaralás?
- Szituációs játék
  - szállásfoglalás/bejelentkezés/ügyintézés,
  - 'Én vagyok az idegenvezető – az osztály a túristacsoport'
- Panaszlevél vagy/és kritika írása
  - egy hotelről
  - szórakozóhelyről

TÉMAKÖR: Public matters, entertainment

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megérti és értelmezi az adott tématarományhoz kapcsolódó összefüggő szövegeket, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- célzottan keresi az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket tanórán kívül is, ismeretszerzésre és szórakozásra;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az adott tématarományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- egyre szélesebb körű témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben reagál megfelelő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- kiszűr konkrét információkat nyelvi szintjének megfelelő szövegből, és azokat összekapcsolja egyéb ismereteivel;
- információt vagy véleményt közlő és kérő, összefüggő feljegyzéseket, üzeneteket ír;
- írásban röviden indokolja érzéseit, gondolatait, véleményét már elvontabb témákban;
- összefoglalja ismert témában nyomtatott vagy digitális alapú ifjúsági tartalmak lényegét röviden és érthetően.
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése: free time activities, hobbies, arts and cultural events, concerts, computer games, sports, applications, media
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő angol nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára;
- A közéleti témartományhoz tartozó információk átadása, cseréje;
- Interakció a közéleti témartományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Kutatómunka
  - egyéni internetes kutatások angolul különböző témákban (filmek, színészek, együttesek stb.)
  - külföldi kulturális események megismerése, bemutatása
  - hazai fesztiválok bemutatása, értékelése
  - kiállítások, érdekes múzeumok
- Egyéni projekt és bemutató:
  - a célnyelvi országok rövid bemutatása
  - saját szórakozási szokások
  - szórakozási szokások a tanulócsoporton belül
  - Mi szórakoztatta nagyszüleinket/szüleinket?
  - Mi szórakoztat minket?
  - kedvenc kulturális élményem
- projektmunka csoportban:
  - rövid útikönyv készítése
  - hazánk múltja
- Vitakészség fejlesztése
  - vidéki-városi élet előnyei és hátrányai
  - 'mozik' – kellnek még?
  - az olvasás szerepe a 21. században
  - Klasszikus zene = a régmúlt pop zenéje?
- Íráskészség fejlesztése:
  - brossúrák, adalapok kitöltése

- plakátok, szórólapok hirdetések készítése- (étterem, mozi, színház, nevezetesség)
- film/könyv ajánló brossúra készítése
- angol tinédzser naplóiírási minták megismerése, kipróbálása
- emailezés angolul
- szerepjátékok – csapatversenyben: melyik a legjobb jelenet?
  - gyors étteremben
  - utazási irodában
  - utcán: útbaigazítás kérése és adása
  - 'I'm a Budapest/London tourist guide' – helyi látványosságok bemutatása stb.
- kérdőív készítése, kitöltése, kiértékelése:
  - a legkedveltebb szabadidős tevékenységek a csoportban, (tv, olvasás, internet, közösségi média, tánc, sport stb.), és miért?
- ismerkedés a reklámok világával: színek, logók, üzenetek
- egy angol nyelvű – korosztályi érdeklődésnek megfelelő - film megtekintése, megbeszélése
- egy rövid angol novella órai feldolgozása
- kvíz játék a célnyelvi országokról és hazánkról
- dalszövegek feldolgozása, nyelvi érdekességek felfedezése
- olvasási verseny az osztályon belül
- egy választott könnyített olvasmány feldolgozása
- közösen választott dal/képregény/film/könyv órai feldolgozása
- csoportchat:
  - közös online csoport létrehozása, használata - vélemények, rövid blogok írása

TÉMAKÖR: English and language learning

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beazonosítja nyelvtanulási céljait és egyéni különbségeinek tudatában, ezeknek megfelelően fejleszti nyelvtudását;

- tudatosan használja a nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- hibáiból levont következtetéseire többnyire épít nyelvtudása fejlesztése érdekében;
- megfogalmaz hosszú távú nyelvtanulási célokat saját maga számára;
- nyelvtanulási céljai érdekében tudatosabban foglalkozik a célnyelvvél;
- céljai eléréséhez társaival párban és csoportban is együttműködik;
- céljai eléréséhez önszabályozóan is dolgozik;
- használ önértékelési módokat nyelvtudása felmérésére;
- egyre tudatosabban használja az ön-, tanári, vagy társai értékelését nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- társaival a kooperatív munkaformákban és a projektfeladatok megoldása során is törekszik a célnyelvi kommunikációra;
- törekszik releváns digitális tartalmak használatára beszédképességének, szókincsének és kiejtésének továbbfejlesztése céljából;
- képes rendszerezni kommunikációját: jelzi szándékát, kezdeményez, összefoglal és lezár;
- használ kiemelést, hangsúlyozást, helyesbítést;
- körülírással közvetíti a jelentéstartalmat, ha a megfelelő szót nem ismeri;
- összekapcsolja a mondatokat megfelelő kötőszavakkal, így követhető leírást ad vagy nem kronológiai sorrendben lévő eseményeket is elbeszél;
- alkalmazza a célnyelvi normához illeszkedő kiejtést, beszédtempót és intonációt;
- ismert témákban a szövegösszefüggés alapján kikövetkezteti az ismeretlen szavak jelentését, megérti az ismeretlen szavakat is tartalmazó mondat jelentését;
- félreértéshez vezető hibáit kijavítja, ha beszédpartnere jelzi a problémát; a kommunikáció megszakadása esetén más stratégiát alkalmazva újakezdi a mondandóját;
- a társalgás vagy eszmecsere menetének fenntartásához alkalmazza a rendelkezésére álló nyelvi és stratégiai eszközöket;
- nem értés esetén képes a tartalom tisztázására;
- a tanult kifejezések alkalmazásával és a tanult nyelvi szokások követésével céljainak megfelelő érzéseket és beszédszándékokat fejez ki;

- törekszik a célnyelvi normához illeszkedő kiejtés, beszédtempó és intonáció megközelítésére;
- digitális eszközöket és felületeket is magabiztosan használ nyelvtudása fejlesztésére;
- kikövetkezteti a szövegben megjelenő elvontabb nyelvi elemek jelentését az ajánlott témakörökhöz kapcsolódó témákban;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó írott szöveg tartalmát;
- a szövegkörnyezet alapján kikövetkezteti a szövegben előforduló ismeretlen szavak jelentését;
- egy összetettebb nyelvi feladat, projekt végéig tartó célokat tűz ki magának;
- céljai eléréséhez megtalálja és használja a megfelelő eszközöket, módokat;
- nyelvi haladását fel tudja mérni;
- hibáit az esetek többségében önállóan is képes javítani;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket
- a szövegek létrehozásához nyomtatott vagy digitális segédeszközt, szótárt használ.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmak ismerete célnyelven: language skills, language learning strategies, languages, accents and dialects, autonomous learning
- A célnyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben
- A legfőbb célnyelvi dialektusok felismerése
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos alkalmazása

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- tanulásmódszertan tudatosan: szótanulási technikák
- gyakorló feladatok készítése (akár online is) az osztálytársak részére
- betűzésverseny
  - Ki tudja leggyorsabban a lebetűzött szavakat helyesen leírni?
- nyelvtani, szókincsfejlesztő játékok készítése és játszása az órán
- internetes kutatás és beszámoló
  - új szavak jelentése, eredetée, szinonímái
  - a magyar és az angol nyelv eredete, a különböző nyelvcsaládok
  - a dialektusok
  - kedvenc pop dalom érdekes szófordulatai

- Olvasásértés fejlesztése: ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése
- 'osztálykönyvtár' könnyített olvasmányokból és táblázat a falon: ki, melyiket olvasta az év folyamán, és ajánlja-e a társainak. Ki olvasta el a legtöbb könyvet?
  - o évente egy-két könnyített olvasmány elolvasása, egyéni értékelése, ajánlása
- Íráskészség fejlesztése
  - o cikkek egy havonta megjelenő angol nyelvű osztály 'hirlaphoz' (pl. 'Teenage Herald') felhasználva az aktuáli témákhoz végzett kutatómunkákat
  - o angol nyelvű hirdetőtábla az osztályban az aktuális hírekkel/felhívásokkal angolul
- közös popzenehallgatás
- filmnézés a célnyelven
  - o írásbeli feladat: rövid összefoglaló a filmről, a cselekményt lineárisan összefűzve
  - o a film egy-két jelenetéhez hangalámondás, feliratozás készítése
  - o keresztretjvény készítése a film kulcsszavaival
- kedvenc videóm
- csoportos projekt:
  - o társasjáték készítése: pl. 'Use the expression' (minden kockán egy szófordulat, mondatot kell vele alkotni ahhoz, hogy tovább lépj) pl: Something I really enjoy doing.../One way I am different from everyone else.../My friend knows how to.../I think English classes are.../One animal I wouldn't want to be.../stb.
- egyszerű nyelvezetű szöveg feldolgozása (illusztráció, előadás)

TÉMAKÖR: Intercultural topics

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a célnyelvi kultúráról megszerzett ismereteit informális kommunikációjában;
- ismeri és keresi a főbb hasonlóságokat és különbségeket saját anyanyelvi és a célnyelvi közösség szokásai, értékei, attitűdjei és meggyőződései között;

- felismeri a legfőbb hasonlóságokat és különbségeket az ismert nyelvi változatok között;
- megfogalmaz főbb hasonlóságokat és különbségeket az ismert nyelvi változatok között;
- alkalmazza a nyelvi változatokról megszerzett ismereteit informális kommunikációjában.
- tájékozott a célnyelvi országok és hazai jellemzőiben és kulturális sajátosságaiban;
- a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket magabiztosan használja.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi és hazai kulturális szokások, jellemzők ismerete: customs and traditions
- Célnyelvi országok és Magyarország országismereti jellemzőinek ismerete: people and culture, traditions, typical landmarks, national sports, cuisine, local language, tourist attractions, arts, history
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról egyszerű információk átadása
- Egyszerű interakció a célnyelvi és hazai kultúráról.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Projectmunka – egyéni vagy csoportos

- az Egyesült Királyság és Magyarország összehasonlítása hagyományos és digitális kutatómunka majd órai kiselőadások formájában, az alábbi témakörök mentén:
  - az angol és magyar iskolák jellemzői, napirend
  - tipikus angol ház, lakás – miért más itthon?
  - mindennapi szokások Angliában és Magyarországon – van-e különbség?
  - családon belüli szerepek és feladatmegosztás a két kultúrában
  - ünnepek a családban (Name day? Christmas Eve? Easter Monday? stb.)
  - viselkedésbeli különbségek a két kultúrában (pl. üdvözlés)
  - állattartási szokások, kedvenc állatok ('cats' vs 'dogs'?)
  - angol és magyar nyaralási szokások
  - angol időjárás – magyar időjárás
  - az Egyesült Királyság/Magyarország tájegységei, országrészei
  - angol/magyar étkezési szokások, tipikus ételek
  - híres helyek a két országban

- Csoportos feladat
  - Ki tud többet az Amerikai Egyesült Államokról – jellemző adatok, alapvető tudnivalók
- rövid dokumentumfilmek megtekintése a célnyelvi országokról
- Egyéni kutatás és projektmunka:
  - a hagyományok ápolása Magyarországon és Angliában
  - a falvak szerepe manapság a két országban
  - miért halt ki a népviselet Angliában és miért maradt meg Magyarországon?
  - a karácsony ünneplése hazánkban és a célnyelvi országokban
  - a magyar és az angol történelem egy-egy kiemelkedő eseménye
  - Mik a legfőbb sportágak a két országban és miért?
- Internetes kutatómunka
  - a labdajátékok eredete és elterjedése/változatai
  - Hollywood története és magyar vonatkozásai
- Játék
  - Leírás készítése/receptek – magyar vagy angol specialitás?
  - kvíz különböző országok étkezési szokásairól
- Vitafórum
  - mi okozhat kulturális meglepetéseket a célnyelvi országokban?
- jellegzetes angolszász ünnepek megszervezése az osztályban/iskolában
  - pl. Christmas Party
  - pl. Valentines Day

TÉMAKÖR: Cross-curricular topics and activities

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- kiszűr konkrét információkat nyelvi szintjének megfelelő szövegből, és azokat összekapcsolja egyéb ismereteivel;

- ismer és használ célnyelvi elemeket más tudásterületen megcélzott tartalmakból.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Projekt munka (egyéni)
  - szókincsgyűjtés a kedvenc tantárgyam bemutatásához
  - egy szabadon választott téma, mely más tárgy tanulása közben felkeltette az érdeklődésemet
  - (Papíralapú vagy online) poszter vagy kiselőadás készítése bármely más tudásterület témaköreiről
  - egy magyar tudós/író/költő életének ismertetése
  - Magyarország történelmének egy érdekes alakja
  - egy angol király élete
  - Hogyan tudom alkalmazni nyelvtudásomat más tárgyak tanulásánál?
- vaktérképen országok, népek megjelölése, népnevek gyakorlása
- egy könnyített szövegű irodalmi mű elolvasása, értékelése
- Játék/szerepjáték
  - szavak gyűjtése és elhelyezése a különböző tantárgyak oszlopai alá – kié a leghosszabb lista?
  - történelmi események modellezése szerepjátékkal
  - társasjáték készítése és játéka fókuszban egy-egy tantárgy (pl. földrajz, történelem, biológia, művészeti tantárgyak)
- Vitafórum
  - Melyik tantárgyat hogyan hasznosíthatjuk a felnőtt életben?
  - Kell-e a mindennapos testnevelés?
  - Fontos-e a zene és a tánc?
  - Kell-e könyvet olvasnia a 21. század fiataljának?
  - Fontos-e az irodalmi művek lefordítása, filmek szinkronizálása?

TÉMAKÖR: Current topics and issues

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet életkorának és nyelvi szintjének megfelelő aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- megérti a célnyelvi, életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi hírek, események lényegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkorának és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkorának és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkorának és érdeklődésnek megfelelő angol nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- ismert hírek angol nyelvű változatának olvasása, meghallgatása, megtekintése (TV híradó)
- Nyelvi/stilisztikai tudatosítás = az újságnyelv
  - a szalagcímek nyelvezete
  - az újságcikkek stílusa szerkezete
  - különbség egy hír írott és szóbeli megjelenésében
- szalagcímek és újságcikkek összepárosítása a tanulók érdeklődésének megfelelő témákban
- videók megtekintése
  - angol hírműsorok
  - aktuális eseményekről szóló tudósítások
  - riportok
- Internetes kutatómunka
  - egy aktuális esemény előzményeiről, részletesebb információkról
  - szókincsfejlesztés a média világához
- Szerepjáték
  - 'lenémított' videókhoz szövegekészítés és eljátszás
  - interjú készítése egy híres emberrel (pl. sportolóval)

- interjú készítése egy, a hírekben aktuálisan szereplő híres emberrel
- talkshow aktuális témában
- projektmunka:
  - iskolai híradó, híradó, időjárásjelentés készítése a célnyelven
  - egy saját kulturális élmény bemutatása

TÉMAKÖR: Science and technology, Communication

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématarományhoz tartozó témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az adott tématarományhoz kapcsolódó összefüggő szövegeket, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban és írásban, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- értelmezi a számára ismerős, elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi a lényegét az adott tématarományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: basic objects used by everyday people/scientists/IT professionals, (parts of) IT gadgets
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: using technology in everyday life, using technology for studying or for work, major innovation

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókinés ismerete célnyelven: internet, dangers of the internet, social networks, research, inventions
- Információ átadása a tudomány és technika tématerületében
- Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématerületében
- Egyszerű interakció a tudomány és technika tématerületében.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Projektmunka (csoportban): Milyen technikai újítások fogják segíteni a jövőben...
  - a közlekedést
  - a házimunkát
  - az oktatást?
  - a kommunikációt?
- Projektmunka (egyéni)
  - „Én és a telefonom”
  - Milyen lenne a világ a világháló nélkül?
- Internetes kutatómunka és prezentáció
  - a világ legfontosabb találmányai
  - a tudományos élet „fáklyavívői” a történelem folyamán
  - a kommunikáció fejlődése az utóbbi 20 évben
  - Kik írták az első emaileket?
- Vitafórum
  - az internet jövője
  - Mire jó a virtuális valóság?
  - Haladás-e minden változás?
  - a közösségi média előnyei és hátrányai

TÉMAKÖR: Gaining and sharing knowledge

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggő, papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projekt munkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyéni vagy kooperáció során létrehozott projekt munkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;

- szóban ad át nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
- környezetének kulturális értékeit célnyelven közvetíti;
- összefoglal és jegyzetel, írásban közvetít rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- írott szöveget igénylő projektmunkát készít olvasóközönségnek;
- írásban közvetít célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciót igénylő helyzetekben;
- célzottan keresi az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket tanórán kívül is, ismeretszerzésre és szórakozásra;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel;
- használ célnyelvi tartalmakat ismeretszerzésre;
- használ célnyelvi tartalmakat tudásmegosztásra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tanult témákhoz kapcsolódó angol nyelvű információ megszerzése
- Információ megosztása angol nyelven.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunkák, kiselőadások, internetes kutatómunkák saját, választott témából, scrapbook, poszter készítése, prezentáció
- Projektmunka (egyéni vagy csoportos)
  - hangfelvétel/videófelvétel készítése különböző témákban, és ezek bemutatása az osztálynak
  - kedvenc témák feldolgozása posztereken – majd ezek kiállítása az osztályban
- Angol nyelvű filmek, programok ismertetése az angolos faliújságon írásban
  - a filmek közös megtekintése, megbeszélése
  - az angolos osztályprogramok lebonyolítása, értékelése
- Projektmunka osztályszinten: magazin készítése a tanulók írásaiból (történetek, versek, kutatási eredmények, beszámolók, stb)
- 'osztálykönyvtár' a kiolvasott könnyített olvasmányokból, és ajánlásuk a többi tanulónak
- versenyek szervezése osztály és iskolai szinten

A 9. előkészítő évfolyam fejlesztési ciklusai készségek szerint

A2-es fejlesztési ciklus készségek szerint

1	Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
2	Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló már megért ismerős szavakat és alapvető fordulatokat, amelyek a személyére, családjára vagy a közvetlen környezetében előforduló konkrét dolgokra vonatkoznak.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló megérti az ismert szavakat, a leggyakoribb fordulatokat, ha közvetlen, személyes dolgokról van szó; megérti a rövid, világos, egyszerű megnyilatkozások, szóbeli közlések lényegét; egyre önállóbban néhány, a megértést segítő alapvető stratégiát alkalmaz.
	A fejlesztés tartalma	Az ismert nyelvi elemekre támaszkodó, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatott célnyelvi óravetítés folyamatos követése (pl. osztálytermi rutincelekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat) és a tanári utasítások megértése. A legfontosabb témákkal kapcsolatos fordulatok és kifejezések megértése (pl. alapvető személyes és családi adatok, vásárlás, közvetlen környezet, foglalkozás). A lényeges információ megértése és kiszűrése kiszámítható, hétköznapi témákról szóló rövid hangfelvételekből, ha a megszólalók lassan és világosan beszélnek. Az egyszerű, begyakorolt beszélgetésekbe való bekapcsolódáshoz szükséges alapvető

<p>információk megértése.</p> <p>Lassú és világos, köznapi beszélgetés témájának megértése.</p> <p>Ismerős témákról folyó, világos, köznyelvi beszéd megértése, szükség esetén visszakerdezés segítségével.</p> <p>Egyszerű útbaigazítás megértése például gyalogos közlekedés vagy tömegközlekedés használata esetén.</p> <p>Telefonbeszélgetésben az alapvető információk megértése (hívás tárgya, kit kell keresni stb.).</p> <p>A tényközlő televíziós hírműsorok témaváltásainak követése, a tartalom lényegének megértése.</p> <p>Különböző beszélők egyre nagyobb biztonsággal való megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat megismételve beszélnek.</p> <p>Alapvető stratégiák használata, például az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a szövegösszefüggésből, a nemzetközi vagy más nyelven tanult szavak felhasználása a hangzó szöveg megértéséhez, a várható vagy a megjósolható információk keresése.</p> <p>A vizuális elemek (képek, gesztusok, mimika, testbeszéd) felhasználása a szövegértés támogatására.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> üzenetek, útbaigazítás, közlemények, párbeszéd a médiából (pl. időjárás-jelentés, interjúk, riportok), dalok, kisfilmek, rajz- és animációs filmek, történetek, versek.</p>
--

1	Fejlesztési egység	Szöbeli interakció
2	Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz a tanuló egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál. Személyes adatokra vonatkozó kérdéseket tesz fel és válaszol meg.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési	A tanuló egyszerű és közvetlen

	<p>céljai</p>	<p>információcserét igénylő feladatokban számára ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál; rövid beszélgetésekben vesz részt; képes kérdéseket feltenni és megválaszolni kiszámítható, mindennapi helyzetekben; tud gondolatokat és információt cserélni ismerős témákról; képes tudatosan alkalmazni egyre több kompenzációs stratégiát, hogy megértesse magát, illetve megértse beszédpartnerét; megnyilvánulásaiban törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.</p>
--	----------------------	---

<p>1</p>	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Kapcsolatok létesítése: üdvözlés, elköszönés, bemutatkozás, mások bemutatása.</p> <p>Beszélgetés kezdeményezése, fenntartása és befejezése egyszerű módon.</p> <p>A mindennapi élet gyakran előforduló feladatainak megoldása (pl. utazás, útbaigazítás, szállás, étkezés, vásárlás, bank).</p> <p>Mindennapos gyakorlati kérdések megvitatása (pl. barátok meghívása, programok szervezése, megvitatása), egyszerű, mindennapi információk megszerzése és továbbadása.</p> <p>Érzések egyszerű kifejezése, köszönetnyilvánítás, egyszerű tanácsok kérése és adása.</p> <p>Vélemény egyszerű kifejezése (tetszés és nemtetszés kifejezése, érdeklődés mások véleménye iránt, egyetértés és egyet nem értés kifejezése)</p> <p>Az alapvető kommunikációs szükségletekhez, egyszerű, begyakorolt tranzakciók lebonyolításához elegendő szókincs és néhány egyszerű szerkezet helyes használata.</p> <p>A leggyakrabban előforduló kötőszavak alkalmazása szócsoportok és egyszerű mondatok összekapcsolására.</p>

<p>A célnyelv tudatos használata a tanórai tevékenységek során a tanárral és a társakkal.</p> <p>Lehetőség esetén kapcsolatfelvétel, rövid társalgásban való részvétel célnyelvi beszélőkkel.</p> <p>Rákérdezés a meg nem értett kulcsszavakra vagy fordulatokra, ismétlés kérése megértés hiányában.</p> <p>Metakommunikációs és vizuális eszközök használata a mondanivaló támogatására.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szöveforrások: szerepjátékok, társasjátékok, dramatizált jelenetek, rövid társalgás, véleménycsere, információcsere, tranzakciós és informális párbeszéd.</i></p>

1	Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
2	Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló leírja magát és környezetét egyszerű fordulatokkal és mondatokkal.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatokkal röviden, összefüggően beszél saját magáról és közvetlen környezetéről; képes megértetni magát a szintnek megfelelő témakörökben; beszédében alkalmazza a célnyelvi normához közelítő kiejtést, intonációt és beszédtempót.

1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témákról, felkészülés után.</p> <p>Egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal történet elmesélése, élménybeszámoló.</p> <p>A mindennapi környezet (emberek, helyek, család, iskola, állatok), továbbá tervek, szokások, napirend és személyes tapasztalatok bemutatása.</p> <p>Egyszerű állítások, összehasonlítások, magyarázatok, indoklások megfogalmazása.</p>
---	--

<p>Csoportos előadás vagy prezentáció jegyzetek alapján.</p> <p>Önálló vagy csoportban létrehozott alkotás rövid bemutatása és értékelése (pl. közös plakát).</p> <p>Az összefüggő beszéd létrehozásakor a begyakorolt nyelvi eszközök használata, ismerős helyzetekben egyszerű átrendezése, kibővítése.</p> <p>A helyes kiejtés gyakorlása autentikus hangzóanyag segítségével.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> rövid történetek, témakifejtés, képleírás, élménybeszámoló, véleménynyilvánítás, bejelentés, csoportos előadás vagy prezentáció, projekt bemutatása.</p>

1	Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
2	Előzetes tudás	<p>A1, azaz a tanuló megérti egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatait.</p> <p>Alapvető információkat keres nagyon egyszerű szövegekben.</p> <p>Tudja, hogy a szövegek címe, megformálása, a hozzá tartozó képek segítenek a szöveg megértésében.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes megtalálni az adott helyzetben fontos információkat, egyszerű, ismerős témákról írt autentikus szövegekben;</p> <p>képes megérteni egyszerű instrukciókat, kiszűrni a fontos információkat egyszerű magánlevelekből, e-mailekből és rövid eseményeket leíró szövegekből.</p>

1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Konkrét információk megértése rövid, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott, mindennapi szövegekben (pl. hirdetések, prospektusok, étlap, menürend).</p> <p>Lényeges információk megtalálása egyszerű, ismerős témákkal kapcsolatos</p>
---	--

<p>magánlevelekben, e-mailekben, brosúrákban és rövid, eseményeket tartalmazó újságcikkekben.</p> <p>A közhasználatú táblák és feliratok megértése utcán, nyilvános helyeken és iskolában.</p> <p>A mindennapi életben előforduló egyszerű használati utasítások, instrukciók megértése.</p> <p>Közismert témákról konkrét információk keresése honlapokon.</p> <p>Egyszerű, rövid történetek, mesék, versek és egyszerűsített célnyelvi irodalmi művek olvasása.</p> <p>Alapvető stratégiák használata a szövegértéshez, például a nemzetközi és a más nyelven tanult szavak, a várható vagy megjósolható információk keresése, továbbá a logikai, illetve időrendi kapcsolatokra utaló szavak felismerése elbeszélésben.</p> <p>Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> hirdetések, plakátok, nyomtatványok, egyszerű üzenetek, útleírások, képeslapok, feliratok, étlapok, menürendek, egyszerű biztonsági előírások, eseményeket leíró újságcikkek, hagyományos és elektronikus magánlevelek, internetes fórumok hozzászólásai, képregények, ismeretterjesztő szövegek, egyszerűsített irodalmi szövegek, történetek, versek, dalszövegek.</p>
--

1	Fejlesztési egység	Íráskészség
2	Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló minta alapján néhány közismert műfajban nagyon egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket ír őt érdeklő, ismert témákról.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló tud összefüggő mondatokat írni a közvetlen környezetével kapcsolatos témákról; az írást a kommunikáció eszközeként használja egyszerű interakciókban; képes ismerős témákhoz kapcsolódó gondolatait egyszerű kötőszavakkal

	összekapcsolt mondatokban írásban kifejezni; tud minta alapján néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket írni öt érdeklő, ismert témákról.
--	---

1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Szavak és rövid, jól olvasható szövegek lemásolása és diktálás utáni leírása.</p> <p>Egyszerű, rövid szövegből vázlat készítése.</p> <p>Egyszerű szerkezetű, összefüggő mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témákról, különböző szövegtípusok létrehozása (pl. leírás, élménybeszámoló, párbeszéd).</p> <p>Egyszerű írásos minták követése; aktuális, konkrét és egyszerű tartalmakkal való megtöltésük.</p> <p>Formanyomtatvány kitöltése saját és mások alapvető személyes adataival.</p> <p>Az írás egyszerű tagolása: rövid bevezetés és lezárás.</p> <p>Közvetlen szükségletekhez kapcsolódó témákról rövid, egyszerű feljegyzés, üzenet készítése állandósult kifejezések használatával.</p> <p>Személyes információt, tényt, véleményt kifejező rövid üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban).</p> <p>Egyszerű levél, e-mail írása (pl. köszönetnyilvánítás, elnézésekérés, információközlés, vagy programegyeztetés) a legalapvetőbb szerkezeti és stílusjegyek követésével (pl. megszólítás, elköszönés).</p> <p>Rövid, egyszerű önéletrajz írása.</p> <p>Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. vers, rapszöveg, rigmus, dalszöveg, rövid jelenet írása, illetve átírása).</p> <p>Kész szövegekből hasznos fordulatok kiemelése és alkalmazása saját írásában.</p> <p>A mondanivaló közvetítése vizuális eszközökkel (pl. nyilazás, kiemelés, központosítás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> hagyományos és elektronikus nyomtatványok, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, poszterszövegek, képaláírások, üzenetek, SMS-ek/MMS-ek, levelek, e-mailek vagy</p>
---	---

internes profilok, üzenetek, internetes bejegyzések, instrukciók, történetek, elbeszélések, mesék, leírások, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, jelenetek.

1	A fejlesztés várt eredményei az A2 fejlesztési ciklus végén	<p>A2 szintű nyelvtudás.</p> <p>A tanuló képes egyszerű hangzó szövegekből kiszűrni a lényegét és néhány konkrét információt.</p> <p>Részt tud venni nagyon rövid beszélgetésekben, képes feltenni és megválaszolni kérdéseket kiszámítható, mindennapi helyzetekben, képes gondolatokat és információt cserélni ismerős témákról.</p> <p>Képes ismerős témakörökben rövid összefüggő beszéd létrehozására egyszerű, begyakorolt mondatszerkezetek, betanult fordulatok, alapvető szókincs segítségével.</p> <p>Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, megtalál információkat egyszerű szövegekben, különböző szövegtípusokban.</p> <p>Összefüggő mondatokat, rövid tényközlő szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról minta alapján.</p>
---	--	--

B1 fejlesztési ciklus készségek szerint

1	Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
2	Előzetes tudás	<p>A2, azaz a tanuló már megérti a leggyakrabban előforduló szókinccset és bizonyos nyelvi fordulatokat, ha közvetlen, személyes témákról van szó.</p> <p>Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek és közlések lényegét.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes főbb vonalaiban és egyes részleteiben is megérteni a köznyelvi beszédet, ha az számára ismerős témákról folyik;</p> <p>megérti egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveit több beszélő esetén is;</p> <p>megért fontos információkat azokban a rádió- és tévéműsorokban, filmjelenetekben, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési köréhez kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.</p>

1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>A köznyelvi beszéd főbb fordulatainak megértése rendszeresen előforduló, ismerős témákról.</p> <p>A hallott szöveg gondolatmenetének követése nagy vonalakban, egyes tényszerű részinformációk megértése, amennyiben a beszéd világos, és ismerős kiejtéssel folyik.</p> <p>Mindennapi társalgás követése szükség esetén visszakerdezések segítségével.</p> <p>Ismerős témájú, lényegre törő előadás vagy beszéd követése.</p> <p>Egyszerű műszaki információ megértése, részletes útbaigazítások követése.</p> <p>Telefonbeszélgetésekben a főbb információk megértése.</p> <p>Ismerős témákról szóló rádiós és televíziós hírműsorok és egyszerűbb hangfelvételek</p>
---	--

<p>többségének megértése.</p> <p>Egyszerű nyelvezetű film követése, amelyben a cselekményt nagyrészt a vizuális eszközök és az események közvetítik.</p> <p>A köznyelvi szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése.</p> <p>A szövegértési stratégiák alkalmazása, például ismerős beszédtema esetén az időnként előforduló ismeretlen szavak jelentésének kitalálása a szövegösszefüggésből, és a mondat jelentésének kikövetkeztetése.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> hosszabb használati utasítások, közlemények, párbeszéd, instrukciók, előadások, beszéd, viták, interjúk, dalok, visszaemlékezések, rögzített telefonos szövegek, reklámok, tévé- és rádióműsorok, filmelőzetesek, filmek.</p>

1	Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
2	Előzetes tudás	<p>A2, azaz a tanuló egyszerű és begyakorolt feladatok során kommunikál az iskolával, otthonnal és szabadidővel kapcsolatos témákról.</p> <p>Részt vesz rövid beszélgetésekben.</p> <p>Kérdez és válaszol kiszámítható, mindennapi helyzetekben.</p> <p>Egyszerű gondolatokat és információkat cserél ismerős témákról.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is önállóan boldogulni;</p> <p>gondolatokat cserél, véleményt mond és érvel érdeklődési körébe tartozó és általános témákról is;</p> <p>ismeri és alkalmazza a leggyakoribb kommunikációs forgatókönyveket;</p>

	alkalmazkodik stílusában, regiszterhasználatában a kommunikációs helyzethez.
--	--

<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Társalgásban való részvétel ismerős témák esetén, felkészülés nélkül.</p> <p>Érzelmei kifejezése és reagálás mások érzelmeire, mint például reménykedés, csalódottság, aggodalom, öröm.</p> <p>Problémák felvetése, megvitatása, teendők meghatározása, választási lehetőségek összehasonlítása.</p> <p>A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való részvétel, információcseré, nézetek kifejtése, rákérdezés mások nézeteire.</p> <p>Gondolatok, vélemény kifejezése kulturális témákkal kapcsolatban, például zene, film, könyvek.</p> <p>Elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm összefoglalása, véleménynyilvánítás, a témával kapcsolatos kérdések megválaszolása.</p> <p>Nézetek világos kifejtése, érvek egyszerű cáfolata.</p> <p>Választási lehetőségek összehasonlítása, előnyök és hátrányok mérlegelése.</p> <p>Utazások során felmerülő feladatok, például közlekedés, szállás intézése vagy ügyintézés a hatóságokkal külföldi utazás során.</p> <p>Váratlan nehézségek kezelése (pl. elveszett poggyász, lekésett vonat).</p> <p>Szolgáltatásokkal kapcsolatos helyzetek kezelése akár váratlan nehézségek esetén is, panasz, reklamáció.</p> <p>Részletes utasítások adása, követése és kérése (pl. hogyan kell valamit csinálni).</p> <p>Interjúban, konzultáción való részvétel kezdeményezése és információ megadása (pl. tünetek megadása orvosnál).</p> <p>Órai interakciókban, pármunkában való magabiztos részvétel.</p> <p>Ismerős témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, a szó átvétele, átadása, mások bevonása, a beszélgetés lezárása.</p> <p>Beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, félreérthető megfogalmazás javítása, körülírás, szinonimák használata.</p> <p>A kommunikációs eszközök széles körének alkalmazása és reagálás azokra közismert, semleges stílusú nyelvi megfelelőikkel.</p>
--

<p>Az udvariassági szokások ismerete és alkalmazása.</p> <p>A mindennapi témák, család, érdeklődési kör, iskola, utazás és aktuális események megtárgyalásához elegendő szókincs és annak általában helyes alkalmazása.</p> <p>Ismerős kontextusokban elfogadhatóan helyes nyelvhasználat.</p> <p>A szövegszervezés alapvető eszközeinek megbízható használata.</p> <p>Általában tisztán érthető kiejtés és intonáció.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> társalgások, megbeszélések, eszmecsere, tranzakciók, utasítások, interjúk, viták, szerepek eljátszása.</p>
--

1	Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
2	Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló egyszerűen beszél önmagáról, a családjáról, más emberekről, lakóhelyéről, tanulmányairól, iskolájáról.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben a folyamatos önkifejezésre; tud érthetően folyamatosan beszélni, megtervezi mondanivalójának szókincsét és tartalmát, és szükség esetén módosítja azt tudatosan; tartalmilag pontosan kifejti egy gondolat vagy probléma főbb pontjait.

1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Folyamatos megnyilatkozás az érdeklődési körnek megfelelő témákról a gondolatok lineáris összekapcsolásával.</p> <p>Elbeszélések vagy leírások lényegének összefoglalása folyamatos beszédben, a gondolatok lineáris összekapcsolásával.</p> <p>Részletes élménybeszámoló az érzések és reakciók bemutatásával.</p>
---	--

<p>Valóságos vagy elképzelt események részleteinek bemutatása.</p> <p>Könyv vagy film cselekményének összefoglalása és az ehhez kapcsolódó reakciók megfogalmazása.</p> <p>Álmok, remények és ambíciók elmondása, történetmesélés.</p> <p>Vélemények, tervek és cselekedetek rövid magyarázata.</p> <p>Rövid, begyakorolt megnyilatkozás ismerős témáról.</p> <p>Előre elkészített, lényegre törő, követhető előadás ismerős témáról.</p> <p>Az összefüggő beszéd tervezése során új kombinációk, kifejezések begyakorlása, alkalmazása.</p> <p>Kompenzáció alkalmazása az összefüggő beszédben, például körülírás elfelejtett szó esetén.</p> <p>Ismerős kontextusokban a nyelvi norma követésére törekvő nyelvhasználat.</p> <p>A nyelvi eszközök rugalmas használata a mondanivaló kifejezésére, ezek adaptálása kevésbé begyakorolt helyzetekre.</p> <p>A közlés bevezetése, kifejtése és lezárása alapvető eszközökkel, magabiztosan.</p> <p>Önellenőrzés és önkorrekción, például a félreértéshez vezető hibák felismerése és javítása.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> leírások, képleírások, témakifejtés (pl. vizuális segédanyag alapján), elbeszélő szöveg, érveléssor, előadás, prezentáció (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, szerep eljátszása, versek, rapszövegek.</p>

1	Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
2	Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló képes többféle szövegfajtát olvasni, tudja, hogy a szövegfajták sajátosságainak ismerete segít a szöveg megértésében; megtalálja az adott helyzetben fontos konkrét információkat egyszerű, ismerős témákról szóló mindennapi szövegekben.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési	A tanuló képes megérteni a nagyrészt

céljai	közérthető nyelven írt, az érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő szövegeket; megérti az érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő szövegek gondolatmenetének lényegét; követi nagy vonalakban a véleményeket, érveléseket, és kiszűri a részinformációkat.
---------------	--

1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>A fontos általános vagy részinformációk megértése autentikus, hétköznapi nyelven íródott szövegekben, például levelekben, brosúrákban és rövid, hivatalos dokumentumokban.</p> <p>A feladat megoldásához szükséges információk megtalálása hosszabb szövegekben is.</p> <p>A fontos gondolatok felismerése ismerős témákról szóló, lényegre törő újságcikkekben.</p> <p>Az érvelés gondolatmenetének felismerése, a következtetések felismerése világosan írt érvelésekben.</p> <p>A köznyelven írt szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése.</p> <p>A mindennapi témákkal összefüggő, köznyelven írt magánlevelek megértése a sikeres írásbeli kommunikációhoz szükséges mértékben.</p> <p>Különböző eszközök egyszerű, világosan megfogalmazott használati utasításának megértése.</p> <p>Ismert témájú hivatalos levélben az ügyintézéshez szükséges információk megértése.</p> <p>Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.</p> <p>A feladat elvégzéséhez szükséges információk összegyűjtése a szöveg különböző részeiből, illetve több szövegből.</p> <p>Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.</p> <p>Az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a mondat megértett részei és a szövegösszefüggés alapján.</p> <p>Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben.</p>
---	--

<p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menürend, prospektus, műsorfüzet), játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, egyszerű irodalmi szövegek.</p>

1	Fejlesztési egység	Íráskészség
2	Előzetes tudás	<p>A2, azaz a tanuló összefüggő mondatokat ír olyan témákról, amelyek közvetlen szükségletekre, élményekre, eseményekre és konkrét információkra vonatkoznak; ismerős témákról gondolatait egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban írásban kifejezi; minta alapján néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket ír az őt érdeklő, ismert témákról.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló legyen részletesebb, összefüggő és tagolt szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi és elvontabb témákról; írásban beszámol eseményekről, élményeiről, érzéseiről, benyomásairól és véleményéről, alátámasztja véleményét; legyen hatékony írásbeli interakciót folytatni; jegyzetet készít olvasott vagy hallott, érdeklődési köréhez tartozó szövegről, illetve saját ötleteiről; több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegeket hoz létre a műfaj főbb jellegzetességeinek és stílusjegyeinek alkalmazásával.</p>

1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Egyszerű, összefüggő, lényegre törő szöveg írása számos, érdeklődési köréhez tartozó, ismerős témáról, rövid, különálló elemek lineáris összekapcsolásával.</p> <p>Hírek, gondolatok, vélemények és érzések közlése olyan elvontabb és kulturális témákkal kapcsolatban is, mint például a zene vagy a művészet.</p> <p>Információt közlő/kérő feljegyzések/üzenetek írása (pl. barátoknak, szolgáltatóknak, tanároknak).</p> <p>Véleményt kifejező üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban).</p> <p>Formanyomtatvány, kérdőív kitöltése, online ügyintézés.</p> <p>Életrajz, lényegre törő leírás, elbeszélés készítése.</p> <p>Riport, cikk, esszé írása.</p> <p>Rövid olvasott vagy hallott szöveg átfogalmazása, összefoglalása, jegyzet készítése.</p> <p>Saját ötletekről jegyzet készítése.</p> <p>Interaktív írás esetén megerősítés, vélemény kérése, az információ ellenőrzése, problémákra való rákérdezés, illetve problémák elmagyarázása.</p> <p>Az írás egyszerű tagolása: bevezetés, kifejtés, lezárás; bekezdések szerkesztése.</p> <p>Néhány egyszerű szövegkohéziós és figyelemvezető eszköz használata.</p> <p>Az alapvető írásbeli műfajok fő szerkezeti és stílusjegyeinek követése (pl. levélben/e-mailben megszólítás, záróformula; a formális és informális regiszterhez köthető néhány szókincsbeli és helyesírási sajátosság).</p> <p>Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. vers, rapszöveg, rigmus, dalszöveg, rövid jelenet, paródia írása, illetve átírása).</p> <p>Írásos minták követése és aktuális tartalmakkal való megtöltésük.</p> <p>Kész szövegekből a hasznos fordulatok kiemelése és alkalmazása saját írásban.</p> <p>Irányított fogalmazási feladat kötött tartalmainak a fogalmazásban való megjelenítése.</p> <p>Az írásbeli feladat tudatos ellenőrzése, javítása; félreértést okozó hibáinak korrigálása.</p> <p>A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata.</p> <p>A mondanivaló közvetítése vizuális eszközökkel (pl. nyilazás, kiemelés, központosítás,</p>	

	<p>internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív; listák; hagyományos és elektronikus képeslapok; poszterszövegek; képalírások; üzenetek; SMS-ek/MMS-ek; személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek, e-mailek vagy internetes profilok; tényszerű információt nyújtó, illetve kérő levelek és e-mail-ek; személyes információt, tényt, ill. tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, internetes bejegyzések; egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók; egyszerű ügyintéző levelek/emailek (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás); egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék; rövid jellemzések; rövid leírások; jegyzetek; riportok, cikkek, esszék, felhívások, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák.</p>
--	--

1	<p>A fejlesztés várt eredményei a B1 fejlesztési ciklus végén</p>	<p>B1 nyelvi szint.</p> <p>A tanuló főbb vonalaiban és egyes részleteiben is megérti a köznyelvi beszédet, ha az számára ismerős témákról folyik.</p> <p>A tanuló önállóan boldogul, véleményt mond és érvel a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is.</p> <p>Stílusában és regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.</p> <p>A tanuló kifejezi magát a szintnek megfelelő szókinccs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben. Beszéde folyamatos, érthető, a főbb pontok tekintetében tartalmilag pontos, stílusa megfelelő.</p> <p>A tanuló megérti a gondolatmenet lényegét és egyes részinformációkat a nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törően megfogalmazott szövegekben.</p> <p>A tanuló több műfajban részleteket is tartalmazó, összefüggő szövegeket fogalmaz ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban megjelennek műfaji sajátosságok</p>
---	--	--

		és különböző stílusjegyek.
--	--	----------------------------

Lehetséges mérési követelmények:

B1 szint

Szóbeli, illetve írásbeli házvizsga és/vagy B1/B2 nyelvvizsga.

Bármely közép szintű érettségéhez vagy nyelvvizsgához hasonló feladatsor, illetve tételsor összeállítása, melynek eredménye 1/3 része az év végi jegynek.

ANGOL CÉLNYELVI TANTERV

A 9. ÉVFOLYAM SZÁMÁRA

ÓRASZÁM – HETI 5

ÉVI 180

Általános célok

A 9. évfolyam, a nagyon intenzív előkészítő év után a heti 5 órával a megszerzett tudást még mindig erőteljesen bővíti. Az ott elért B1 szintről a B2 szintre két év alatt kell eljutni. Ezen az évfolyamon az eddigi órai és órán kívüli angol-nyelvűség mellett megjelenik a szaktárgyak célnyelven tanítása. Ez minőségileg más, már nem az idegen nyelvről tanulás, hanem az angol nyelven való tanulás szintje, amely megkívánja automatikusan működő készségek meglétét. Ennek támogatása, tovább erősítése is feladata az óráknak, de a szaktárgy speciális igényeinek megfelelő ismeretek terepe maga a földrajz, történelem vagy matematika óra.

A két tanítási nyelvű oktatásban a 9. évfolyamot olyan diákok kezdenek el, akik általános iskolában vagy a középiskola előkészítő szakaszában minimum A2–B1 szintre jutottak. Ez szükséges ahhoz, hogy a célnyelven tudjanak tanulni bizonyos közismereti tantárgyakat.

A két tanítási nyelvű oktatásban a célnyelvből a középiskola 10. évfolyamának végére a tanulóknak el kell jutniuk a KER hatfokú skálájának negyedik, B2-es szintjére. Ez biztosítja, hogy olyan fejlődés valósuljon meg az általános iskolai vagy a nyelvi előkészítő év tanulmányai után eltelt két évben, amely lehetőséget ad a szaktárgyak növekvő nyelvi és tartalmi követelményeinek teljesítésére. Megfelelő alapul szolgál emellett ahhoz, hogy a további két évben minden tanuló eljusson a két tanítási nyelvű középiskolai tanulmányok végére várható C1 szintre.

A tanulókat komplex motiváló tényezők segítik az előrehaladásban; a nyelvórákon is foglalkoznak a szaktárgyak terminológiájával, míg a kommunikációs és információs technológiák ésszerű és mérlegelő alkalmazása a differenciált, személyre szabott tanulás lehetőségét biztosítja.

A célnyelv tanulásának ebben a szakaszában is fontosak a korosztályi sajátosságok (önkeresés, önértékelés, a kortárs csoport hatásai), amelyekre a tanárnak szintén építenie kell a nyelvi kreativitás, a problémamegoldó és a mérlegelő gondolkodás erősítése mellett. A nyelvoktatás sikerét meghatározzák a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések, a konstruktív támogatás és a tanulók számára is átlátható értékelés.

Fejlesztési követelmények

Az Európa tanács B 1 szintjéről a B 2 felé haladás.

NYELVI ESZKÖZTÁR

Kommunikációs szándékok

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

- egyetértés	- megengedés
- véleménykülönbség kifejezése	- a megengedés tisztázása
- az egyetértés és véleménykülönbség tisztázása	- engedélyezés
- tájékozottság	- az engedély megtagadása
- a tájékozottság tisztázása	- képesség / képtelenség valaminek a végrehajtására
- emlékezés, emlékeztetés	- a képesség / képtelenség tisztázása
- a beszélőtárs emlékeinek tisztázása	- saját vélemény
- valószínűség	- érdeklődés valakinek a véleménye iránt
- a valószínűség mértékének tisztázása	- óhaj, kívánság
- bizonytalanság	- szükséglet
- kételkedés	- az óhaj, a szükséglet tisztázása
- a bizonytalanság mértékének tisztázása	- szándék
- kötelesség	- a szándék tisztázása
- a kötelesség tisztázása	- előnyberészesítés
- szükségszerűség	- az előnyberészesítés tisztázása
- a szükségszerűség tisztázása	

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

- öröm, megelégedettség	- érdeklődés
- elégedetlenség, elkeseredés	- az érdeklődés hiánya, közömbösség
- a beszélőtárs elégedettsége, elégedetlensége iránti érdeklődés	- az érdeklődés / érdeklődés hiányának tisztázása
- pozitív viszonyulás	- csodálkozás
- negatív viszonyulás	- a csodálkozás hiánya
- a pozitív / negatív viszonyulás tisztázása	- remény
	- kiábrándulás, bosszúság

- zavartság
- nyugtalanság, félelem
- megnyugtató
- a nyugtalanság, félelem iránti érdeklődés
- jóváhagyás, beleegyezés
- az ellentmondás
- bűnösség, beismerés
- a beleegyezés / az ellenvélemény iránti érdeklődés

Ráhatás, meggyőzés, a kölcsönös megértés elérése a kommunikációban

- közös cselekvésre való felkérés
- bizonyos cselekvésre történő felkérés
- a javaslattal való egyetértés
- konkrét dolog kérése
- a javaslat elfogadása / elutasítása iránti érdeklődés
- tanács
- figyelmeztetés (nem számított eseményekre)
- a cselekvésre való felhívás, biztatás
- utasítás, instrukció
- igény
- az igényre adott válasz
- követelés
- a követelésre adott válasz
- elégedettség
- elégedetlenség
- az elégedettség / elégedetlenség tisztázása
- a segítség felajánlása
- válasz a segítség felajánlására
- javaslat, meghívás
- a meghívás elfogadása
- a meghívás, javaslat elutasítása
- kiterő válasz
- tiltás

A társadalmi érintkezés formális elemei

- bemutatkozás
- közlés (leírás, kijelentés)
- korrekció, pontosítás
- az információ tisztázása
- kérdésekre adott válaszok
- a figyelem felkeltése
- megszólítás
- üdvözlés
- válasz az üdvözlésre
- viszontválasz
- ismerkedés, bemutatkozás
- búcsúzás
- bocsánatkérés
- a bocsánatkérés elfogadása
- a köszönet kifejezése, hála
- a hála kifejezésére adott válasz
- bók
- a bókra adott válasz
- figyelmesség
- gratuláció

- a gratulációra adott válasz
- ajándékozás
- jókívánság
- pohárköszöntő
- együttérzés
- telefonbeszélgetés
- részvét

A beszéd felépítése

- kezdet
- a partner figyelmének jelzése
- a szavak keresése (pauza, hezitálás)
- a beszédpartner félbeszakítása
- önkorrekción
- a beszéd, beszélgetés befejezése
- a téma bevezetése
- telefonbeszélgetés
- logikai sorrend jelzése
- a levél formái
- kiegészítés
- példa felhozása
- kiemelés
- összegzés, a következtetés levonása

A kommunikáció helyreállítása

- a meg nem értés jelzése
- az elmondottak megisméltésének kérése
- a szavak, mondat pontosításának kérése
- a pontosításra, megerősítésre irányuló kérdés
- a meg nem értés, pontosításkor feltett kérdés
- kérés valaminek a megmagyarázására
- más szavakkal történő magyarázat
- annak tisztázása, megértette-e önt beszédpartnere
- egy nem értett szó vagy kifejezés kijelentése
- felkérés a kommunikációban való segítségére
- kérés, hogy a beszédpartner beszéljen lassabban

A felsorolt szándékok kifejezésének eszközei tovább bővülnek a nyelvi formák bonyolultabbá válásával, a nyelvi eszközkészlet sokrétűségének fejlődésével.

1. Szókincs

- A tanuló kb. 800 új lexikai egységet sajátít el.

- A legáltalánosabb és az érdeklődési körébe vágó szókincs széles skáláját ismeri.
- Mondandóját változatossá tudja tenni a szinonimák és antonimák használatával.
- Lehetnek még olyan szókincsbeli hiányosságai, amelyek körülírásra kényszeríthetik.
- Általában elvárható a szókincs pontos használata, még akkor is ha időnként nem pontosan választja meg az oda illő szót, de ez nem zavarja a kommunikációt.

2. Fogalomkörök

- Létezés, cselekvés, történés kifejezése - *Present, Past, Future Tenses, Continuous Aspect, Active, Passive Voice, Causative*
- Térbeli viszonyok - *Prepositions of place, movement; distance, size,*
- Időbeli viszonyok - *Points and periods of time, prepositions, chronological order of events, reference to Present, Past, Future, expressing frequency, change, continuity*
- Független beszéd - *Reported statements, questions, requests, modal verbs*
- Mennyiségi viszonyok - *Quantity, numbers (ordinal, cardinal), determiners, countable and uncountable nouns, special nouns*
- Minőségi viszonyok - *Shape, colour, age, material, Comparative & Superlative of Adjectives, Comparative Structures, , too, enough, quite,*
- Esetviszonyok - *Subject, Direct & Indirect Object, Possessive, Causative, Purpose, Time and Place adverbs*
- Logikai viszonyok - *Co-ordinate & Subordinate Clauses, Relative & Adverb Clauses, Defining, Non-defining clauses, Zero, First, Second, Third Conditional, Time clauses*
- Kohéziós eszközök - *Articles, Pronouns (Subject, Object, Relative, Reflexive, Indefinite etc.) Reference devices, Conjunctions*
- Modalitás kifejezése - *Questions, Imperative, Wish, Exclamation, Request, Promise, Intention, Plan, Prediction, Permission, Prohibition, Probability*

3. Témakörök

A témakörök koncentrikus bővülése lehetőséget ad arra, hogy a korábban megszerzett ismereteket gazdagítsák, elmélyítsék, új nézőpontokból vizsgálják meg a tanulók. A témakörök listája kitekintést ad a célnyelvi kultúrákra, és ily módon biztosítja az interkulturális kompetenciák fejlesztését is. Azon túl, hogy a tanulók magas szinten sajátítsák el a célnyelvet, az is fontos feladat, hogy tanulmányaik során a célnyelvi országok civilizációja mellett más kultúrákat is megismerjenek, elfogadjanak, és olyan kommunikációs helyzeteket is kipróbálhassanak, amelyekben a kommunikációs partnernek nem anyanyelve a célnyelv.

Témakörök
<p>Személyes vonatkozások, család</p> <p>A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai).</p> <p>Személyes tervek.</p> <p>Családi élet, családi kapcsolatok.</p> <p>A családi élet mindennapjai, otthoni teendők.</p> <p>Egyén és család nálunk és a célországokban.</p> <p>A család szerepe az egyén és a társadalom életében.</p> <p>Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése.</p>
<p>Ember és társadalom</p> <p>A másik ember külső és belső jellemzése.</p> <p>A tizenévesek világa: baráti kör, kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel.</p> <p>Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése.</p> <p>Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság).</p> <p>Női és férfi szerepek.</p> <p>Rászorulóknak segítése/Felelősségvállalás másokért.</p> <p>Ünnepek, családi ünnepek, az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében</p> <p>Öltözködés, divat, az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése.</p> <p>Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők.</p> <p>Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése.</p> <p>Konfliktusok és kezelésük.</p> <p>Társadalmi viselkedésmódok, társadalmi szokások nálunk és a célországokban.</p> <p>A fogyasztói társadalom, reklámok.</p>

Törvény és rend.
<p>Környezetünk</p> <p>Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása).</p> <p>A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek.</p> <p>A lakóhely és környéke fejlődésének problémái.</p> <p>A városi és a vidéki élet összehasonlítása.</p> <p>Növények és állatok a környezetünkben.</p> <p>A természet és az ember harmóniája.</p> <p>Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért, vagy a természet megóvásáért, fenntarthatóságáért?</p> <p>A környezetvédelem lehetőségei és problémái.</p> <p>Időjárás, éghajlat.</p> <p>Globális kihívások.</p>
<p>Az iskola</p> <p>Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat).</p> <p>Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban.</p> <p>Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka.</p> <p>Az ismeretszerzés különböző módjai.</p> <p>A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága.</p> <p>Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.</p> <p>Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>
<p>A munka világa</p> <p>Diákmunka, nyári munkavállalás, munkanélküliség.</p> <p>Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás.</p> <p>A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák.</p>
<p>Életmód</p> <p>Napirend, időbeosztás.</p> <p>Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás).</p> <p>Az étkezési szokások, ételspecialitások hazánkban és más országokban.</p> <p>Életünk és a stressz.</p>

<p>Étkezési szokások a családban.</p> <p>A kulturált étkezés feltételei, fontossága.</p> <p>Ételek, kedvenc ételek.</p> <p>Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorsétermekben.</p> <p>Gyakori betegségek, sérülések, baleset.</p> <p>Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak).</p> <p>A gyógyítás egyéb módjai.</p> <p>Életmód nálunk és a célországokban.</p> <p>Függőségek, szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>
<p>Szabadidő, művelődés, szórakozás</p> <p>A szabadidő jelentősége az ember életében.</p> <p>Szabadidős elfoglaltságok, hobbik.</p> <p>A művészet szerepe a mindennapokban: színház, mozi, koncert, kiállítás stb..</p> <p>Tömegkommunikációs eszközök és hagyományos művelődési formák.</p> <p>Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok: sportolás, kedvenc sport, iskolai sport.</p> <p>Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet.</p> <p>Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban; a könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai.</p> <p>Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban.</p>
<p>Utazás, turizmus</p> <p>A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés.</p> <p>A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra.</p> <p>Nyaralás itthon, illetve külföldön.</p> <p>Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.</p> <p>Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai.</p> <p>Turisztikai célpontok.</p> <p>Az idegenforgalom jelentősége.</p> <p>Célnyelvi kultúrák.</p>
<p>Tudomány és technika</p> <p>Népszerű tudományok, ismeretterjesztés.</p> <p>A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.</p> <p>A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre.</p>

<p>A világháló a tanulásban, szakmában, szabadidőben</p> <p>Rádiótelefon és elektronikus levelezés, a média hatása a tömegekre, médiaetika.</p> <p>Az orvostudomány fejlődése (klónozás, géntechnika stb.).</p>
<p>Gazdaság és pénzügyek</p> <p>Családi gazdálkodás.</p> <p>A pénz szerepe a mindennapokban.</p> <p>Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).</p> <p>Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.</p> <p>Pénzkezelés a célnyelvi országokban.</p> <p>Az Európai Unió tagországai és az unió szervezete, Magyarország és az EU.</p> <p>Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzete.</p>

4. Nyelvi készségek fejlesztése a 9. évfolyamban

1	Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
2	Előzetes tudás	A tanuló már megért lényeges információkat, amelyek olyan ismert témákhoz kapcsolódnak, mint pl. a munka, az iskola, a szabadidő; ki tudja szűrni a fontos információkat azokból a rádió és tévéadásokból, amelyek aktuális eseményekről vagy érdeklődési körének megfelelő témáról szólnak.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes megérteni a köznapi és tanulmányi életben elhangzó hosszú beszédeket, ha normális beszédtempóban erős akcentus nélkül beszélnek; megért konkrét és elvont témájú üzeneteket, amelyek a mindennapi élet, illetve a tanulmányi munka során előfordulhatnak; követi az összetettebb érvelést, amennyiben a téma viszonylag ismerős, és a beszéd menete jól

		követhető; viszonylag könnyedén követi az anyanyelvi beszélők közötti társalgást.
--	--	--

	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>A mindennapi társalgásban és a tanulás során elhangzó összetett álláspontok lényegének megértése.</p> <p>A normális beszédtempójú és erős akcentus nélküli köznyelvi beszéd és tanulmányokkal kapcsolatos előadás főbb pontjainak megértése.</p> <p>Konkrét és elvont témájú, a mindennapi és a tanulmányi munka során előforduló standard dialektusú bejelentések és üzenetek megértése.</p> <p>Rádiós dokumentumműsor és egyéb felvett vagy közvetített hanganyagok megértése standard dialektus esetén.</p> <p>Konkrét és elvont témájú hírműsorok, dokumentumfilmek, televíziós műsorok, színdarabok, beszélgető műsorok megértése.</p> <p>Részletes, összetett érvelés megértése ismerős téma esetén.</p> <p>1 Anyanyelvű beszélők közötti társalgás viszonylag könnyed követése.</p> <p>A beszélő hangulatának, hangszínének, nézeteinek és attitűdjeinek megértése.</p> <p>A szövegértési stratégiák alkalmazása, például szöveghallgatáskor a főbb pontok keresése.</p> <p>A megértés ellenőrzése kontextuális jelek segítségével.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> közlemények, párbeszéd, üzenetek, bejelentések (pályaudvaron, repülőtéren stb.), televíziós és rádiós hírek, beszélgető műsorok, színdarabok, dokumentumfilmek, hangfelvételek, rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok), telefonbeszélgetések, tanulmányokkal kapcsolatos előadások, prezentációk, beszélgetések, riportok, élő interjúk, filmek, anyanyelvűek közti társalgás.</p>
--	--

1	Fejlesztési cél	Szöbeli interakció
2	Előzetes tudás	A tanuló elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely külföldi utazás során adódik; előkészület nélkül részt tud venni a személyes

		jellegű vagy érdeklődési körének megfelelő, ismert vagy mindennapi témáról folytatott társalgásban (pl. család, szabadidő, munka, utazás, aktuális események).
3	A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló képes általános és tanulmányokkal kapcsolatos témák széles körében folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet; pontosan fejezi ki gondolatait, véleményét és érveit, valamint az érzelmek különböző fokozatait; hatékonyan részt vesz a mindennapi és a tanulás során előforduló vitahelyzetekben; stílusában, regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.

1	A fejlesztés tartalma	<p>Társalgásban való részvétel mindennapi, tanulmányi, iskolai vagy szabadidővel kapcsolatos témák körében.</p> <p>Érzelmek különböző fokozatainak árnyalt kifejezése, események, élmények személyes jelentőségének kifejezése.</p> <p>Gondolatok, problémák felvetése, megvitatása, teendők meghatározása, alternatív javaslatok értékelése mindennapi és általános érdeklődésre számot tartó témák esetén.</p> <p>A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való aktív részvétel, információcsere, nézetek kifejtése, indoklása, rákérdezés mások nézeteire, reagálás azokra.</p> <p>Elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm összefoglalása, véleménynyilvánítás, a témával kapcsolatos kérdések megválaszolása.</p> <p>Vitákban saját érvek pontos, meggyőző indoklása, bizonyítása példákkal.</p> <p>A partner érveinek felismerése, elfogadása vagy meggyőző cáfolata, ellenérvek pontos megfogalmazása, indoklása és példákkal való bizonyítása.</p> <p>Közös munka során a részletes utasítások megbízható megértése, megbeszélése, a</p>

partner véleményének kikérése.

Szolgáltatások kapcsán felmerülő nézeteltérések megvitatása és hatékony megoldása.

Összetett információ és tanács megértése és cseréje.

Több forrásból származó információk és érvek összegzése, bemutatása, megvitatása.

Hatékony részvétel interjúban, folyamatos kezdeményezés, gondolatok kifejtése, tapasztalatokról való beszámolás, saját kérdések megfogalmazása.

Anyanyelvű beszélők között zajló élénk eszmecsere megértése és bekapcsolódás a beszélgetésbe.

Ismerős és általános témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, a szó átvétele, átadása, mások bevonása, a beszélgetés lezárása, egymás kölcsönös megértésének elősegítése.

Beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, félreérthető megfogalmazások javítása, körülírás, szinonimák használata.

A kommunikációs eszközök széles körének alkalmazása.

A kommunikációs távolság felmérése, az általános udvariassági szabályok ismerete és alkalmazása.

Állítások és közbeszólások kommentálása, ezáltal az eszmecsere kibontakozásának elősegítése.

Ismerős témában a beszélgetés menetének terelése, a megértés megerősítése, mások bevonása a beszélgetésbe.

Természetes, jó nyelvhelyességgel való kommunikáció a körülményeknek megfelelő stílusban.

Mondanivaló helyzethez és körülményekhez igazítása, gondolatok közötti viszonyok pontos hatékony jelzése.

A legtöbb általános témában jó szókinccs, rugalmas használat, lexikai pontosság.

Állandósult szókapcsolatok használata azért, hogy időt nyerjen és megtartsa a szót, amíg megfogalmazza mondanivalóját.

Viszonylag magas szintű grammatikai biztonság, értelemzavaró hibák nélkül.

Meglehetősen egyenletes beszédtempó, időnkénti habozással.

Tiszta, természetes kiejtés és hanglejtés.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: személyes és telefonos társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciós és informális párbeszéd,

	utasítás, interjú, vita, szerep eljátszása.
--	---

1	Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
2	Előzetes tudás	A tanuló már el tudja mesélni egyszerű mondatokkal élményeit, álmait, reményeit, céljait; röviden meg tudja magyarázni és indokolni a véleményét; el tud mondani eseményeket, történeteket, tartalmat, és véleményt tud nyilvánítani ezekről.
3	A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló képes világos, szisztematikusan kifejtett leírást és bemutatást adni, előadást tartani érdeklődési köréhez és tanulmányaihoz kapcsolódó témák széles skálájában; kiemeli megfelelően a fontos gondolatokat, és példákkal, érvekkel támasztja alá mondanivalóját; megtervezi, hogy mit és milyen eszközökkel mondjon, valamint figyelembe veszi a hallgatóságra tett hatását; legyen természetes módon eltérni egy előre elkészített szövegtől.

	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Szisztematikusan kifejtett előadás bemutatása, a fontos gondolatok kiemelése.</p> <p>Érvek sorba rendezése, főbb pontok megfelelő kiemelése és a gondolatok alátámasztása példákkal, érvekkel.</p> <p>Tényszerű és irodalmi szövegek összefoglalása, megjegyzések hozzáfűzése.</p> <p>Világos, folyékony, rögtönzött, a hallgatóság számára egyértelmű bejelentések kifejezése a legtöbb általános témában.</p> <p>A különböző alternatívák előnyeinek és hátrányainak kifejtése.</p> <p>Ellentétes nézetek és a főbb gondolatok megvitatása.</p> <p>Egy film vagy színdarab cselekményének és az események sorozatának összefoglalása.</p> <p>Kivonatok készítése olyan hírműsorokból, interjúkból vagy dokumentumfilmekből, amelyek véleményeket, érveket és eszmecserét tartalmaznak.</p> <p>Mondanivaló megtervezése, beszéd eszközeinek kiválasztása.</p> <p>1 Ismerős szituációkban folyékony és könnyed nyelvhasználat.</p> <p>Hallgatóságra tett hatás figyelembevétele.</p> <p>Aktuális témával kapcsolatos nézőpontok elmagyarázása.</p> <p>Szókincsbeli és szerkezetbeli hiányosságok, valamint botlások és hibák kompenzálása és kijavítása körülírással és átfogalmazással.</p> <p>Jellegzetes hibák feljegyzése, és a beszéd tudatos ellenőrzése a hibák alapján.</p> <p>Természetes eltérés az előre elkészített szövegtől, reagálás a hallgatóság által felvetett szempontokra, a prezentációt követő kérdések megválaszolása.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> leírások, képleírások, témakifejtés, elbeszélő szöveg, érveléssor, előadások, prezentációk (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, párbeszéd és társalgás, nyilvános viták és eszmecserék, telefonbeszélgetés, szerep eljátszása, versek, rapszövegek.</p>
--	--

1	Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
2	Előzetes tudás	A tanuló képes a főként standard nyelven megírt, tevékenységéhez, tanulásához kapcsolódó szövegek megértésére;

		magánlevélben megérti az események, érzelmek és kívánságok leírását.
3	A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló képes az érdeklődési köréhez kapcsolódó szövegeket elolvasni és megérteni; hosszú és összetett szövegeket gyorsan átolvas, megtalálja a lényeges részleteket; önállóan olvas, olvasási stílusát és sebességét változtatja a különböző szövegeknek és céloknak megfelelően; bonyolultabb és hosszabb szövegekben is megéri az író álláspontját, nézőpontját.

1	A fejlesztés tartalma	<p>Az érdeklődési köréhez és tanulmányaihoz kapcsolódó levelezés, hírek, cikkek elolvasása és a lényeg megértése.</p> <p>Érdeklődésével és tanulmányaival kapcsolatos hosszabb, utasítások, feltételek és figyelmeztetések megértése.</p> <p>Különböző tantárgyakkal kapcsolatos cikkek megértése esetenként szótár használatával.</p> <p>Az önálló olvasás fejlesztése, olvasási stílus és sebesség változtatása a különböző szövegeknek és céloknak megfelelően.</p> <p>Témák széles körében hírek, cikkek és beszámolók tartalmának és fontosságának gyors meghatározása és annak eldöntése, hogy érdemes-e a szöveget alaposabban is tanulmányozni.</p> <p>Az író álláspontjának, nézőpontjának megértése napjaink problémáival foglalkozó cikkekben és beszámolókból.</p> <p>Széles körű szókincs kialakítása.</p> <p>Ismeretlen kifejezések, fordulatok kezelése, a jelentés szövegkörnyezetből, szövegösszefüggésből való kikövetkeztetésével.</p> <p>Online és hagyományos, egy- és kétnyelvű szótárak használata.</p>

	<p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: utasítások, instrukciók (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menetrend, prospektus, műsorfűzet), tájékoztató táblák, utcai és filmfeliratok, játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes honlapok, internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, tantárgyakkal kapcsolatos szövegek, cikkek, publicisztikai írások, tantárgyakkal kapcsolatos forrásirodalom, beszámolók, elbeszélő szövegek, modern szépirodalmi szövegek.</i></p>
--	---

1	Fejlesztési egység	Íráskészség
2	Előzetes tudás	A tanuló tud egyszerű, folyamatos szöveget alkotni ismerős, érdeklődési köréhez kapcsolódó témákról; be tud számolni élményeiről.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes világos, részletes szövegeket írni érdeklődési körével és tanulmányaival kapcsolatos számos témakörben és műfajban; képes feljegyezni tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzeneteket; követi az adott műfaj hagyományait.

	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Világos, részletes szövegek írása számos témakörben.</p> <p>Több forrásból származó adatok és érvek összegzése és értékelése, a fontos gondolatok érthető közlése.</p> <p>Tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzenetek, információt közlő feljegyzések/üzenetek írása a mindennapi életében szerepet játszó embereknek.</p> <p>Hírek, nézetek hatékony kifejtése, reagálás mások nézeteire.</p>
--	---

Esszé, beszámoló, riport, film-, könyv-, színdarab-ismertető írása.

A különböző érzelmi fokozatok kifejezése és az események és élmények személyes jelentőségének kiemelése levelezésben.

Megjegyzések megfogalmazása a levelezőpartner híreivel és nézeteivel kapcsolatban.

Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés, pl. vers, elbeszélés, történet írása, illetve átírása.

Gondolatokról és problémamegoldásokról értékelés készítése.

Részletes leírás készítése valóságos vagy képzelt eseményekről és élményekről.

Érvelés rendezett kifejtése egy bizonyos nézőpont mellett vagy ellen, a különböző alternatívák előnyeinek és hátrányainak kifejtése.

A lényeges pontok és alátámasztó gondolatok hangsúlyozása, a több forrásból származó információk és érvek szintetizálása.

A gondolatok közötti kapcsolat világos, összefüggő jelölése, az adott műfaj hagyományainak követése.

Levelek, cikkek, beszámolók, történetek világos, a szöveg jól definiált tartalmú bekezdésekre tagolása, bekezdések szerkesztése, szövegszerkesztés: bevezetés, kifejtés, lezárás.

Kötőszavak, kifejezések hatékony használata a szöveg logikájának megvilágítására és a könnyebb megértés támogatására.

Saját írásmű tudatos ellenőrzése, javítása; a félreértést okozó hibák helyesbítése.

A szókincsbeli és szerkezetbeli hiányosságok kompenzálása körülírással és átfogalmazással.

Az írásmű stílusának magabiztos megválasztása, a formális, neutrális és informális stílus stíluselemeinek alkalmazása.

A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, képaláírások, emlékeztetők írása, jegyzetek készítése, diktált üzenetek leírása, SMS-ek/MMS-ek, ügyintézésrel kapcsolatos vagy személyes információt tartalmazó levelezés postai levélben, faxon, elektronikusan (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás), tetszést/nem tetszést kifejező üzenetek, elektronikus informális

<p>műfajok, pl. blog, fórum, bejegyzések közösségi oldalakon stb., megállapodások, szerződések, közlemények szövegének egyeztetése, cikkek írása magazinok, újságok és hírlevelek számára, cselekvéssort tartalmazó instrukciók, történetek, elbeszélések, mesék, jellemzések, leírások, jegyzetek, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák, posztterek készítése.</p>
--

<p>1</p> <p>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</p>	<p>B1+ szintű nyelvtudás.</p> <p>A tanuló képes megérteni az összetettebb konkrét vagy elvont témájú, köznapi vagy tanulmányaihoz kapcsolódó beszélgetések gondolatmenetét.</p> <p>A tanuló képes aktívan részt venni az ismerős kontextusokban folyó beszélgetésekben, meg tudja indokolni és fenn tudja tartani nézeteit.</p> <p>A tanuló képes világos, részletes leírást adni az érdeklődésével kapcsolatos témák széles köréről.</p> <p>A tanuló képes elolvasni a jelenkor problémáival kapcsolatos cikkeket és beszámolókat, amelyeknek szerzői egy adott álláspontot vagy hozzáállást képviselnek.</p> <p>A tanuló több műfajban is képes világos, részletes szöveget alkotni különböző témák széles körében.</p>
--	---

ANGOL CÉLNYELVI TANTERV

A 10. ÉVFOLYAM SZÁMÁRA

ÓRASZÁM – HETI 5

ÉVI 180 ÓRA

1. Általános célok

A 10. évfolyam heti 5 órájában az általános célkitűzés a B2 szint elérése. Ezzel a tanulók elérik azt a középszintű általános nyelvtudást, mely hatékony önálló ismeretszerzésre is képessé teszi őket. Ez már a nyelvnek nem csak önmagáért való tanulása, hanem eszközként történő felhasználása, melyet párhuzamosan erősít a szaktárgyi órák angol nyelvű munkája. Az időközben elsajátított ismeretanyag sokrétűbb, bonyolultabb és elvontabb gondolkodást tesz lehetővé, komplexebb feladatokkal, nagyobb önállósággal. Bővülnek az órán kívüli ismeretszerzés lehetőségei is.

A két tanítási nyelvű oktatásban a 9. évfolyamot olyan diákok kezdenek el, akik általános iskolában vagy a középiskola előkészítő szakaszában minimum A2–B1 szintre jutottak. Ez szükséges ahhoz, hogy a célnyelven tudjanak tanulni bizonyos közismereti tantárgyakat.

A két tanítási nyelvű oktatásban a célnyelvből a középiskola 10. évfolyamának végére a tanulónak el kell jutniuk a KER hatfokú skálájának negyedik, B2-es szintjére. Ez biztosítja, hogy olyan fejlődés valósuljon meg az általános iskolai vagy a nyelvi előkészítő év tanulmányai után eltelt két évben, amely lehetőséget ad a szaktárgyak növekvő nyelvi és tartalmi követelményeinek teljesítésére. Megfelelő alapul szolgál emellett ahhoz, hogy a további két évben minden tanuló eljusson a két tanítási nyelvű középiskolai tanulmányok végére várható C1 szintre.

A tanulókat komplex motiváló tényezők segítik az előrehaladásban; a nyelvórákon is foglalkoznak a szaktárgyak terminológiájával, míg a kommunikációs és információs technológiák ésszerű és mérlegelő alkalmazása a differenciált, személyre szabott tanulás lehetőségét biztosítja.

A célnyelv tanulásának ebben a szakaszában is fontosak a korosztályi sajátosságok (önkeresés, önértékelés, a kortárs csoport hatásai), amelyekre a tanárnak szintén építenie kell a nyelvi kreativitás, a problémamegoldó és a mérlegelő gondolkodás erősítése mellett. A nyelvoktatás sikerét meghatározzák a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések, a konstruktív támogatás és a tanulók számára is átlátható értékelés.

2. Fejlesztési követelmények

A B2 szint elérése.

NYELVI ESZKÖZTÁR

1. Kommunikációs szándékok

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

- egyetértés
- véleménykülönbség kifejezése
- az egyetértés és véleménykülönbség tisztázása
- tájékozottság
- a tájékozottság tisztázása
- emlékezés, emlékeztetés
- a beszélőtárs emlékeinek tisztázása
- valószínűség
- a valószínűség mértékének tisztázása
- bizonytalanság
- kételkedés
- a bizonytalanság mértékének tisztázása
- kötelesség
- a kötelesség tisztázása
- szükségyszerűség
- a szükségyszerűség tisztázása
- megengedés
- a megengedés tisztázása
- engedélyezés
- az engedély megtagadása
- képesség / képtelenség valaminek a végrehajtására
- a képesség / képtelenség tisztázása
- saját vélemény
- érdeklődés valakinek a véleménye iránt
- óhaj, kívánság
- szükséglet
- az óhaj, a szükséglet tisztázása
- szándék
- a szándék tisztázása
- előnybereszesítés
- az előnybereszesítés tisztázása

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

- öröm, meglegedettség
- elégedetlenség, elkeseredés
- a beszélőtárs elégedettsége, elégedetlensége iránti érdeklődés
- pozitív viszonyulás
- negatív viszonyulás
- a pozitív / negatív viszonyulás tisztázása
- érdeklődés
- az érdeklődés hiánya, közömbösség
- az érdeklődés / érdeklődés hiányának tisztázása
- csodálkozás
- a csodálkozás hiánya
- remény
- kiábrándulás, bosszúság
- zavartság
- nyugtalanság, félelem

- megnyugtató
- a nyugtalanság, félelem iránti érdeklődés
- jóváhagyás, beleegyezés
- az ellentmondás
- bűnösség, beismerés
- a beleegyezés / az ellenvélemény iránti érdeklődés

Ráhatás, meggyőzés, a kölcsönös megértés elérése a kommunikációban

- közös cselekvésre való felkérés
- bizonyos cselekvésre történő felkérés
- a javaslattal való egyetértés
- konkrét dolog kérése
- a javaslat elfogadása / elutasítása iránti érdeklődés
- tanács
- figyelmeztetés (nem számított eseményekre)
- a cselekvésre való felhívás, biztatás
- utasítás, instrukció
- igény
- az igényre adott válasz
- követelés
- a követelésre adott válasz
- elégedettség
- elégedetlenség
- az elégedettség / elégedetlenség tisztázása
- a segítség felajánlása
- válasz a segítség felajánlására
- javaslat, meghívás
- a meghívás elfogadása
- a meghívás, javaslat elutasítása
- kitérő válasz
- tiltás

A társadalmi érintkezés formális elemei

- bemutatkozás
- közlés (leírás, kijelentés)
- korrekció, pontosítás
- az információ tisztázása
- kérdésekre adott válaszok
- a figyelem felkeltése
- megszólítás
- üdvözlés
- válasz az üdvözlésre
- viszontválasz
- ismerkedés, bemutatkozás
- bűcsúzás
- bocsánatkérés
- a bocsánatkérés elfogadása
- a köszönet kifejezése, hála
- a hála kifejezésére adott válasz
- bók
- a bókra adott válasz
- figyelmesség
- gratuláció
- a gratulációra adott válasz
- jókívánság

- együttérzés
- részvét
- ajándékozás
- pohárköszöntő
- telefonbeszélgetés

A beszéd felépítése

- kezdet
- a szavak keresése (pauza, hezitálás)
- önkorrekció
- a téma bevezetése
- logikai sorrend jelzése
- kiegészítés
- példa felhozása
- kiemelés
- összegzés, a következtetés levonása
- a partner figyelmének jelzése
- a beszédpartner félbeszakítása
- a beszéd, beszélgetés befejezése
- telefonbeszélgetés
- a levél formái

A kommunikáció helyreállítása

- a meg nem értés jelzése
- az elmondottak megismétlésének kérése
- a szavak, mondat pontosításának kérése
- a pontosításra, megerősítésre irányuló kérdés
- a meg nem értés, pontosításkor feltett kérdés
- kérés valaminek a megmagyarázására
- más szavakkal történő magyarázat
- annak tisztázása, megértette-e önt beszédpartnere
- egy nem értett szó vagy kifejezés kijelentése
- felkérés a kommunikációban való segítségre
- kérés, hogy a beszédpartner beszéljen lassabban

A felsorolt szándékok kifejezésének eszközei tovább bővülnek a szintnek megfelelő nyelvi formákkal, gazdagodó nyelvi eszközkészlettel.

2. Szókincs

- 1000 új lexikai egységet sajátít el.

- A legáltalánosabb és az érdeklődési körébe vágó szókincs széles skáláját ismeri.
- Mondandóját változatossá tudja tenni a szinonimák és antonimák használatával.
- Lehetnek még olyan szókincsbeli hiányosságai, amelyek körülírásra kényszeríthetik.
- Általában elvárható a szókincs pontos használata, még akkor is, ha időnként nem pontosan válaszítja meg az oda illő szót, de ez nem zavarja a kommunikációt.

3. Fogalomkörök

- Létezés, cselekvés, történés kifejezése - *Present, Past, Future Tenses, Continuous Aspect, Perfect Tenses, Active, Passive Voice, Causative, Gerund, Infinitives, Participles*
- Térbeli viszonyok - *Prepositions of place, movement; distance, size,*
- Időbeli viszonyok - *Points and periods of time, prepositions, chronological order of events, reference to Present, Past, Future, expressing frequency, change, continuity*
- Függő beszéd - *Reported statements, questions, requests, modal verbs*
- Mennyiségi viszonyok - *Quantity, numbers (ordinal, cardinal), determiners, countable and uncountable nouns, special nouns*
- Minőségi viszonyok - *Shape, colour, age, material, Comparative & Superlative of Adjectives, Comparative Structures, , too, enough, quite, order of adjectives, strong and base adjectives*
- Esetviszonyok - *Subject, Direct & Indirect Object, Possessive, Causative, Purpose, Time and Place adverbs*
- Logikai viszonyok - *Co-ordinate & Subordinate Clauses, Relative & Adverb Clauses, Defining, Non-defining clauses, Zero, First, Second, Third Conditional, Time clauses*
- Kohéziós eszközök - *Articles, Pronouns (Subject, Object, Relative, Reflexive, Indefinite etc.) Reference devices, Conjunctions*
- Modalitás kifejezése - *Questions, Imperative, Wish, Exclamation, Request, Promise, Intention, Plan, Prediction, Permission, Prohibition, Probability*

4. Témakörök

A témakörök koncentrikus bővülése lehetőséget ad arra, hogy a korábban megszerzett ismereteket gazdagítsák, elmélyítsék, új nézőpontokból vizsgálják meg a tanulók. A témakörök listája kitekintést ad a célnyelvi kultúrákra, és ily módon biztosítja az interkulturális kompetenciák fejlesztését is. Azon túl, hogy a tanulók magas szinten sajátítsák el a célnyelvet, az is fontos feladat, hogy tanulmányaik során a célnyelvi országok civilizációja mellett más kultúrákat is megismerjenek, elfogadjanak, és olyan kommunikációs helyzeteket is kipróbálhassanak, amelyekben a kommunikációs partnernek nem anyanyelve a célnyelv.

Témakörök
Személyes vonatkozások, család A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai). Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Egyén és család nálunk és a célországokban. A család szerepe az egyén és a társadalom életében. Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése.
Ember és társadalom A másik ember külső és belső jellemzése. A tizenévesek világa: baráti kör, kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése. Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság). Női és férfi szerepek. Rászorulóknak segítése/Felelősségvállalás másokért. Ünnepek, családi ünnepek, az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében Öltözködés, divat, az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése.

<p>Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők.</p> <p>Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése.</p> <p>Konfliktusok és kezelésük.</p> <p>Társadalmi viselkedésformák, társadalmi szokások nálunk és a célországokban.</p> <p>A fogyasztói társadalom, reklámok.</p> <p>Törvény és rend.</p>
<p>Környezetünk</p> <p>Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása).</p> <p>A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek.</p> <p>A lakóhely és környéke fejlődésének problémái.</p> <p>A városi és a vidéki élet összehasonlítása.</p> <p>Növények és állatok a környezetünkben.</p> <p>A természet és az ember harmóniája.</p> <p>Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért, vagy a természet megóvásáért, fenntarthatóságáért?</p> <p>A környezetvédelem lehetőségei és problémái.</p> <p>Időjárás, éghajlat.</p> <p>Globális kihívások.</p>
<p>Az iskola</p> <p>Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat).</p> <p>Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban.</p> <p>Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka.</p> <p>Az ismeretszerzés különböző módjai.</p> <p>A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága.</p> <p>Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.</p> <p>Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>
<p>A munka világa</p> <p>Diákmunka, nyári munkavállalás, munkanélküliség.</p> <p>Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás.</p> <p>A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakkák.</p>
<p>Életmód</p>

<p>Napirend, időbeosztás.</p> <p>Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás).</p> <p>Az étkezési szokások, ételspecialitások hazánkban és más országokban.</p> <p>Életünk és a stressz.</p> <p>Étkezési szokások a családban.</p> <p>A kulturált étkezés feltételei, fontossága.</p> <p>Ételek, kedvenc ételek.</p> <p>Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben.</p> <p>Gyakori betegségek, sérülések, baleset.</p> <p>Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak).</p> <p>A gyógyítás egyéb módjai.</p> <p>Életmód nálunk és a célországokban.</p> <p>Függőségek, szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>
<p>Szabadidő, művelődés, szórakozás</p> <p>A szabadidő jelentősége az ember életében.</p> <p>Szabadidős elfoglaltságok, hobbik.</p> <p>A művészet szerepe a mindennapokban: színház, mozi, koncert, kiállítás stb..</p> <p>Tömegkommunikációs eszközök és hagyományos művelődési formák.</p> <p>Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok: sportolás, kedvenc sport, iskolai sport.</p> <p>Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet.</p> <p>Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban; a könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai.</p> <p>Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban.</p>
<p>Utazás, turizmus</p> <p>A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés.</p> <p>A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra.</p> <p>Nyiralás itthon, illetve külföldön.</p> <p>Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.</p> <p>Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai.</p> <p>Turisztikai célpontok.</p> <p>Az idegenforgalom jelentősége.</p> <p>Célnyelvi kultúrák.</p>

<p>Tudomány és technika</p> <p>Népszerű tudományok, ismeretterjesztés.</p> <p>A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.</p> <p>A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre.</p> <p>A világháló a tanulásban, szakmában, szabadidőben</p> <p>Rádiótelefon és elektronikus levelezés, a média hatása a tömegekre, médiaetika.</p> <p>Az orvostudomány fejlődése (klónozás, géntechnika stb.).</p>
<p>Gazdaság és pénzügyek</p> <p>Családi gazdálkodás.</p> <p>A pénz szerepe a mindennapokban.</p> <p>Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).</p> <p>Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.</p> <p>Pénzkezelés a célnyelvi országokban.</p> <p>Az Európai Unió tagországai és az unió szervezete, Magyarország és az EU.</p> <p>Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzete.</p>

5. Nyelvi készségek fejlesztése a 10. évfolyamban

1	Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
2	Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló már megért lényeges információkat, amelyek olyan ismert témákhoz kapcsolódnak, mint pl. a munka, az iskola, a szabadidő; ki tudja szűrni a fontos információkat azokról a rádió és tévéadásokról, amelyek aktuális eseményekről vagy érdeklődési körének megfelelő témáról szólnak.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes megérteni a köznapi és tanulmányi életben elhangzó hosszú beszédeket, ha normális beszédtempóban erős akcentus nélkül beszélnek;

	<p>megért konkrét és elvont témájú üzeneteket, amelyek a mindennapi élet, illetve a tanulmányi munka során előfordulhatnak;</p> <p>követi az összetettebb érvelést, amennyiben a téma viszonylag ismerős, és a beszéd menete jól követhető;</p> <p>viszonylag könnyedén követi az anyanyelvi beszélők közötti társalgást.</p>
--	---

1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>A mindennapi társalgásban és a tanulás során elhangzó összetett álláspontok lényegének megértése.</p> <p>A normális beszédtempójú és erős akcentus nélküli köznyelvi beszéd és tanulmányokkal kapcsolatos előadás főbb pontjainak megértése.</p> <p>Konkrét és elvont témájú, a mindennapi és a tanulmányi munka során előforduló standard dialektusú bejelentések és üzenetek megértése.</p> <p>Rádiós dokumentumműsor és egyéb felvett vagy közvetített hanganyagok megértése standard dialektus esetén.</p> <p>Konkrét és elvont témájú hírműsorok, dokumentumfilmek, televíziós műsorok, színdarabok, beszélgető műsorok megértése.</p> <p>Részletes, összetett érvelés megértése ismerős téma esetén.</p> <p>Anyanyelvű beszélők közötti társalgás viszonylag könnyed követése.</p> <p>A beszélő hangulatának, hangszínének, nézeteinek és attitűdjeinek megértése.</p> <p>A szövegértési stratégiák alkalmazása, például szöveghallgatáskor a főbb pontok keresése.</p> <p>A megértés ellenőrzése kontextuális jelek segítségével.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> közlemények, párbeszéd, üzenetek, bejelentések (pályaudvaron, repülőtéren stb.), televíziós és rádiós hírek, beszélgető műsorok, színdarabok, dokumentumfilmek, hangfelvételek, rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok), telefonbeszélgetések, tanulmányokkal kapcsolatos előadások, prezentációk, beszélgetések, riportok, élő interjúk, filmek, anyanyelvűek közti társalgás.</p>
---	--

1	Fejlesztési cél	Szöbeli interakció
2	Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely külföldi utazás során adódik; előkészület nélkül részt tud venni a személyes jellegű vagy érdeklődési körének megfelelő, ismert vagy mindennapi témáról folytatott társalgásban (pl. család, szabadidő, munka, utazás, aktuális események).
3	A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló képes általános és tanulmányokkal kapcsolatos témák széles körében folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet; pontosan fejezi ki gondolatait, véleményét és érveit, valamint az érzelmek különböző fokozatait; hatékonyan részt vesz a mindennapi és a tanulás során előforduló vitahelyzetekben; stílusában, regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.

A fejlesztés tartalma	
	Társalgásban való részvétel mindennapi, tanulmányi, iskolai vagy szabadidővel kapcsolatos témák körében. Érzelmek különböző fokozatainak árnyalt kifejezése, események, élmények személyes jelentőségének kifejezése.
1	Gondolatok, problémák felvetése, megvitatása, teendők meghatározása, alternatív javaslatok értékelése mindennapi és általános érdeklődésre számot tartó témák esetén. A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való aktív részvétel, információcsere, nézetek kifejtése, indoklása, rákérdezés mások nézeteire, reagálás azokra. Elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm

összefoglalása, véleménynyilvánítás, a témával kapcsolatos kérdések megválaszolása.

Vitákban saját érvek pontos, meggyőző indoklása, bizonyítása példákkal.

A partner érveinek felismerése, elfogadása vagy meggyőző cáfolata, ellenérvek pontos megfogalmazása, indoklása és példákkal való bizonyítása.

Közös munka során a részletes utasítások megbízható megértése, megbeszélése, a partner véleményének kikérése.

Szolgáltatások kapcsán felmerülő nézeteltérések megvitatása és hatékony megoldása.

Összetett információ és tanács megértése és cseréje.

Több forrásból származó információk és érvek összegzése, bemutatása, megvitatása.

Hatékony részvétel interjúban, folyamatos kezdeményezés, gondolatok kifejtése, tapasztalatokról való beszámolás, saját kérdések megfogalmazása.

Anyanyelvű beszélők között zajló élénk eszmecsere megértése és bekapcsolódás a beszélgetésbe.

Ismerős és általános témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, a szó átvétele, átadása, mások bevonása, a beszélgetés lezárása, egymás kölcsönös megértésének elősegítése.

Beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, félreérthető megfogalmazások javítása, körülírás, szinonimák használata.

A kommunikációs eszközök széles körének alkalmazása.

A kommunikációs távolság felmérése, az általános udvariassági szabályok ismerete és alkalmazása.

Állítások és közbeszólások kommentálása, ezáltal az eszmecsere kibontakozásának elősegítése.

Ismerős témában a beszélgetés menetének terelése, a megértés megerősítése, mások bevonása a beszélgetésbe.

Természetes, jó nyelvhelyességgel való kommunikáció a körülményeknek megfelelő stílusban.

Mondanivaló helyzethez és körülményekhez igazítása, gondolatok közötti viszonyok pontos hatékony jelzése.

A legtöbb általános témában jó szókincs, rugalmas használat, lexikai pontosság.

Állandósult szókapcsolatok használata azért, hogy időt nyerjen és megtartsa a szót, amíg megfogalmazza mondanivalóját.

Viszonylag magas szintű grammatikai biztonság, értelemzavaró hibák nélkül.

<p>Meglehetősen egyenletes beszédtempó, időnkénti habozással.</p> <p>Tiszta, természetes kiejtés és hanglejtés.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: személyes és telefonos társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciós és informális párbeszéd, utasítás, interjú, vita, szerep eljátszása.</i></p>
--

1	Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
2	Előzetes tudás	<p>B1, azaz a tanuló már el tudja mesélni egyszerű mondatokkal élményeit, álmait, reményeit, céljait;</p> <p>röviden meg tudja magyarázni és indokolni a véleményét;</p> <p>el tud mondani eseményeket, történeteket, tartalmat, és véleményt tud nyilvánítani ezekről.</p>
3	A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes világos, szisztematikusan kifejtett leírást és bemutatást adni, előadást tartani érdeklődési köréhez és tanulmányaihoz kapcsolódó témák széles skálájában;</p> <p>kiemeli megfelelően a fontos gondolatokat, és példákkal, érvekkel támasztja alá mondanivalóját;</p> <p>megtervezi, hogy mit és milyen eszközökkel mondjon, valamint figyelembe veszi a hallgatóságra tett hatását;</p> <p>legyen természetes módon eltérni egy előre elkészített szövegtől.</p>

A fejlesztés tartalma

Szisztematikusan kifejtett előadás bemutatása, a fontos gondolatok kiemelése.
Érvek sorba rendezése, főbb pontok megfelelő kiemelése és a gondolatok alátámasztása példákkal, érvekkel.

Tényszerű és irodalmi szövegek összefoglalása, megjegyzések hozzáfűzése.

Világos, folyékony, rögtönzött, a hallgatóság számára egyértelmű bejelentések kifejezése a legtöbb általános témában.

A különböző alternatívák előnyeinek és hátrányainak kifejtése.

Ellentétes nézetek és a főbb gondolatok megvitatása.

Egy film vagy színdarab cselekményének és az események sorozatának összefoglalása.

Kivonatok készítése olyan hírműsorokból, interjúkból vagy dokumentumfilmekből, amelyek véleményeket, érveket és eszmecserét tartalmaznak.

Mondanivaló megtervezése, beszéd eszközeinek kiválasztása.

1 Ismerős szituációkban folyékony és könnyed nyelvhasználat.

Hallgatóságra tett hatás figyelembevétele.

Aktuális témával kapcsolatos nézőpontok elmagyarázása.

Szókincsbeli és szerkezetbeli hiányosságok, valamint botlások és hibák kompenzálása és kijavítása körülírással és átfogalmazással.

Jellegzetes hibák feljegyzése, és a beszéd tudatos ellenőrzése a hibák alapján.

Természetes eltérés az előre elkészített szövegtől, reagálás a hallgatóság által felvetett szempontokra, a prezentációt követő kérdések megválaszolása.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: leírások, képleírások, témakifejtés, elbeszélő szöveg, érveléssor, előadások, prezentációk (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, párbeszéd és társalgás, nyilvános viták és eszmecserék, telefonbeszélgetés, szerep eljátszása, versek, rapszövegek.

1	Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
2	Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló képes a főként standard nyelven megírt, tevékenységéhez, tanulásához kapcsolódó

		szövegek megértésére; magánlevélben megérti az események, érzelmek és kívánságok leírását.
3	A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló képes az érdeklődési köréhez kapcsolódó szövegeket elolvasni és megérteni; hosszú és összetett szövegeket gyorsan átolvas, megtalálja a lényeges részleteket; önállóan olvas, olvasási stílusát és sebességét változtatja a különböző szövegeknek és céloknak megfelelően; bonyolultabb és hosszabb szövegekben is megéretti az író álláspontját, nézőpontját.

1	A fejlesztés tartalma Az érdeklődési köréhez és tanulmányaihoz kapcsolódó levelezés, hírek, cikkek elolvasása és a lényeg megértése. Érdeklődésével és tanulmányaival kapcsolatos hosszú, összetett utasítások, feltételek és figyelmeztetések megértése. Különböző tantárgyakkal kapcsolatos cikkek megértése esetenként szótár használatával. Az önálló olvasás fejlesztése, olvasási stílus és sebesség változtatása a különböző szövegeknek és céloknak megfelelően. A megfelelő források szelektív használata. Témák széles körében hírek, cikkek és beszámolók tartalmának és fontosságának gyors meghatározása és annak eldöntése, hogy érdemes-e a szöveget alaposabban is tanulmányozni. Az író álláspontjának, nézőpontjának megértése napjaink problémáival foglalkozó cikkekben és beszámolókból. Széles körű szókincs kialakítása. Ismeretlen kifejezések, fordulatok kezelése, a jelentés szövegkörnyezetből, szövegösszefüggésből való kikövetkeztetésével. Online és hagyományos, egy- és kétnyelvű szótárak használata.
---	---

	<p>Kortárs irodalmi prózai szövegek megértése.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> utasítások, instrukciók (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menetrend, prospektus, műsorfüzet), tájékoztató táblák, utcai és filmfeliratok, játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes honlapok, internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, tantárgyakkal kapcsolatos szövegek, cikkek, publicisztikai írások, tantárgyakkal kapcsolatos forrásirodalom, beszámolók, elbeszélő szövegek, modern szépirodalmi szövegek.</p>
--	--

1	Fejlesztési egység	Íráskészség
2	Előzetes tudás	<p>B1, azaz a tanuló tud egyszerű, folyamatos szöveget alkotni ismerős, érdeklődési köréhez kapcsolódó témákról;</p> <p>be tud számolni élményeiről és benyomásairól.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes világos, részletes szövegeket írni érdeklődési körével és tanulmányaival kapcsolatos számos témakörben és műfajban;</p> <p>érveit, gondolatait és véleményét kifejti elvont témákról is;</p> <p>képes feljegyezni tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzeneteket;</p> <p>követi az adott műfaj hagyományait.</p>

	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Világos, részletes szövegek írása számos témakörben.</p>
1	<p>Több forrásból származó adatok és érvek összegzése és értékelése, a fontos gondolatok érthető közlése.</p> <p>Tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzenetek, információt közlő</p>

feljegyzések/üzenetek írása a mindennapi életében szerepet játszó embereknek.
Hírek, nézetek hatékony kifejtése, reagálás mások nézeteire.
Esszé, beszámoló, riport, film-, könyv-, színdarab-ismertető írása.
A különböző érzelmi fokozatok kifejezése és az események és élmények személyes jelentőségének kiemelése levelezésben.
Megjegyzések megfogalmazása a levelezőpartner híreivel és nézeteivel kapcsolatban.
Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés, pl. vers, elbeszélés, történet írása, illetve átírása.
Gondolatokról és problémamegoldásokról értékelés készítése.
Részletes leírás készítése valóságos vagy képzelt eseményekről és élményekről.
Érvelés rendezett kifejtése egy bizonyos nézőpont mellett vagy ellen, a különböző alternatívák előnyeinek és hátrányainak kifejtése.
A lényeges pontok és alátámasztó gondolatok hangsúlyozása, a több forrásból származó információk és érvek szintetizálása.
A gondolatok közötti kapcsolat világos, összefüggő jelölése, az adott műfaj hagyományainak követése.
Levelek, cikkek, beszámolók, történetek világos, a szöveg jól definiált tartalmú bekezdésekre tagolása, bekezdések szerkesztése, szövegszerkesztés: bevezetés, kifejtés, lezárás.
Kötőszavak, kifejezések hatékony használata a szöveg logikájának megvilágítására és a könnyebb megértés támogatására.
Saját írásmű tudatos ellenőrzése, javítása; a félreértést okozó hibák helyesbítése.
A szókincsbeli és szerkezetbeli hiányosságok kompenzálása körülírással és átfogalmazással.
A mondanivaló alátámasztása vizuális eszközökkel (pl. rajz, ábra, diagram, térkép).
Az írásmű stílusának magabiztos megválasztása, a formális, neutrális és informális stílus stíluselemeinek alkalmazása.
A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, képaláírások, emlékeztetők írása, jegyzetek készítése, diktált üzenetek leírása, SMS-

<p>ek/MMS-ek, ügyintézésrel kapcsolatos vagy személyes információt tartalmazó levelezés postai levélben, faxon, elektronikusan (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás), tetszést/nem tetszést kifejező üzenetek, elektronikus informális műfajok, pl. blog, fórum, bejegyzések közösségi oldalakon stb., megállapodások, szerződések, közlemények szövegének egyeztetése, cikkek írása magazinok, újságok és hírlevelek számára, cselekvéssort tartalmazó instrukciók, történetek, elbeszélések, mesék, jellemzések, leírások, jegyzetek, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák, posztterek készítése.</p>

1	<p>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</p>	<p>B2 szintű nyelvtudás</p> <p>A tanuló képes megérteni az összetettebb konkrét vagy elvont témájú, köznapi vagy tanulmányaihoz kapcsolódó beszélgetések gondolatmenetét.</p> <p>A tanuló képes aktívan részt venni az ismerős kontextusokban folyó beszélgetésekben, meg tudja indokolni és fenn tudja tartani nézeteit. Folyamatos és természetes módon olyan szintű interakciót tud folytatni anyanyelvű beszélővel, hogy az egyik félnek sem megterhelő.</p> <p>A tanuló képes világos, részletes leírást adni az érdeklődésével kapcsolatos témák széles köréről. Ki tudja fejteni egy aktuális témával kapcsolatos álláspontját, és el tudja mondani a különböző alternatívák előnyeit és hátrányait.</p> <p>A tanuló képes elolvasni a jelenkor problémáival kapcsolatos cikkeket és beszámolókat, amelyeknek szerzői egy adott álláspontot vagy hozzáállást képviselnek. Megérti a kortárs irodalmi prózai szövegeket.</p> <p>A tanuló több műfajban is képes világos, részletes szöveget alkotni különböző témák széles körében, és ki</p>
---	---	--

		tudja fejteni a véleményét egy aktuális témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.
--	--	--

ANGOL CÉLNYELVI TANTERV

A 11. ÉVFOLYAM SZÁMÁRA

ÓRASZÁM – HETI 6

ÉVI 216 ÓRA

Általános célok

A 11. évfolyam heti 6 órájában (A szabadon tervezhető órakeret terhére.) az emelt szintű érettségi vizsga felé fordul a figyelem. A megelőző évek az angol nyelvnek eszközként való használata irányába indították el a tanulókat. Egyre inkább közelíteniük kell az anyanyelvi beszélők nyelvhasználatára felé, ismerve a beszélt ill. írott nyelv általános és speciális használatát, különböző stílusrétegeit és ezek hatását a kommunikációs folyamatban.

A nevelési célok közül ezen a szinten is kiemelt fontosságú a tanulás tanítása, mivel a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során, egész életükön át.

A két tanítási nyelvű oktatásban célnyelvből a középiskola 12. évfolyamának végére a tanulóknak el kell jutniuk a KER ötödik szintjére, azaz a C1 szintre. Bár ez a kimeneti szint egy teljes szinttel az emelt szintű érettségi B2 szintje és két szinttel a középszintű érettségi B1-es szintje felett van, a sikeres vizsga érdekében lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók megismerjék a nyelvi érettségi felépítését, követelményeit, és elsajátítsák az ezeknek megfelelő stratégiákat; megismerjék a feladattípusokat és az érettségi során használt értékelési szempontokat, és alkalmazni tudják azokat önértékelésük során. Ez egy hosszú és összetett feladat, ezért már a 11. évfolyamban megkezdjük a ráhangolódást.

A tanulók motivációját növeli, hogy a két tanítási nyelvű osztályokban a nyelvórai munka segíti a szaktárgyi tartalmak elsajátítását. Továbbra is fontos motiváló tényező a kommunikációs és információs technológiák használata, amely tovább segíti az egyéni érdeklődés kielégítését.

A 12. évfolyam a tanulók számára a továbbtanulás vagy a munka világába történő kilépés előtti utolsó tanév. A nyelvoktatásban is hangsúlyt kell kapnia az ezekre történő felkészítésnek, a szükséges készségek fejlesztésének. A tanulók jövőjét érintő fontos döntésekben a nyelvtanár is sokat segíthet, például a feldolgozott témák megfelelő kiválasztásával és ok-okozati viszonyokat, követelményeket feltáró feladatokkal. Az utolsó tanév mindezen nem lenne elég, ezért már a 11. évfolyamban megkezdjük a munkát.

Fejlesztési követelmények

A C1 szint felé közelítés.

NYELVI ESZKÖZTÁR

1. Kommunikációs szándékok

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

- egyetértés	- megengedés
- véleménykülönbség kifejezése	- a megengedés tisztázása
- az egyetértés és véleménykülönbség tisztázása	- engedélyezés
- tájékozottság	- az engedély megtagadása
- a tájékozottság tisztázása	- képesség / képtelenség valaminek a végrehajtására
- emlékezés, emlékeztetés	- a képesség / képtelenség tisztázása
- a beszélőtárs emlékeinek tisztázása	- saját vélemény
- valószínűség	- érdeklődés valakinek a véleménye iránt
- a valószínűség mértékének tisztázása	- óhaj, kívánság
- bizonytalanság	- szükséglet
- kételkedés	- az óhaj, a szükséglet tisztázása
- a bizonytalanság mértékének tisztázása	- szándék
- kötelesség	- a szándék tisztázása
- a kötelesség tisztázása	- előnyberészesítés
- szükségyszerűség	- az előnyberészesítés tisztázása
- a szükségyszerűség tisztázása	

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

- öröm, meglegedettség	- a pozitív / negatív viszonyulás tisztázása
- elégedetlenség, elkeseredés	- érdeklődés
- a beszélőtárs elégedettsége, elégedetlensége iránti érdeklődés	- az érdeklődés hiánya, közömbösség
- pozitív viszonyulás	- az érdeklődés / érdeklődés hiányának tisztázása
- negatív viszonyulás	

- csodálkozás
- a csodálkozás hiánya
- remény
- kiábrándulás, bosszúság
- zavartság
- nyugtalanság, félelem
- megnyugtató
- a nyugtalanság, félelem iránti érdeklődés
- jóváhagyás, beleegyezés
- az ellentmondás
- bűnösség, beismerés
- a beleegyezés / az ellenvélemény iránti érdeklődés

Ráhatás, meggyőzés, a kölcsönös megértés elérése a kommunikációban

- közös cselekvésre való felkérés
- bizonyos cselekvésre történő felkérés
- a javaslattal való egyetértés
- konkrét dolog kérése
- a javaslat elfogadása / elutasítása iránti érdeklődés
- tanács
- figyelmeztetés (nem számított eseményekre)
- a cselekvésre való felhívás, biztatás
- utasítás, instrukció
- igény
- az igényre adott válasz
- követelés
- a követelésre adott válasz
- elégedettség
- elégedetlenség
- az elégedettség / elégedetlenség tisztázása
- a segítség felajánlása
- válasz a segítség felajánlására
- javaslat, meghívás
- a meghívás elfogadása
- a meghívás, javaslat elutasítása
- kitérő válasz
- tiltás

A társadalmi érintkezés formális elemei

- bemutatkozás
- közlés (leírás, kijelentés)
- korrekció, pontosítás
- az információ tisztázása
- kérdésekre adott válaszok
- a figyelem felkeltése
- megszólítás
- üdvözlés
- válasz az üdvözlésre
- viszontválasz
- ismerkedés, bemutatkozás
- bűcsúzás
- bocsánatkérés
- a bocsánatkérés elfogadása
- a köszönet kifejezése, hála
- a hála kifejezésére adott válasz

- bók
- a bókra adott válasz
- figyelmesség
- gratuláció
- a gratulációra adott válasz
- jókívánság
- együttérzés
- részvét
- ajándékozás
- pohárköszöntő
- telefonbeszélgetés

A beszéd felépítése

- kezdet
- a szavak keresése (pauza, hezitálás)
- önkorrekción
- a téma bevezetése
- logikai sorrend jelzése
- kiegészítés
- példa felhozása
- kiemelés
- összegzés, a következtetés levonása
- a partner figyelmének jelzése
- a beszédpartner félbeszakítása
- a beszéd, beszélgetés befejezése
- telefonbeszélgetés
- a levél formái

A kommunikáció helyreállítása

- a meg nem értés jelzése
- az elmondottak megismétlésének kérése
- a szavak, mondat pontosításának kérése
- a pontosításra, megerősítésre irányuló kérdés
- a meg nem értés, pontosításkor feltett kérdés
- kérés valaminek a megmagyarázására
- más szavakkal történő magyarázat
- annak tisztázása, megértette-e önt beszédpartnere
- egy nem értett szó vagy kifejezés kijelentése
- felkérés a kommunikációban való segítségért
- kérés, hogy a beszédpartner beszéljen lassabban

A kommunikációs szándékok már nem csak alap, hanem különleges helyzetekben is hatékonyan kell, hogy működjenek, felismerve és helyesen alkalmazva a megfelelő stílusrétegekhez illő nyelvi formákat.

2. Szókincs

- További minimum 800 lexikai egység elsajátítása.
- A birtokában lévő széles lexikai anyagot biztonsággal kezeli.
- Hiányosságait ügyes elkerülési stratégiákkal leplezi, így az esetlegesen előforduló körülírások is színvonalasak lesznek.
- Szókincse idiomatikus kifejezések használatára is kiterjed

3. Fogalomkörök

- Létezés, cselekvés, történés kifejezése - *Present, Past, Future Tenses, Continuous Aspect, Perfect Tenses, Active, Passive Voice, Causative, Gerund, Infinitives, Participles, special emphasis*
- Térbeli viszonyok - *Prepositions of place, movement; distance, size,*
- Időbeli viszonyok - *Points and periods of time , prepositions, chronological order of events, reference to Present, Past, Future, expressing frequency, change, continuity*
- Független beszéd - *Reported statements, questions, requests, modal verbs*
- Mennyiségi viszonyok - *Quantity, numbers (ordinal, cardinal), determiners, countable and uncountable nouns, special nouns*
- Minőségi viszonyok - *Shape, colour, age, material, Comparative & Superlative of Adjectives, Comparative Structures, , too, enough, quite, order of adjectives, strong and base adjectives, exaggeration and understatement*
- Esetviszonyok - *Subject, Direct & Indirect Object, Possessive, Causative, Purpose, Time and Place adverbs*
- Logikai viszonyok - *Co-ordinate & Subordinate Clauses, Relative & Adverb Clauses, Defining, Non-defining clauses, Zero, First, Second, Third Conditional, Time clauses*

- Kohéziós eszközök - *Articles, Pronouns (Subject, Object, Relative, Reflexive, Indefinite etc.) Reference devices, Conjunctions, topic sentence*
- Modalitás kifejezése – *Questions, Imperative, Wish, Exclamation, Request, Promise, Intention, Plan, Prediction, Permission, Prohibition, Probability*

4. TÉMAKÖRÖK

A témakörök koncentrikus bővülése lehetőséget ad arra, hogy a korábban megszerzett ismereteket gazdagítsák, elmélyítsék, új nézőpontokból vizsgálják meg a tanulók. A témakörök listája kitekintést ad a célnyelvi kultúrákra, és ily módon biztosítja az interkulturális kompetenciák fejlesztését is. Azon túl, hogy a tanulók magas szinten sajátítsák el a célnyelvet, az is fontos feladat, hogy tanulmányaik során a célnyelvi országok civilizációja mellett más kultúrákat is megismerjenek, elfogadjanak, és olyan kommunikációs helyzeteket is kipróbálhassanak, amelyekben a kommunikációs partnernek nem anyanyelve a célnyelv.

Témakörök
<p>Személyes vonatkozások, család</p> <p>A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai).</p> <p>Személyes tervek.</p> <p>Családi élet, családi kapcsolatok.</p> <p>A családi élet mindennapjai, otthoni teendők.</p> <p>Egyén és család nálunk és a célországokban.</p> <p>A család szerepe az egyén és a társadalom életében.</p> <p>Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése.</p>
<p>Ember és társadalom</p> <p>A másik ember külső és belső jellemzése.</p> <p>A tizenévesek világa: baráti kör, kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel.</p> <p>Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése.</p> <p>Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság).</p> <p>Női és férfi szerepek.</p> <p>Rászorulóknak segítése/Felelősségvállalás másokért.</p> <p>Ünnepek, családi ünnepek, az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében</p>

<p>Öltözködés, divat, az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése.</p> <p>Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők.</p> <p>Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése.</p> <p>Konfliktusok és kezelésük.</p> <p>Társadalmi viselkedésmódok, társadalmi szokások nálunk és a célországokban.</p> <p>A fogyasztói társadalom, reklámok.</p> <p>Törvény és rend.</p>
<p>Környezetünk</p> <p>Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása).</p> <p>A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek.</p> <p>A lakóhely és környéke fejlődésének problémái.</p> <p>A városi és a vidéki élet összehasonlítása.</p> <p>Növények és állatok a környezetünkben.</p> <p>A természet és az ember harmóniája.</p> <p>Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért, vagy a természet megóvásáért, fenntarthatóságáért?</p> <p>A környezetvédelem lehetőségei és problémái.</p> <p>Időjárás, éghajlat.</p> <p>Globális kihívások.</p>
<p>Az iskola</p> <p>Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat).</p> <p>Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban.</p> <p>Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka.</p> <p>Az ismeretszerzés különböző módjai.</p> <p>A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága.</p> <p>Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.</p> <p>Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>
<p>A munka világa</p> <p>Diákmunka, nyári munkavállalás, munkanélküliség.</p> <p>Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás.</p> <p>A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák.</p>

<p>Életmód</p> <p>Napirend, időbeosztás.</p> <p>Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás).</p> <p>Az étkezési szokások, ételspecialitások hazánkban és más országokban.</p> <p>Életünk és a stressz.</p> <p>Étkezési szokások a családban.</p> <p>A kulturált étkezés feltételei, fontossága.</p> <p>Ételek, kedvenc ételek.</p> <p>Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben.</p> <p>Gyakori betegségek, sérülések, baleset.</p> <p>Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak).</p> <p>A gyógyítás egyéb módjai.</p> <p>Életmód nálunk és a célországokban.</p> <p>Függőségek, szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>
<p>Szabadidő, művelődés, szórakozás</p> <p>A szabadidő jelentősége az ember életében.</p> <p>Szabadidős elfoglaltságok, hobbik.</p> <p>A művészet szerepe a mindennapokban: színház, mozi, koncert, kiállítás stb..</p> <p>Tömegkommunikációs eszközök és hagyományos művelődési formák.</p> <p>Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok: sportolás, kedvenc sport, iskolai sport.</p> <p>Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet.</p> <p>Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban; a könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai.</p> <p>Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban.</p>
<p>Utazás, turizmus</p> <p>A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés.</p> <p>A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra.</p> <p>Nyarlás itthon, illetve külföldön.</p> <p>Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.</p> <p>Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai.</p> <p>Turisztikai célpontok.</p> <p>Az idegenforgalom jelentősége.</p>

Célnyelvi kultúrák.
<p>Tudomány és technika</p> <p>Népszerű tudományok, ismeretterjesztés.</p> <p>A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.</p> <p>A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre.</p> <p>A világháló a tanulásban, szakmában, szabadidőben</p> <p>Rádiótelefon és elektronikus levelezés, a média hatása a tömegekre, médiaetika.</p> <p>Az orvostudomány fejlődése (klónozás, géntechnika stb.).</p>
<p>Gazdaság és pénzügyek</p> <p>Családi gazdálkodás.</p> <p>A pénz szerepe a mindennapokban.</p> <p>Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).</p> <p>Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.</p> <p>Pénzkezelés a célnyelvi országokban.</p> <p>Az Európai Unió tagországai és az unió szervezete, Magyarország és az EU.</p> <p>Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzete.</p>

5. Nyelvi kommunikációs készségek

1	Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
2	Előzetes tudás	B2, azaz a tanuló már megérti a hosszabb beszédeket, vagy előadásokat, az ezekben foglalt érvelést, amennyiben ismert témáról szólnak; Megérti a legtöbb televíziós hírműsort és az aktuális eseményekről szóló adásokat, valamint a legtöbb standard nyelven beszélő filmet.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési	A tanuló legyen képes összetett gondolatmenetű hosszú szöveget is megérteni;

céljai	megbeszélés és vita során kövesse a mások között folyó összetett interakciót, és a beszélők közötti kapcsolatot; szűrje ki a beszéd apróbb részleteit, értse meg az érettségi vizsga követelményeiben leírt szövegek általános vagy részinformációit.
---------------	---

<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Az előadások, viták, hosszú és összetett szövegek megértése köznapi és elvont, összetett témák esetében is.</p> <p>Felvett és közvetített hanganyagok széles körének megértése.</p> <p>A hallott szöveg gondolatmenetének követése. Csoportos megbeszélés és vita során a mások között folyó összetett interakció könnyed követése.</p> <p>Közérdekű bejelentésekben elhangzó ismerős termékekről és szolgáltatásokról szóló bemutatók megértése.</p> <p>A nem világosan szerkesztett beszéd megértése.</p> <p>1 Az idiómák és köznyelvi fordulatok megértése és használata.</p> <p>Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> közlemények, párbeszéddek, üzenetek, bejelentések (pályaudvaron, repülőtéren stb.), televíziós és rádiós hírek, beszélgető műsorok, színdarabok, dokumentumfilmek, hangfelvételek, rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok), telefonbeszélgetések, színdarabok, tanulmányaival kapcsolatos előadások, prezentációk, beszélgetések, riportok, élő interjúk, filmek, anyanyelvűek közti társalgás, médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír).</p>
--

1	Fejlesztési cél	Szóbeli interakció
2	Előzetes tudás	B2, azaz a tanuló anyanyelvű beszélővel is természetes, könnyed és spontán kapcsolatteremtésre képes; aktívan részt tud venni az ismert témájú társalgásban;

		véleményét ki tudja fejteni, és álláspontját meg tudja védeni.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló legyen képes csoportos eszmecsere esetén követni a mások között zajló összetett interakciót. Fejezze ki magát szinte folyékonyan, természetes módon; adja elő álláspontját, válaszoljon meg kérdéseket és reagáljon ellenérvelésekre; használja a kontextuális, grammatikai és lexikai jeleket;

	A fejlesztés tartalma
1	<p>Könnyed részvétel csoportos megbeszélésben és vitában.</p> <p>Információcsere, nézetek kifejtése, indoklása, rákérdezés mások nézeteire, reagálás azokra.</p> <p>Ügyek, problémák világos felvázolása.</p> <p>Saját álláspont meggyőző kifejtése, kérdések megválaszolása és reagálás az ellenérvekre.</p> <p>Összetett információ és tanács megértése, részletes információ átadása és cseréje.</p> <p>A részletes instrukciók megbízható megértése, a partnerek bevonása a munkába, véleményük kikérése, hatékony együttműködés.</p> <p>Érvelés meggyőző nyelvhasználattal.</p> <p>Hatékony részvétel interjúban.</p> <p>Rákérdezés az elhangzottakra, a megértés ellenőrzése és a homályos pontok tisztázása céljából.</p> <p>Kontextuális, grammatikai és lexikai jelek használata az attitűdök, hangulatok és szándékok kikövetkeztetéséhez és a folytatás előrevetítéséhez.</p> <p>Megfelelő kommunikációs eszközök kiválasztása megjegyzései megfelelő bevezetéséhez, annak érdekében, hogy átvegye a szót, vagy időt nyerjen, és magánál tartsa a szó jogát, amíg gondolkodik.</p> <p>Saját gondolatok hatékony kapcsolása a többi beszélőéhez.</p> <p>Széles körű szókincs birtoklása.</p>

<p>Rugalmas és hatékony nyelvhasználat társasági célokra.</p> <p>A szóbeli interaktív vizsgához szükséges kommunikációs stratégiák ismerete és alkalmazása.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> személyes és telefonos társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciós és informális párbeszéd, utasítás, interjú, vita.</p>

1	Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
2	Előzetes tudás	B2, azaz a tanuló világosan és kellő részletességgel fejezi ki magát számos témában; ki tudja fejteni véleményét valamilyen aktuális témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat; mondanivalója létrehozásakor megtervezi, hogy mit és milyen eszközökkel mondjon; összefüggő beszéd megvalósításakor képes eltérni az előre elkészített szövegektől.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló legyen képes folyékonyan kifejezni magát; adjon részletes leírást és bemutatást összetett témákról, fejtsse ki az egyes alpontokat és zárja le megfelelően a beszédét;

<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Részletes leírás és bemutatás összetett témákkal kapcsolatban.</p> <p>Altémák kifejtése és összekapcsolása, a beszéd megfelelő befejezése.</p> <p>A gondolatok alátámasztása adatokkal, érvekkel és példákkal.</p> <p>1 Bejelentések megfogalmazása folyékonyan, szinte erőfeszítés nélkül.</p> <p>Előadás közben a közbeszólások kezelése, kérdések megválaszolása.</p> <p>A nyelv természetes, rugalmas használata.</p> <p>Széles körű szókincs kialakítása, a hiányok kompenzálása átfogalmazással, vagy elkerülő stratégiák alkalmazásával.</p>
--

<p>Mindezeknek a szóbeli érettségi vizsgán történő alkalmazására való felkészülés.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> leírások, képleírások, témakifejtés, elbeszélő szöveg, érveléssor, előadások, prezentációk (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, hallgatóság előtti megnyilvánulás (előadás iskolában, szórakoztatás, bemutató stb.), párbeszéd és társalgás, nyilvános viták és eszmecserék, telefonbeszélgetés, informális tolmácsolás ismerősöknek, elpróbált szerep eljátszása, versek, rapszövegek.</p>

1	Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
2	Előzetes tudás	B2, azaz a tanuló már képes elolvasni azokat a cikkeket és jelentéseket, amelyek aktuális, jelenkori problémákkal foglalkoznak, és szerzőjük álláspontját vagy véleményét fejtik ki; megérti a kortárs irodalmi prózai szövegeket.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló legyen képes megérteni hosszú és összetett szövegek széles körét; határozza meg a szöveg tartalmát és fontosságát, találja meg a lényeges részleteket; értse meg a szöveg részleteit;
1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Hosszú és összetett szöveg részleteinek megértése.</p> <p>Magánjellegű vagy tanulmányokhoz kapcsolódó szövegek megértése.</p> <p>Társadalmi, tanulmányi és magánéletben előforduló autentikus szövegek megértése.</p> <p>Időnkénti szótárhasználattal bármilyen levelezés, gépekkel/eljárásokkal kapcsolatos összetett útmutatás megértése.</p> <p>Hírek, cikkek és beszámolók gyors átolvasása bármilyen témakörben annak eldöntésére, hogy érdemes-e a szöveget alaposabban is tanulmányozni.</p> <p>Hosszú és összetett szövegekben a lényeges részletek megtalálása.</p>	

<p>Az adott feladat megoldásához szükséges információk kikeresése a szövegből.</p> <p>Az apró részletek, érzések, attitűdök, valamint a burkolt és kifejtett vélemények felismerése.</p> <p>Számos szövegfajta felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.</p> <p>Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> utasítások, instrukciók, összetett használati útmutatók, tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menürend, prospektus, műsorfüzet), tájékoztató táblák, utcai és filmfeliratok, játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, elektronikus informális műfajok, pl. blog, fórum, bejegyzések közösségi oldalakon stb., újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes honlapok, internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, tantárgyakkal kapcsolatos tudományos szövegek, cikkek, publicisztikai írások, elbeszélő szövegek, modern szépirodalmi szövegek, forrásirodalom.</p>
--

1	Fejlesztési egység	Íráskészség
2	Előzetes tudás	<p>B2, azaz a tanuló tud világos és részletes szövegeket írni az érdeklődési körének megfelelő számos témáról;</p> <p>tud tájékoztató és érvelő szöveget írni;</p> <p>rá tud világítani arra, hogy milyen jelentőséget tanúsít az eseményeknek vagy élményeknek.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló legyen képes világos, jól szerkesztett szövegeket írni;</p> <p>hozzon példákat, érveket gondolatai alátámasztására, és fejezze be a szöveget a megfelelő módon;</p> <p>kövesse a műfajnak megfelelő személyes vagy hivatalos stílus jegyeit, írjon természetesen, a műfajnak és az olvasónak megfelelő stílusban;</p> <p>fejezze ki magát világosan és pontosan;</p>

A fejlesztés tartalma

Világos, jól szerkesztett szövegek írása összetett témákról.

Gondolatok világos és pontos kifejezése magánlevelezésben.

Gondolatok, problémák, felvetések, vélemények pontos és meggyőző kifejtése hivatalos levélben.

A nyelv rugalmas és hatékony használata;

A lényeges, fontos kérdések hangsúlyozása.

Kiegészítő gondolatok, érvek, példák felhozása és a szövegek megfelelő befejezése.

Alapos részletességű, összetett, világos leírás készítése.

Hagyományos vagy online újságcikk, blogbejegyzés írása.

Hivatalos hangvételű beszámoló írása.

Elbeszélés létrehozása.

Tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzenetek, feljegyzések készítése bármilyen szituációban.

Elvont és gyakorlati témákról szóló, számos összefüggést megvilágító előadásról, írott szövegről jegyzetek készítése, információk pontos rögzítése.

1 Az olvasónak és a szövegfajtnak megfelelő stílus alkalmazása.

Az adott stílushoz illő magas szintű szókinés és nyelvhasználat alkalmazása.

Saját írásmű szerkesztése: hibák tudatos keresése és javítása, a szükséges változtatások elvégzése.

A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, képaláírások, emlékeztetők, jegyzetek, diktált üzenetek, SMS-ek/MMS-ek, ügyintézésrel kapcsolatos vagy személyes információt tartalmazó levelezés postai levélben, faxon, elektronikusan (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás), tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, megállapodások, szerződéses, közlemények, cikkek magazinok, újságok és hírlevelek számára, elektronikus informális műfajok, pl. blog, fórum, bejegyzések közösségi oldalakon stb., cselekvéssort tartalmazó instrukciók, történetek, elbeszélések, mesék, jellemzések, leírások, jegyzetek, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák, posztterek készítése, beszédek, előadások, hivatalos beszámolók, tudományos, ismeretterjesztő cikkek, kifejtő, érvelő,

	magyarázó esszé, folyamat, eseményleírás, önéletrajz, motivációs levél.
--	---

1	<p>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</p>	<p>B2 ++ nyelvi szint</p> <p>A tanuló megért igényesebb és hosszabb beszédeket a különböző típusú szövegek széles körében akkor is, ha nem világosan tagoltak.</p> <p>A tanuló folyékonyan és természetes módon fejezi ki magát.</p> <p>Társasági és szakmai célokra rugalmasan és hatékonyan használja a nyelvet. Pontosan megfogalmazza gondolatait és véleményét, és azokat más beszélők gondolataihoz kapcsolja.</p> <p>Összetett témákat világosan mutat be úgy, hogy az egyes alpontokat összekapcsolja, a szempontokat kifejti, és a végén mondandóját megfelelő befejezéssel lekerekíti.</p> <p>A tanuló megért hosszú, összetett szövegeket, és észleli a stílusbeli különbségeket.</p> <p>A tanuló több műfajban világos, jól szerkesztett, részletes szöveget alkot, és eközben megbízhatóan alkalmazza a szövegszerkesztési mintákat, kötőszavakat és szövegösszekötő elemeket. Összetett témákról levelet, esszét vagy beszámolót ír, és a fontos szempontokat kiemeli. Megválasztja az olvasónak megfelelő stílust.</p>
---	---	---

ANGOL CÉLNYELVI TANTERV

A 12. ÉVFOLYAM SZÁMÁRA

ÓRASZÁM – HETI 5

ÉVI 160 ÓRA

Általános célok

A 12. évfolyam heti 6 órájában az emelt szintű érettségi vizsga a cél. A megelőző évek a tanulókat eljuttatták az angol nyelvnek eszközként való használatáig. Meg kell közelíteniük az anyanyelvi beszélők nyelvhasználatát, az ismeretszerzés és kommunikációs célok elérése érdekében.

A nevelési célok közül ezen a szinten is kiemelt fontosságú a tanulás tanítása, mivel a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során, egész életükön át.

A két tanítási nyelvű oktatásban célnyelvből a középiskola 12. évfolyamának végére a tanulóknak el kell jutniuk a KER ötödik szintjére, azaz a C1 szintre. Bár ez a kimeneti szint egy teljes szinttel az emelt szintű érettségi B2 szintje és két szinttel a középszintű érettségi B1-es szintje felett van, a sikeres vizsga érdekében lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók megismerjék a nyelvi érettségi felépítését, követelményeit, és elsajátítsák az ezeknek megfelelő stratégiákat; megismerjék a feladattípusokat és az érettségi során használt értékelési szempontokat, és alkalmazni tudják azokat önértékelésük során.

A tanulók motivációját növeli, hogy a két tanítási nyelvű osztályokban a nyelvórai munka segíti a szaktárgyi tartalmak elsajátítását. Továbbra is fontos motiváló tényező a kommunikációs és információs technológiák használata, amely tovább segíti az egyéni érdeklődés kielégítését.

A 12. évfolyam a tanulók számára a továbbtanulás vagy a munka világába történő kilépés előtti utolsó tanév. A nyelvoktatásban is hangsúlyt kell kapnia az ezekre történő felkészítésnek, a szükséges készségek fejlesztésének. A tanulók jövőjét érintő fontos döntésekben a nyelvtanár is sokat segíthet, például a feldolgozott témák megfelelő kiválasztásával és ok-okozati viszonyokat, követelményeket feltáró feladatokkal.

Fejlesztési követelmények

A C1 szint elérése

NYELVI ESZKÖZTÁR

I. KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉKOK

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

- egyetértés
- véleménykülönbség kifejezése
- az egyetértés és véleménykülönbség tisztázása
- tájékozottság
- a tájékozottság tisztázása
- emlékezés, emlékeztetés
- a beszélőtárs emlékeinek tisztázása
- valószínűség
- a valószínűség mértékének tisztázása
- bizonytalanság
- kételkedés
- a bizonytalanság mértékének tisztázása
- kötelesség
- a kötelesség tisztázása
- szükségszerűség
- a szükségszerűség tisztázása
- megengedés
- a megengedés tisztázása
- engedélyezés
- az engedély megtagadása
- képesség / képtelenség valaminek a végrehajtására
- a képesség / képtelenség tisztázása
- saját vélemény
- érdeklődés valakinek a véleménye iránt
- óhaj, kívánság
- szükséglet
- az óhaj, a szükséglet tisztázása
- szándék
- a szándék tisztázása
- előnybereszesítés
- az előnybereszesítés tisztázása

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

- öröm, meglegedettség
- elégedetlenség, elkeseredés
- a beszélőtárs elégedettsége, elégedetlensége iránti érdeklődés
- pozitív viszonyulás
- negatív viszonyulás
- a pozitív / negatív viszonyulás tisztázása
- érdeklődés
- az érdeklődés hiánya, közömbösség
- az érdeklődés / érdeklődés hiányának tisztázása
- csodálkozás
- a csodálkozás hiánya
- remény
- kiábrándulás, bosszúság
- zavartság
- nyugtalanság, félelem
- megnyugtató
- a nyugtalanság, félelem iránti érdeklődés

- jóváhagyás, beleegyezés
- az ellentmondás
- bűnösség, beismerés
- a beleegyezés / az ellenvélemény iránti érdeklődés

Ráhatás, meggyőzés, a kölcsönös megértés elérése a kommunikációban

- közös cselekvésre való felkérés
- bizonyos cselekvésre történő felkérés
- a javaslattal való egyetértés
- konkrét dolog kérése
- a javaslat elfogadása / elutasítása iránti érdeklődés
- tanács
- figyelmeztetés (nem számított eseményekre)
- a cselekvésre való felhívás, biztatás
- utasítás, instrukció
- igény
- az igényre adott válasz
- követelés
- a követelésre adott válasz
- elégedettség
- elégedetlenség
- az elégedettség / elégedetlenség tisztázása
- a segítség felajánlása
- válasz a segítség felajánlására
- javaslat, meghívás
- a meghívás elfogadása
- a meghívás, javaslat elutasítása
- kitérő válasz
- tiltás

A társadalmi érintkezés formális elemei

- bemutatkozás
- közlés (leírás, kijelentés)
- korrekció, pontosítás
- az információ tisztázása
- kérdésekre adott válaszok
- a figyelem felkeltése
- megszólítás
- üdvözlés
- válasz az üdvözlésre
- viszontválasz
- ismerkedés, bemutatkozás
- búcsúzás
- bocsánatkérés
- a bocsánatkérés elfogadása
- a köszönet kifejezése, hála
- a hála kifejezésére adott válasz
- bók
- a bókra adott válasz
- figyelmesség
- gratuláció
- a gratulációra adott válasz
- jókívánság
- együttérzés
- részvét

- ajándékozás
- pohárköszöntő
- telefonbeszélgetés

A beszéd felépítése

- kezdet
- a szavak keresése (pauza, hezitálás)
- önkorrekción
- a téma bevezetése
- logikai sorrend jelzése
- kiegészítés
- példa felhozása
- kiemelés
- összegzés, a következtetés levonása
- a partner figyelmének jelzése
- a beszédpartner félbeszakítása
- a beszéd, beszélgetés befejezése
- telefonbeszélgetés
- a levél formái

A kommunikáció helyreállítása

- a meg nem értés jelzése
- az elmondottak megismétlésének kérése
- a szavak, mondat pontosításának kérése
- a pontosításra, megerősítésre irányuló kérdés
- a meg nem értés, pontosításkor feltett kérdés
- kérés valaminek a megmagyarázására
- más szavakkal történő magyarázat
- annak tisztázása, megértette-e önt beszédpartnere
- egy nem értett szó vagy kifejezés kijelentése
- felkérés a kommunikációban való segítségre
- kérés, hogy a beszédpartner beszéljen lassabban

2. Szókincs

C1 szinten

- További minimum 1000 lexikai egység elsajátítása.

- A birtokában lévő igen széles lexikai anyagot biztonsággal kezeli.
- Hiányosságait ügyesen, nem nyilvánvaló elkerülési stratégiákkal leplezi, így az esetlegesen előforduló körülírások is színvonalasak lesznek.
- Argó és idiomatikus kifejezések széles skáláját ismeri.
- Néhány kisebb melléfogást kivéve, jelentős lexikai tévedése nincs.

3. Fogalomkörök

- Létezés, cselekvés, történéis kifejezése - *Present, Past, Future Tenses, Continuous Aspect, Perfect Tenses, Active, Passive Voice, Causative, Gerund, Infinitives, Participles, special emphasis*
- Időbeli viszonyok - *Points and periods of time, prepositions, chronological order of events, reference to Present, Past, Future, Narrative tenses, expressing frequency, change, continuity*
- Függő beszéd - *Reported statements, questions, requests, modal verbs*
- Mennyiségi viszonyok - *Quantity, numbers (ordinal, cardinal), determiners, countable and uncountable nouns, special nouns*
- Minőségi viszonyok - *Shape, colour, age, material, Comparative & Superlative of Adjectives, Comparative Structures, , too, enough, quite, order of adjectives, strong and base adjectives, exaggeration and understatement*
- Esetviszonyok - *Subject, Direct & Indirect Object, Possessive, Causative, Purpose, Time and Place adverbs*
- Logikai viszonyok - *Co-ordinate & Subordinate Clauses, Relative & Adverb Clauses, Defining, Non-defining clauses, Zero, First, Second, Third Conditional, Time clauses*
- Kohéziós eszközök - *Articles, Pronouns (Subject, Object, Relative, Reflexive, Indefinite etc.) Reference devices, Conjunctions, topic sentence*
- Modalitás kifejezése - *Questions, Imperative, Wish, Exclamation, Request, Promise, Intention, Plan, Prediction, Permission, Prohibition, Probability*

Témakörök

A témakörök koncentrikus bővülése lehetőséget ad arra, hogy a korábban megszerzett ismereteket gazdagítsák, elmélyítsék, új nézőpontokból vizsgálják meg a tanulók. A témakörök listája kitekintést ad a célnyelvi kultúrákra, és ily módon biztosítja az interkulturális kompetenciák fejlesztését is. Azon túl, hogy a tanulók magas szinten sajátítsák el a célnyelvet, az is fontos feladat, hogy tanulmányaik során a célnyelvi országok civilizációja mellett más kultúrákat is megismerjenek, elfogadjanak, és olyan kommunikációs helyzeteket is kipróbálhassanak, amelyekben a kommunikációs partnernek nem anyanyelve a célnyelv.

Témakörök
Személyes vonatkozások, család A vizsgáló személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai). Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Egyén és család nálunk és a célországokban. A család szerepe az egyén és a társadalom életében. Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése.
Ember és társadalom A másik ember külső és belső jellemzése. A tizenévesek világa: baráti kör, kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése. Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság). Női és férfi szerepek. Rászorulóknak segítése/Felelősségvállalás másokért. Ünnepek, családi ünnepek, az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében Öltözködés, divat, az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők. Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése. Konfliktusok és kezelésük.

<p>Társadalmi viselkedésformák, társadalmi szokások nálunk és a célországokban.</p> <p>A fogyasztói társadalom, reklámok.</p> <p>Törvény és rend.</p>
<p>Környezetünk</p> <p>Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása).</p> <p>A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek.</p> <p>A lakóhely és környéke fejlődésének problémái.</p> <p>A városi és a vidéki élet összehasonlítása.</p> <p>Növények és állatok a környezetünkben.</p> <p>A természet és az ember harmóniája.</p> <p>Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért, vagy a természet megóvásáért, fenntarthatóságáért?</p> <p>A környezetvédelem lehetőségei és problémái.</p> <p>Időjárás, éghajlat.</p> <p>Globális kihívások.</p>
<p>Az iskola</p> <p>Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat).</p> <p>Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban.</p> <p>Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka.</p> <p>Az ismeretszerzés különböző módjai.</p> <p>A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága.</p> <p>Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.</p> <p>Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>
<p>A munka világa</p> <p>Diákmunka, nyári munkavállalás, munkanélküliség.</p> <p>Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás.</p> <p>A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák.</p>
<p>Életmód</p> <p>Napirend, időbeosztás.</p> <p>Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás).</p>

<p>Az étkezési szokások, ételspecialitások hazánkban és más országokban.</p> <p>Életünk és a stressz.</p> <p>Étkezési szokások a családban.</p> <p>A kulturált étkezés feltételei, fontossága.</p> <p>Ételek, kedvenc ételek.</p> <p>Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorsétermekben.</p> <p>Gyakori betegségek, sérülések, baleset.</p> <p>Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak).</p> <p>A gyógyítás egyéb módjai.</p> <p>Életmód nálunk és a célországokban.</p> <p>Függőségek, szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>
<p>Szabadidő, művelődés, szórakozás</p> <p>A szabadidő jelentősége az ember életében.</p> <p>Szabadidős elfoglaltságok, hobbik.</p> <p>A művészet szerepe a mindennapokban: színház, mozi, koncert, kiállítás stb..</p> <p>Tömegkommunikációs eszközök és hagyományos művelődési formák.</p> <p>Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok: sportolás, kedvenc sport, iskolai sport.</p> <p>Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet.</p> <p>Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban; a könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai.</p> <p>Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban.</p>
<p>Utazás, turizmus</p> <p>A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés.</p> <p>A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra.</p> <p>Nyaralás itthon, illetve külföldön.</p> <p>Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.</p> <p>Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai.</p> <p>Turisztikai célpontok.</p> <p>Az idegenforgalom jelentősége.</p> <p>Célnyelvi kultúrák.</p>
<p>Tudomány és technika</p> <p>Népszerű tudományok, ismeretterjesztés.</p>

<p>A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.</p> <p>A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre.</p> <p>A világháló a tanulásban, szakmában, szabadidőben</p> <p>Rádiótelefon és elektronikus levelezés, a média hatása a tömegekre, médiaetika.</p> <p>Az orvostudomány fejlődése (klónozás, géntechnika stb.).</p>
<p>Gazdaság és pénzügyek</p> <p>Családi gazdálkodás.</p> <p>A pénz szerepe a mindennapokban.</p> <p>Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).</p> <p>Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.</p> <p>Pénzkezelés a célnyelvi országokban.</p> <p>Az Európai Unió tagországai és az unió szervezete, Magyarország és az EU.</p> <p>Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzete.</p>

5. Nyelvi készségek fejlesztése a 12. évfolyamon

1	Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
2	Előzetes tudás	B2, azaz a tanuló már megérti a hosszabb beszédeket, vagy előadásokat, az ezekbe foglalt érvelést, amennyiben ismert témáról szólnak; Megérti a legtöbb televíziós hírműsort és az aktuális eseményekről szóló adásokat, valamint a legtöbb standard nyelven beszélő filmet.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló legyen képes összetett gondolatmenetű és rejtett jelentéstartalommal is rendelkező hosszú szöveget is megérteni; megbeszélés és vita során kövesse könnyedén a mások között folyó összetett interakciót, és érzékelje a sugallt attitűdöket és a beszélők közötti kapcsolatot; szűrje ki a beszéd apróbb részleteit, értsen meg összetett

	műszaki információkat; értse meg az érettségi vizsga követelményeiben leírt szövegek általános vagy részinformációit.
--	--

	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Az előadások, viták, hosszú és összetett szövegek megértése köznapi és elvont, összetett témák esetében is.</p> <p>Felvett és közvetített hanganyagok széles körének megértése.</p> <p>A hallott szöveg gondolatmenetének követése, apró részletek, tényleges információk megértése, még elvont, összetett, ismeretlen témákban is.</p> <p>Csoportos megbeszélés és vita során a mások között folyó összetett interakció könnyed követése.</p> <p>Közérdekű bejelentésekben elhangzó összetett műszaki információk, ismerős termékekről és szolgáltatásokról szóló bemutatók megértése.</p> <p>Olyan filmek megértése, amelyek jelentős mértékben tartalmaznak szleng és idiomatikus kifejezéseket.</p> <p>1 A nem világosan szerkesztett beszéd megértése, még akkor is, ha az összefüggésekre csak utalnak.</p> <p>A szövegekben a sugallt attitűdök és a beszélők közötti kapcsolat megértése.</p> <p>Az idiómák és köznyelvi fordulatok széles körének, valamint stílusrétegbeli váltásoknak megértése és használata.</p> <p>Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> közlemények, párbeszéd, üzenetek, bejelentések (pályaudvaron, repülőtéren stb.), televíziós és rádiós hírek, beszélgető műsorok, színdarabok, dokumentumfilmek, hangfelvételek, rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok), telefonbeszélgetések, színdarabok, tanulmányaival kapcsolatos előadások, prezentációk, beszélgetések, riportok, élő interjúk, filmek, anyanyelvűek közti társalgás, médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír).</p>
--	--

1	Fejlesztési cél	Szóbeli interakció
---	------------------------	---------------------------

2	Előzetes tudás	B2, azaz a tanuló anyanyelvű beszélővel is természetes, könnyed és spontán kapcsolatteremtésre képes; aktívan részt tud venni az ismert témájú társalgásban; véleményét ki tudja fejteni, és álláspontját meg tudja védeni.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló legyen képes csoportos eszmecsere esetén követni a mások között zajló összetett interakciót, és hozzászólni még elvont, összetett és ismeretlen témákhoz is; fejezze ki magát folyékonyan, természetes módon, majdnem erőfeszítés nélkül; adja elő álláspontját, válaszoljon meg kérdéseket és reagáljon ellenérvelésekre; alkalmazza a szövegszervező nyelvi eszközök széles körét; használja a kontextuális, grammatikai és lexikai jeleket; az érettségi részletes követelményeiben megadott témakörökben és kommunikációs helyzetekben legyen képes zökkenőmentes kommunikáció kezdeményezésére, fenntartására és lezárására vizuális és verbális segédanyagok alapján.

1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Könnyed részvétel csoportos megbeszélésben és vitában, még elvont, összetett, ismeretlen témákban is.</p> <p>Információcsere, nézetek kifejtése, indoklása, rákérdezés mások nézeteire, reagálás azokra.</p> <p>Ügyek, problémák világos felvázolása, okok és következmények megfontolása, és a</p>

	<p>különböző megközelítések előnyeinek és hátrányainak mérlegelése.</p> <p>Saját álláspont meggyőző kifejtése, kérdések megválaszolása és reagálás az ellenérvekre.</p> <p>Összetett információ és tanács megértése, részletes információ átadása és cseréje mindenféle ügyben.</p> <p>A részletes instrukciók megbízható megértése, a partnerek bevonása a munkába, véleményük kikérése, hatékony együttműködés.</p> <p>Érvelés meggyőző nyelvhasználattal nézeteltérés, kártérítési ügy vagy egyéb probléma megoldásának során.</p> <p>Hatékony részvétel interjúban akár interjúkészítőként, akár interjúalanyként, a megvitatott téma segítség nélküli folyékony és jól felépített kifejtése, valamint a közbeszólások megfelelő kezelése.</p> <p>Beszélgetésben elhangzottak összegezése több forrásból származó információ esetén.</p> <p>Rákérdezés az elhangzottakra, a megértés ellenőrzése és a homályos pontok tisztázása céljából.</p> <p>Kontextuális, grammatikai és lexikai jelek használata az attitűdök, hangulatok és szándékok kikövetkeztetéséhez és a folytatás előrevetítéséhez.</p> <p>Megfelelő kommunikációs eszközök kiválasztása megjegyzései megfelelő bevezetéséhez, annak érdekében, hogy átvegye a szót, vagy időt nyerjen, és magánál tartsa a szó jogát, amíg gondolkodik.</p> <p>Saját gondolatok hatékony kapcsolása a többi beszélőéhez.</p> <p>Széles körű szókincs birtoklása és a hiányok körülírással és elkerülő stratégiák használatával való pótlása.</p> <p>Rugalmas és hatékony nyelvhasználat társasági célokra, beleértve az érzelmet kifejező, humoros és célzásokat tartalmazó nyelvhasználatot is.</p> <p>A szóbeli interaktív vizsgához szükséges kommunikációs stratégiák ismerete és alkalmazása.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> személyes és telefonos társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciós és informális párbeszéd, utasítás, interjú, vita.</p>
--	--

1	Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
---	---------------------------	--------------------------

2	Előzetes tudás	B2, azaz a tanuló világosan és kellő részletességgel fejezi ki magát számos témában; ki tudja fejteni véleményét valamilyen aktuális témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat; mondanivalója létrehozásakor megtervezi, hogy mit és milyen eszközökkel mondjon; összefüggő beszéd megvalósításakor képes eltérni az előre elkészített szövegektől.
3	A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló legyen képes folyékonyan, természetes módon, majdnem erőfeszítés nélkül kifejezni magát; adjon részletes leírást és bemutatást összetett témákról, fejtse ki az egyes alpontokat és zárja le megfelelően a beszédét; a beszéd menetének teljes megszakítása nélkül kerülje ki a felmerülő problémát, és fogalmazza át mondánivalóját; az érettségi részletes követelményeiben megadott témakörökben és kommunikációs helyzetekben legyen képes önálló beszéd létrehozására, önálló témakifejtésre.

1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Részletes leírás és bemutatás összetett témákkal kapcsolatban.</p> <p>Altémák kifejtése és összekapcsolása, a beszéd megfelelő befejezése.</p> <p>Részletes információk pontos átadása, eljárások lebonyolításának részletes leírása.</p> <p>Több forrásból származó információ és érvek összefoglalása.</p> <p>Világos, jól szerkesztett előadás tartása összetett témában.</p> <p>A gondolatok alátámasztása adatokkal, érvekkel és példákkal.</p> <p>Bejelentések megfogalmazása folyékonyan, szinte erőfeszítés nélkül.</p> <p>A jelentés finomabb árnyalatainak kifejezése hangsúllyal és hanglejtéssel.</p> <p>Előadás közben a közbeszólások kezelése, kérdések megválaszolása természetes módon.</p>
---	---

<p>Mondandó megtervezése, eszközök kiválasztása.</p> <p>A hallgatóságra tett hatás figyelembevétele.</p> <p>A felmerülő probléma kikerülése a beszéd menetének teljes megszakítása nélkül, és a mondanivaló átfogalmazása.</p> <p>A nyelv természetes, rugalmas, gördülékeny, érzelmeket kifejező, humoros és célzásokat tartalmazó használata.</p> <p>Széles körű szókincs kialakítása, a hiányok kompenzálása átfogalmazással, vagy elkerülő stratégiák alkalmazásával.</p> <p>Míndezeknek a szóbeli érettségi vizsgán történő alkalmazására való felkészülés.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> leírások, képleírások, témakifejtés, elbeszélő szöveg, érveléssor, előadások, prezentációk (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, hallgatóság előtti megnyilvánulás (előadás iskolában, szórakoztatás, bemutató stb.), párbeszéd és társalgás, nyilvános viták és eszmecsérek, telefonbeszélgetés, informális tolmácsolás ismerősöknek, elpróbált szerep eljátszása, versek, rapszövegek.</p>

1	Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
2	Előzetes tudás	B2, azaz a tanuló már képes elolvasni azokat a cikkeket és jelentéseket, amelyek aktuális, jelenkori problémákkal foglalkoznak, és szerzőjük álláspontját vagy véleményét fejtik ki; megérti a kortárs irodalmi prózai szövegeket.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló legyen képes minden részletükben megérteni hosszú és összetett szövegek széles körét; határozza meg gyorsan bármilyen szöveg tartalmát és fontosságát, találja meg a lényeges részleteket; értse meg a szöveg részleteit, ismerje fel az attitűdöket és érzéseket; legyen képes az érettségi vizsga követelményeiben leírt szövegek általános vagy részinformációinak megértésére.

		<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Hosszú és összetett szöveg részleteinek megértése.</p> <p>Magánjellegű vagy tanulmányokhoz kapcsolódó szövegek megértése.</p> <p>Társadalmi, tanulmányi és magánéletben előforduló autentikus szövegek megértése.</p> <p>Időnkénti szótárhasználattal bármilyen levelezés, gépekkel/eljárásokkal kapcsolatos összetett útmutatás megértése.</p> <p>Hírek, cikkek és beszámolók gyors átolvasása bármilyen témakörben annak eldöntésére, hogy érdemes-e a szöveget alaposabban is tanulmányozni.</p> <p>Hosszú és összetett szövegekben a lényeges részletek megtalálása.</p> <p>Az adott feladat megoldásához szükséges információk kikeresése a szövegből.</p> <p>Az apró részletek, érzések, attitűdök, valamint a burkolt és kifejtett vélemények felismerése.</p> <p>Számos szövegfajta felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.</p> <p>Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> utasítások, instrukciók, összetett használati útmutatók, tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menürend, prospektus, műsorfüzet), tájékoztató táblák, utcai és filmfeliratok, játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, elektronikus informális műfajok, pl. blog, fórum, bejegyzések közösségi oldalakon stb., újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes honlapok, internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, tantárgyakkal kapcsolatos tudományos szövegek, cikkek, publicisztikai írások, elbeszélő szövegek, modern szépirodalmi szövegek, forrásirodalom.</p>

1	Fejlesztési egység	Íráskészség
2	Előzetes tudás	B2, azaz a tanuló tud világos és részletes szövegeket írni az érdeklődési körének megfelelő számos témáról;

		tud tájékoztató és érvelő szöveget írni; rá tud világítani arra, hogy milyen jelentőséget tanúsít az eseményeknek vagy élményeknek.
3	A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló legyen képes világos, részletes, jól szerkesztett szövegeket írni összetett témákról a lényeges kérdéseket hangsúlyozva; hozzon példákat, érveket gondolatai alátámasztására, és fejezze be a szöveget a megfelelő módon; kövesse a műfajnak megfelelő személyes vagy hivatalos stílus jegyeit, írjon természetesen, a műfajnak és az olvasónak megfelelő stílusban; fejezze ki magát világosan és pontosan, kommunikáljon a címzettel rugalmasan és hatékonyan; legyen képes az érettségi íráskészséget mérő feladatainak megoldására és az értékelési kritériumok alkalmazására.
1	A fejlesztés tartalma	Világos, jól szerkesztett szövegek írása összetett témákról. Gondolatok világos és pontos kifejezése magánlevelezésben. Gondolatok, problémák, felvetések, vélemények pontos és meggyőző kifejtése hivatalos levélben. A nyelv rugalmas és hatékony használata, beleértve az érzelmeket kifejező, humoros és célzásokat tartalmazó nyelvhasználatot. A lényeges, fontos kérdések hangsúlyozása. Kiegészítő gondolatok, érvek, példák felhozása és a szövegek megfelelő befejezése. Alapos részletességű, összetett, világos leírás készítése. Hagyományos vagy online újságcikk, blogbejegyzés írása. Hivatalos hangvételű beszámoló írása. Önéletrajz, motivációs levél írása. Elbeszélés létrehozása, részletgazdag szövegek írása. Tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzenetek, feljegyzések

<p>készítése bármilyen szituációban.</p> <p>Elvont és gyakorlati témákról szóló, számos összefüggést megvilágító előadásról, írott szövegről jegyzetek készítése, információk pontos rögzítése.</p> <p>Hosszú, komplex szövegek összefoglalása.</p> <p>Az olvasónak és a szövegfajtának megfelelő stílus alkalmazása.</p> <p>Az adott stílushoz illő magas szintű szókinés és nyelvhasználat magabiztos alkalmazása.</p> <p>Saját írásmű szerkesztése: hibák tudatos keresése és javítása, a szükséges változtatások elvégzése.</p> <p>A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, képaláírások, emlékeztetők, jegyzetek, diktált üzenetek, SMS-ek/MMS-ek, ügyintézésrel kapcsolatos vagy személyes információt tartalmazó levelezés postai levélben, faxon, elektronikusan (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás), tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, megállapodások, szerződések, közlemények, cikkek magazinok, újságok és hírlevelek számára, elektronikus informális műfajok, pl. blog, fórum, bejegyzések közösségi oldalakon stb., cselekvéssort tartalmazó instrukciók, történetek, elbeszélések, mesék, jellemzések, leírások, jegyzetek, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák, poszterek készítése, beszédek, előadások, hivatalos beszámolók, tudományos, ismeretterjesztő cikkek, kifejtő, érvelő, magyarázó esszé, folyamat, eseményleírás, önéletrajz, motivációs levél.</p>
--

1	<p>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</p>	<p>C1 nyelvi szint</p> <p>A tanuló megért igényesebb és hosszabb beszédeket a különböző típusú szövegek széles körében akkor is, ha nem világosan tagoltak, és az összefüggésekre csak utalnak, de azokat nem fejtik ki.</p> <p>A rejtett jelentéstartalmakat is érzékeli.</p> <p>A tanuló folyékonyan és természetes módon fejezi ki magát, anélkül hogy feltűnően gyakran keresgélne a szavakat. Társasági és szakmai célokra rugalmasan és hatékonyan használja a nyelvet. Pontosan</p>
---	---	--

	<p>megfogalmazza gondolatait és véleményét, és azokat más beszélők gondolataihoz kapcsolja.</p> <p>Összetett témákat világosan és részletesen mutat be úgy, hogy az egyes alpontokat összekapcsolja, a szempontokat kifejti, és a végén mondandóját megfelelő befejezéssel lekerkeríti.</p> <p>A tanuló megért hosszú, összetett, tényszerű és irodalmi szövegeket, és észleli a stílusbeli különbségeket. Megérti a szakcikkeket és a hosszabb műszaki leírásokat akkor is, ha nem kapcsolódnak az érdeklődési köréhez.</p> <p>A tanuló több műfajban világos, jól szerkesztett, részletes szöveget alkot, és eközben megbízhatóan alkalmazza a szövegszerkesztési mintákat, kötőszavakat és szövegösszekötő elemeket. Összetett témákról levelet, esszét vagy beszámolót ír, és a fontos szempontokat kiemeli. Megválasztja az olvasónak megfelelő stílust.</p> <p>A tanuló nyelvtudása megfelel az érettségi vizsga szintjének és követelményeinek.</p>
--	--
